

Toisen asteen koulutuksen mielikuvatutkimus 2022

Kvantitatiivinen osuus

OPETUS- JA
KULTTUURIMINISTERIÖ

INNOLINK

Sisällys

- Yleistä tutkimuksesta
- Tutkimuksen kohderyhmät
- Tutkimuksen tulokset kohderyhmittäin
 - 9.-luokkalaiset
 - 9.-luokkalaisten vanhemmat
 - Ammatillisessa koulutuksessa ja lukiossa opiskelevat nuoret
 - Ammatillisen koulutuksen aikuisopiskelijat
 - Opinto-ohjaajat
 - HR-päätäjät
- Tutkimuksen tulokset kohderyhmävertailuin

Yleistä tutkimuksesta

- Opetus- ja kulttuuriministeriö ja Skills Finland ry toteuttivat toisen asteen koulutuksen mielikuvia kartoittavan tutkimuksen
- Tutkimuksen käytännön toteutuksesta vastasi tutkimuskumppani Innolink.
- Tutkimus on jatkoa aiemmille ammatillisen koulutuksen mielikuvatutkimuksille, joita on toteutettu vuodesta 2007 alkaen.
- Tämän vuoden kyselyissä ja haastatteluissa on vahvistettu lukiokoulutuksen osuutta. Tutkimus toteutetaan myös jatkossa koko toisen asteen koulutuksen kattavana mielikuvatutkimuksena.
- Tutkimuksen tavoitteena oli selvittää mielikuvia ja eri kohderyhmien käsityksiä, mielipiteitä ja kokemuksia toisen asteen koulutuksesta.
- Tämän vuoden tutkimuksen tuloksia verrataan soveltuvin osin viimeisimmän toteutetun tutkimuksen tuloksiin, joka on vuodelta 2020.
- Tutkimus toteutettiin pääosin puhelinhaastatteluina. 9.-luokkalaisia, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiossa opiskelevia nuoria tavoiteltiin myös sähköisesti. Tiedonkeruutavan vaikutusta vastauksiin tarkasteltiin kokonaisuutena ja kysymyskohtaisesti. Yksittäisten kysymysten tasolla vaihtelua havaittiin tiedonkeruutapojen välillä vastauksissa jonkin verran, mutta kokonaisuutena tiedonkeruutapa ei näytä vaikuttavan vastaajamielikuviin järjestelmällisen positiivisesti/negatiivisesti.
- Tutkimus perustuu yhteensä 1 722 vastaukseen kuudesta eri kohderyhmästä. Kohderyhmät on eritelty seuraavalla sivulla.
- Tässä raportissa käsitellään kvantitatiivisen osuuden tuloksia. Kvalitatiivisen osuuden tuloksista on oma raportti.

Tutkimuksen kohderyhmät

9.-luokkalaiset

- 392 vastausta
- 58 % tyttöjä, 42 % poikia

9.-luokkalaisten vanhemmat

- 101 vastausta
- 55 % naisia, 45 % miehiä

Ammatillisessa koulutuksessa ja lukiossa opiskelevat nuoret

- 726 vastausta, ammatillisessa koulutuksessa opiskelevia 345 ja lukiokoulutuksessa opiskelevia 381
- Amatillisessa koulutuksessa opiskelevista 44 % tyttöjä, 56 % poikia, lukiokoulutuksessa opiskelevista 67 % tyttöjä, 33 % poikia

Ammatillisen koulutuksen aikuisopiskelijat

- 302 vastausta
- 51 % naisia, 49 % miehiä

Opinto-ohjaajat

- 100 vastausta
- 78 % naisia, 22 % miehiä

HR-päätäjät

- 101 vastausta
- 77 % naisia, 23 % miehiä

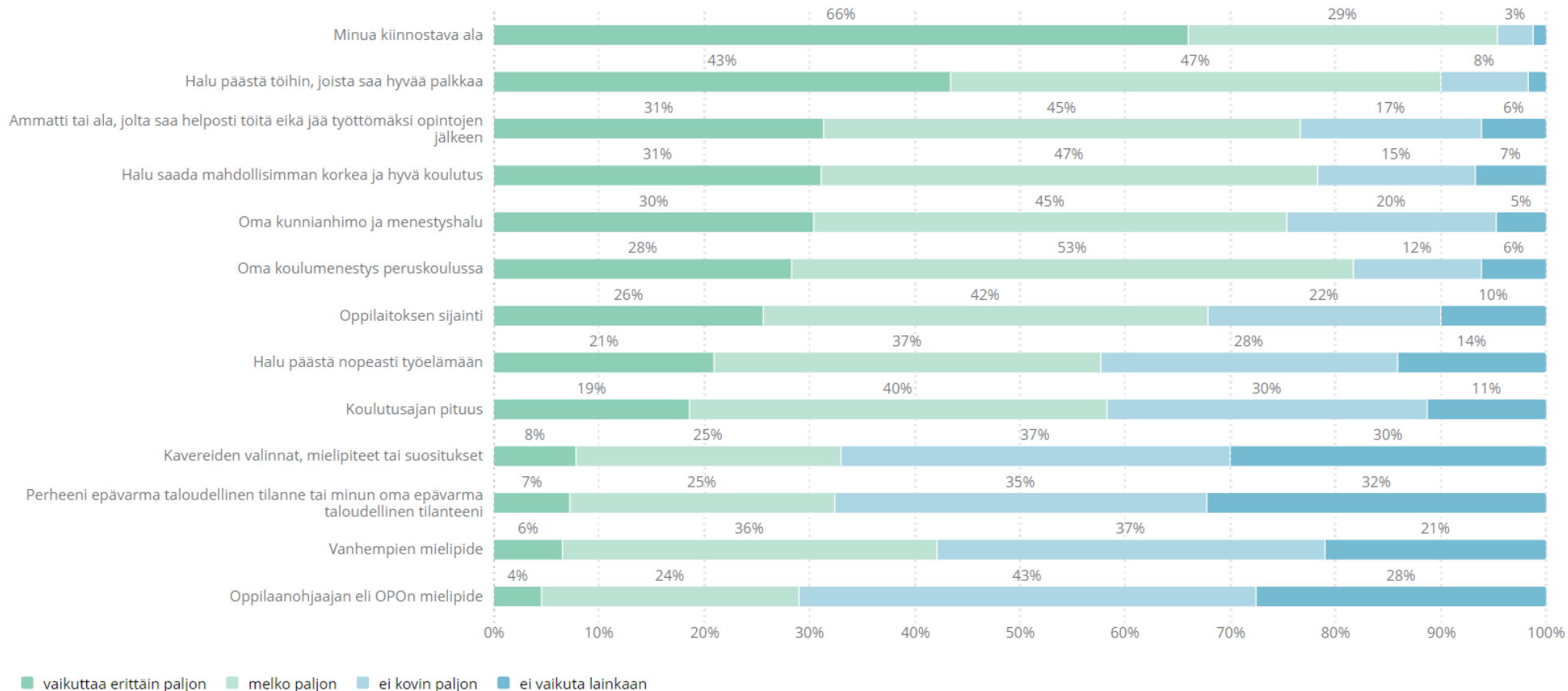
9.-luokkalaiset

392 vastaajaa, joista 180 on vastannut puhelimitse
ja 212 sähköisesti

Opiskelupaikan valintaan ja hakemiseen liittyvät tekijät

Kuinka paljon seuraavat tekijät vaikuttivat siihen, mihin oppilaitokseen tai oppilaitoksiin aiot hakea, tai paljonko ne vaikuttivat, jos olet jo hakenut? – kaikki vastaukset

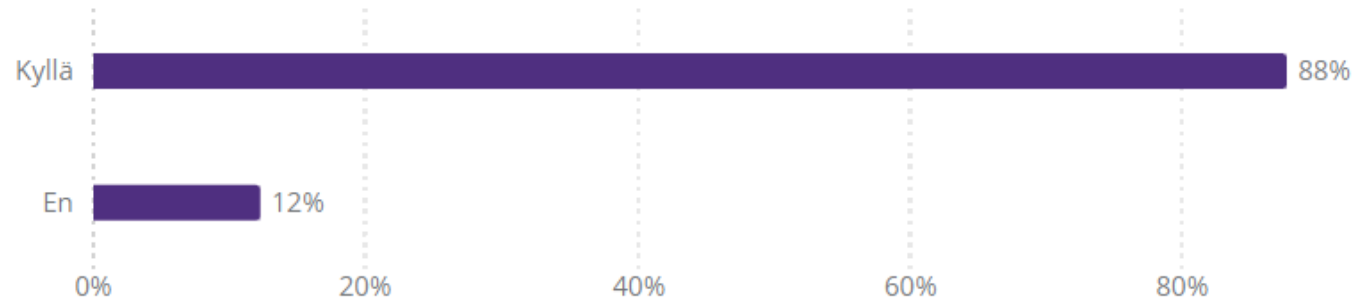
Huomioitavaa:

Vaikuttaa erittäin paljon-melko paljon vs. vaikuttaa ei kovin paljon-ei vaikuta lainkaan – akselilla tarkasteltuna suurimmat erot tiedonkeruumetodien välillä muodostuvat väittämiin: Kavereiden valinnat, mielipiteet tai suositukset, oppilaanohjaajan eli OPO:n mielipide, oma koulumenestys peruskoulussa ja perheeni epävarma taloudellinen tilanne tai minun oma epävarma taloudellinen tilanteeni. Näissä ero 10–15 prosenttiyksikön tasolla, muissa kriteereissä erot alle 10 prosenttiyksikön.

Tietoisuus kaksoistutkinnosta ja jatko-opintokelpoisuudesta

Tiesitkö, että nykyään on mahdollista suorittaa ammatillinen perustutkinto ja ylioppilastutkinto yhtä aikaa niin sanottuna kaksoistutkintona?

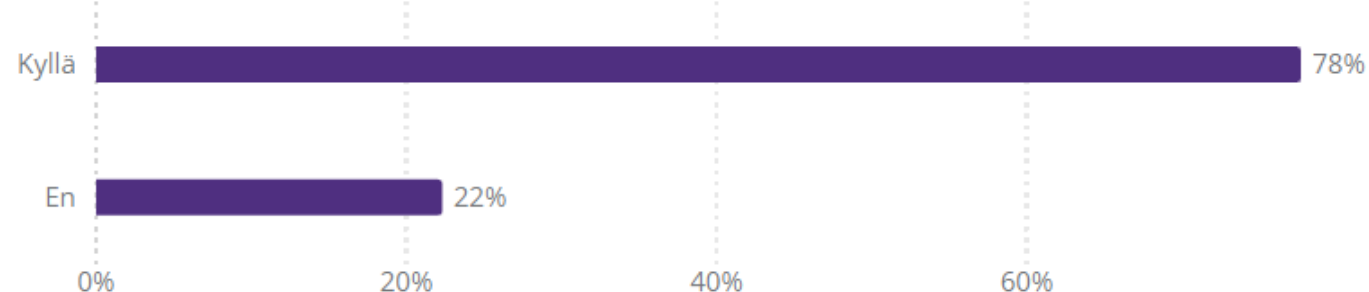

Vertailuluku 2020:

Kyllä 88 %

En 12 %

Tiesitkö, että myös ammatillinen tutkinto antaa yleisen jatko-opintokelpoisuuden aina ammattikorkeakouluihin ja yliopistoihin asti?

Vertailuluku 2020:

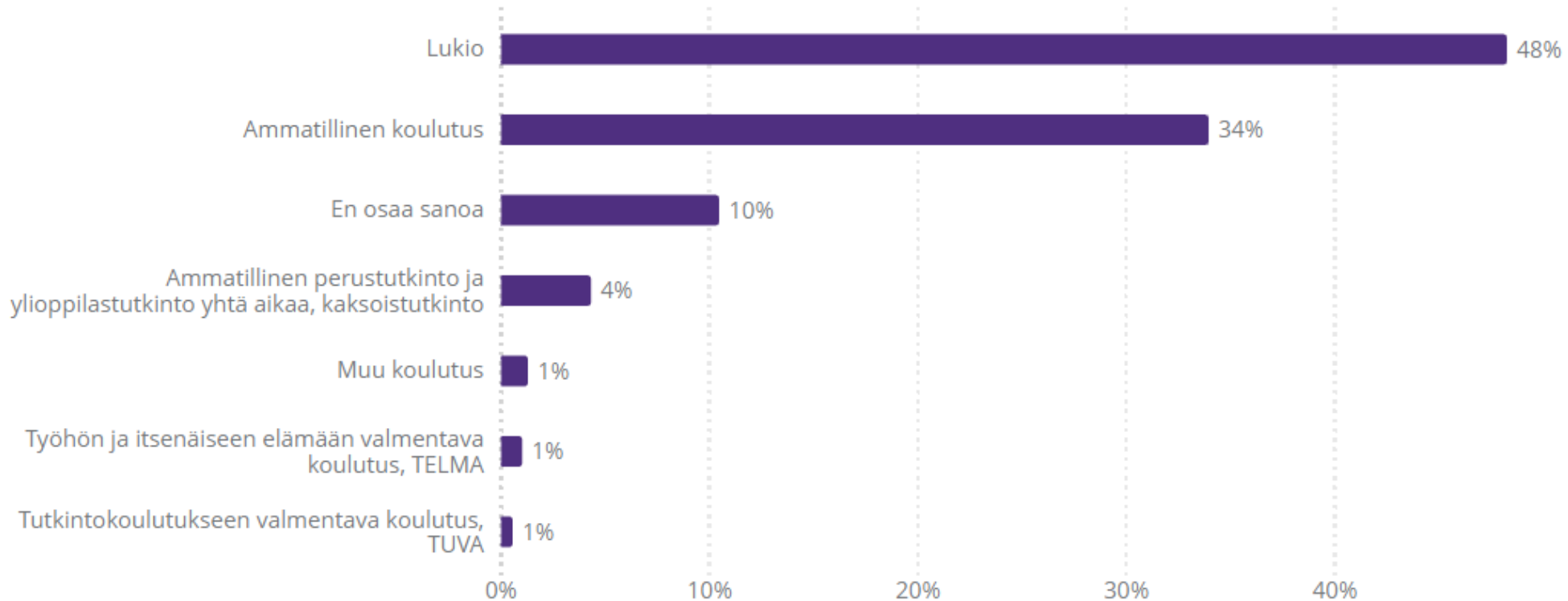
Kyllä 82 %

En 18 %

Suunnitelma peruskoulun jälkeen

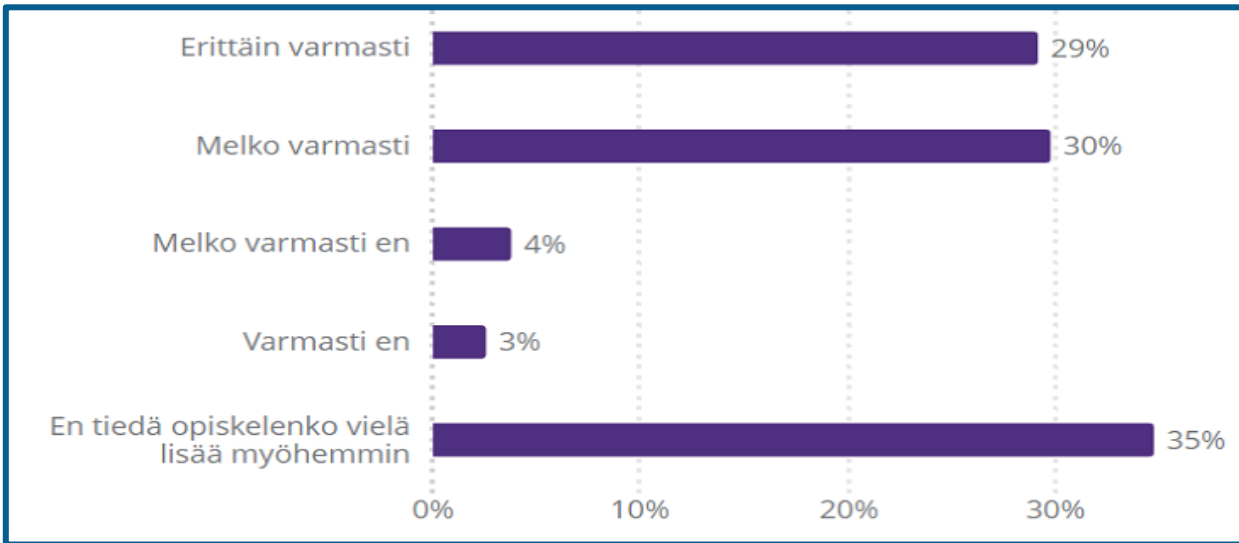
Mihin koulutusvaihtoehtoon aiot hakea tai mennä peruskoulun jälkeen? Mikä on ykkösvaihtoehto?

Suunnitelma koulutusvaihtoehdon jälkeen

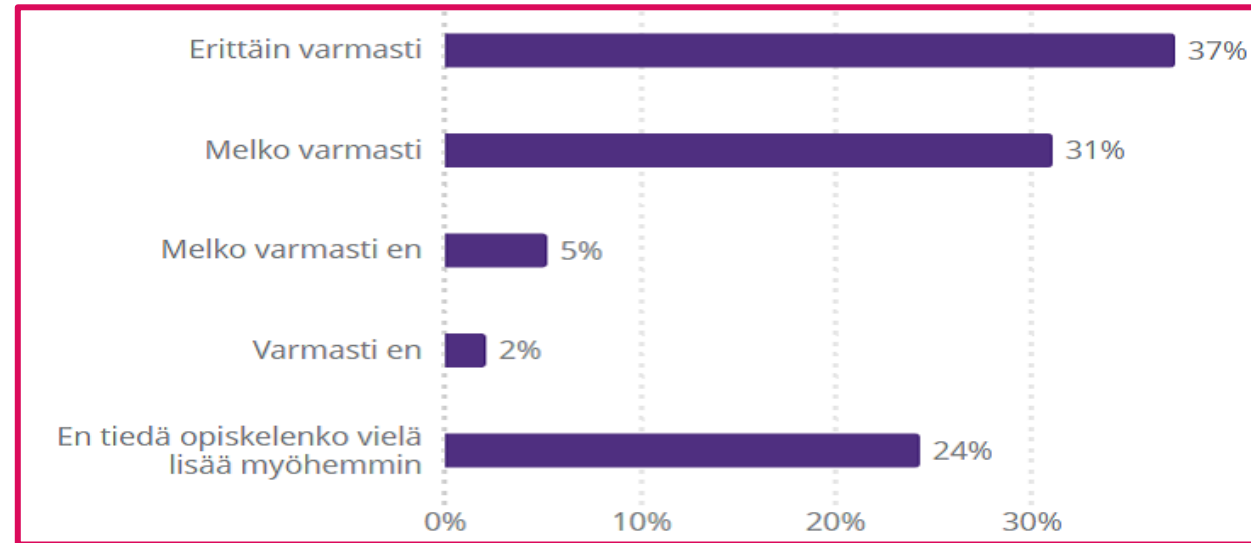
Kuinka varmasti uskot opiskelevasi vielä lisää tuon koulutuksen tai opintojen jälkeen?

■ Puhelin

Vertailuluku 2020:

Erittäin varmasti 39 %
 Melko varmasti 34 %
 Melko varmasti en 3 %
 Varmasti en 1 %
 En tiedä opiskelenko vielä lisää myöhemmin 23 %

■ Sähköinen

Keskiarvo 2022:

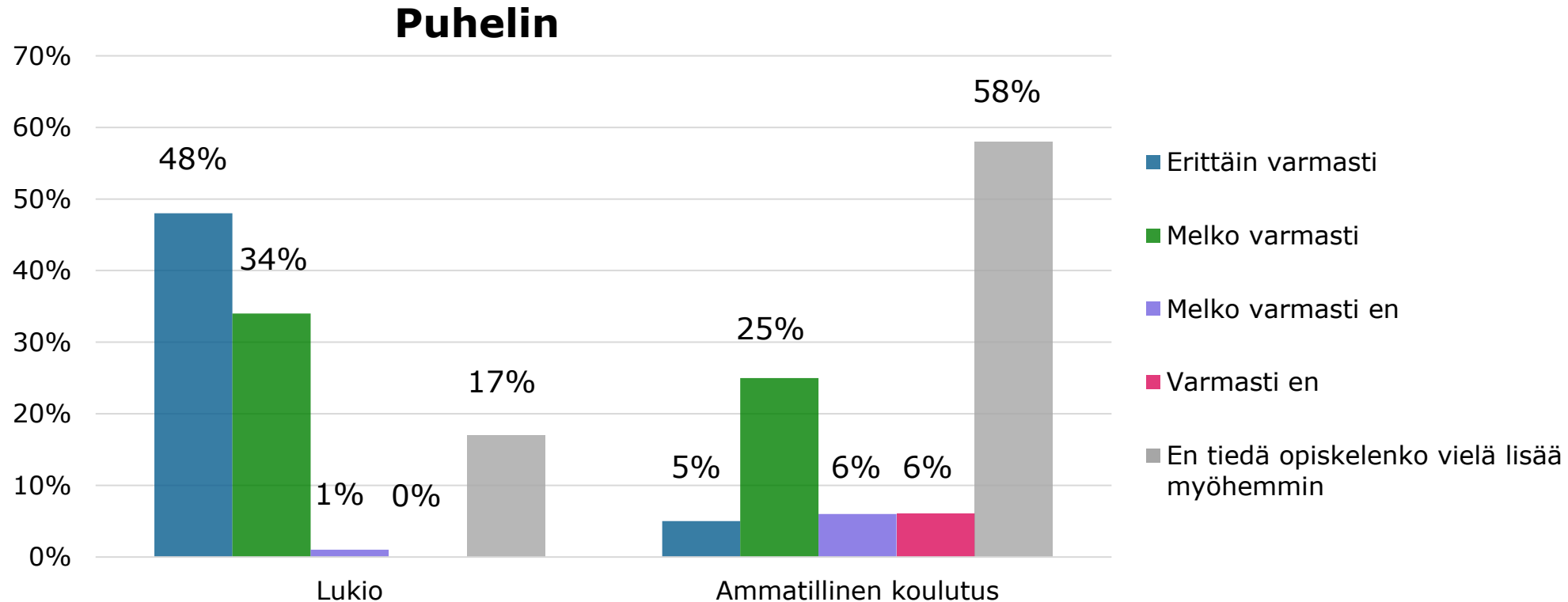
Erittäin varmasti 34 %
 Melko varmasti 30 %
 Melko varmasti en 5 %
 Varmasti en 2 %
 En tiedä opiskelenko vielä lisää myöhemmin 29 %

Suunnitelma koulutusvaihtoehdon jälkeen

Koulutusvaihtoehdon mukaan

Kuinka varmasti uskot opiskelevasi vielä lisää tuon koulutuksen tai opintojen jälkeen?

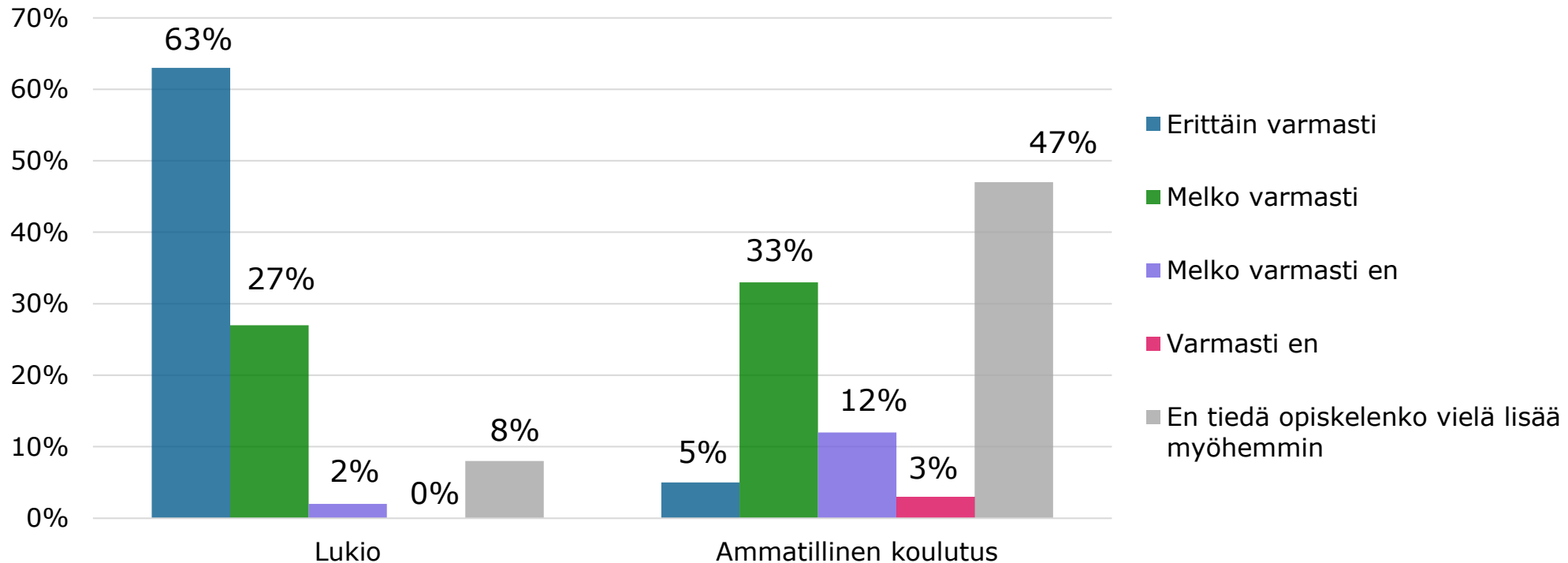

Suunnitelma koulutusvaihtoehdon jälkeen

Koulutusvaihtoehdon mukaan

Kuinka varmasti uskot opiskelevasi vielä lisää tuon koulutuksen tai opintojen jälkeen?

Sähköinen

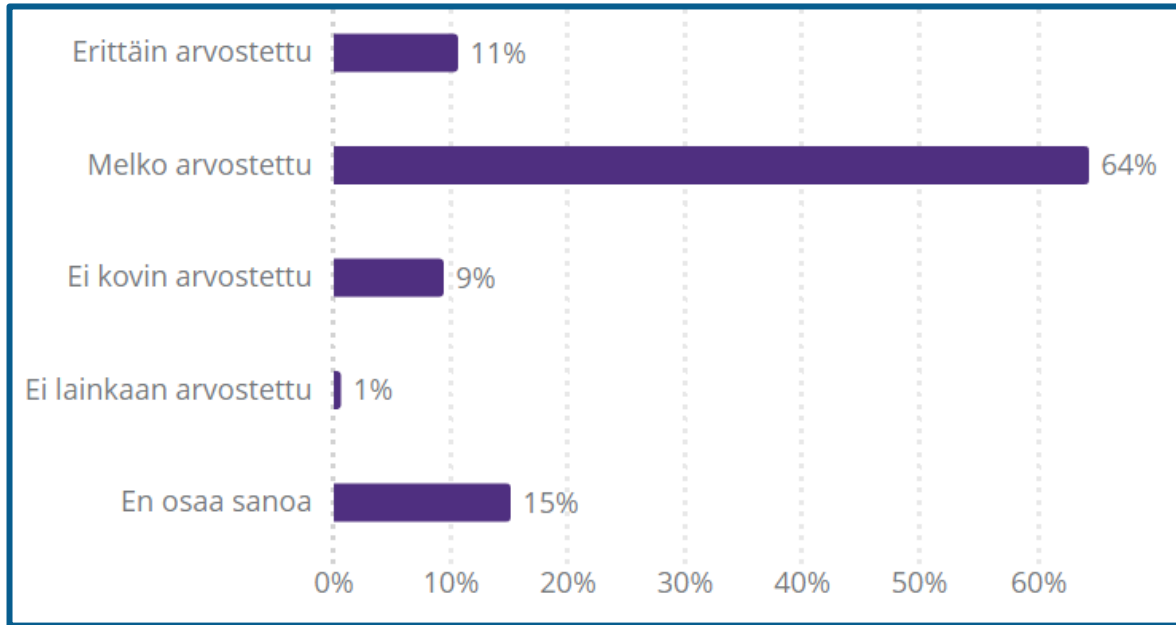

Toisen asteen koulutuksen arvostus

– ammatillinen koulutus

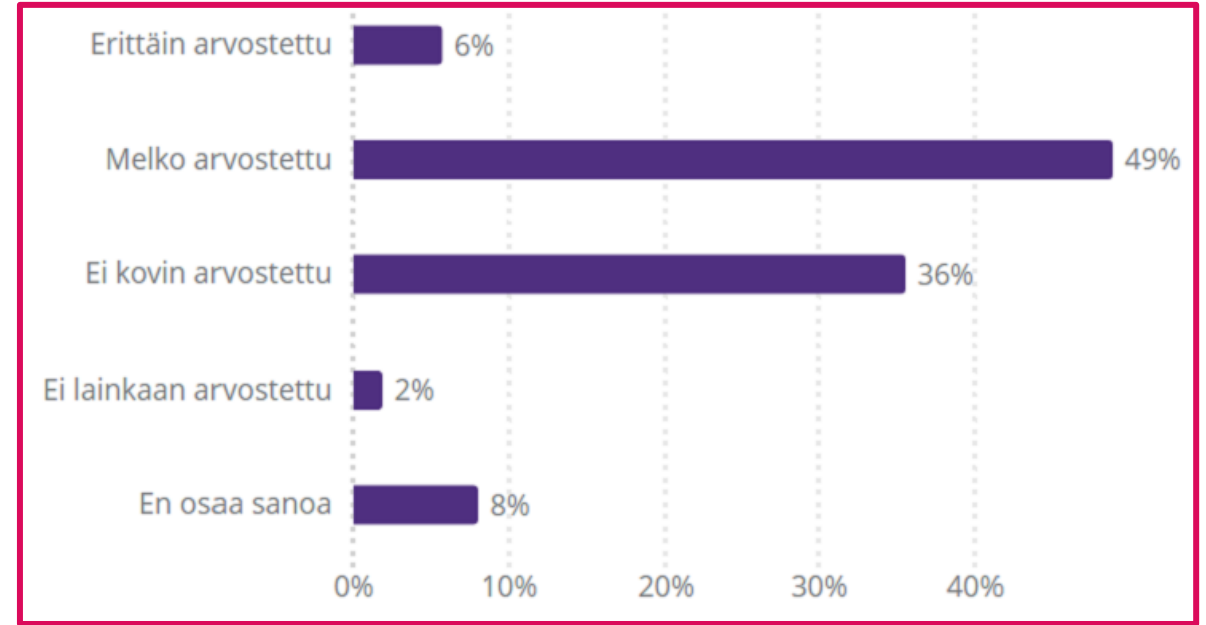
Kuinka arvostettuna koulutusvaihtoehtona ammatillista koulutusta mielestäsi yleisesti pidetään?

■ Puhelin

Vertailuluku 2020:

Erittäin arvostettu 10
 Melko arvostettu 61 %
 Ei kovin arvostettu 18
 Ei lainkaan arvostettu 1 %
 En osaa sanoa 10 %

■ Sähköinen

Keskiarvo 2022:

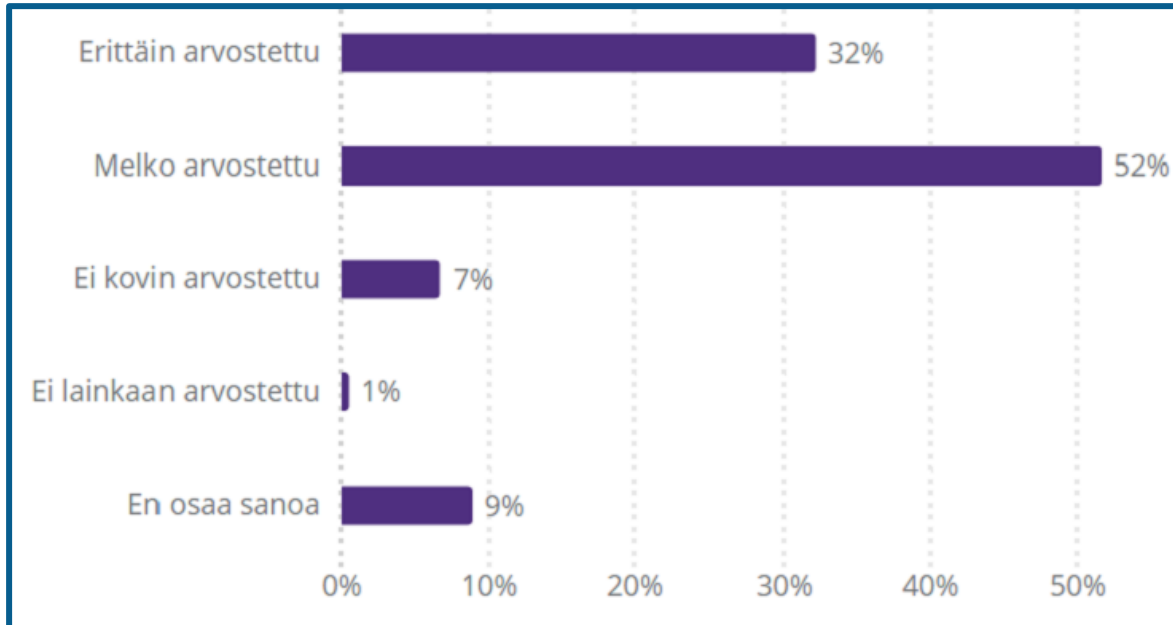
Erittäin arvostettu 8 %
 Melko arvostettu 56 %
 Ei kovin arvostettu 24 %
 Ei lainkaan arvostettu 1 %
 En osaa sanoa 11 %

Toisen asteen koulutuksen arvostus

– lukiokoulutus

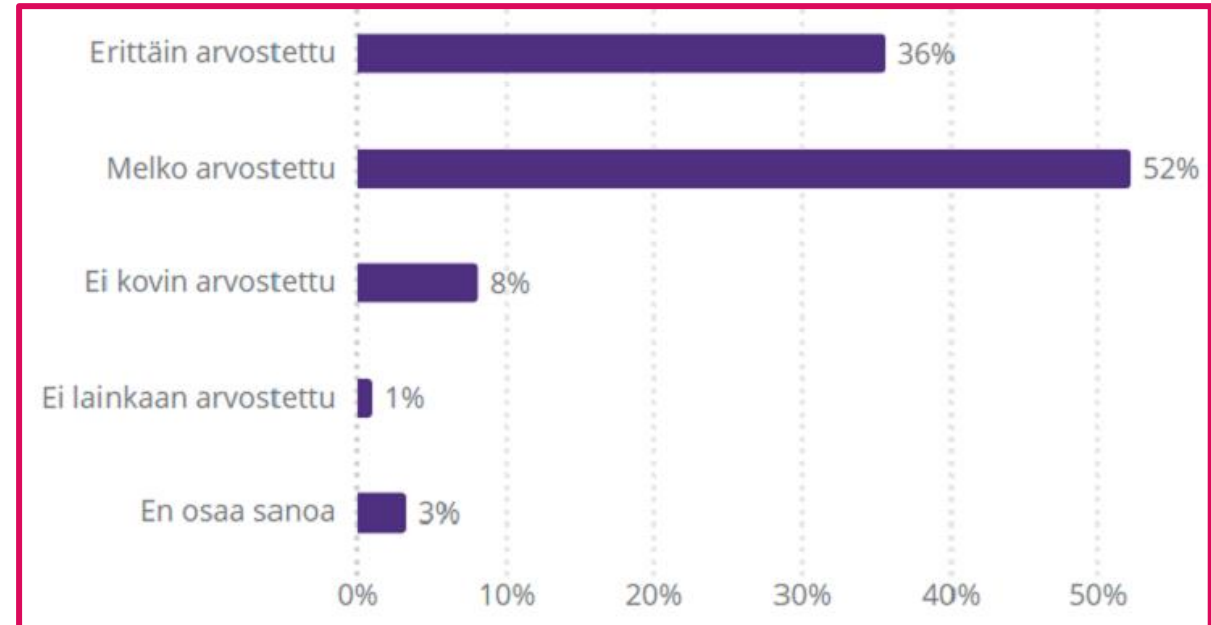
Kuinka arvostettuna koulutusvaihtoehtona lukiokoulutusta mielestäsi yleisesti pidetään?

■ Puhelin

Vertailuluku 2020:

Erittäin arvostettu 43 %
Melko arvostettu 48 %
Ei kovin arvostettu 4 %
Ei lainkaan arvostettu 1 %
En osaa sanoa 4 %

■ Sähköinen

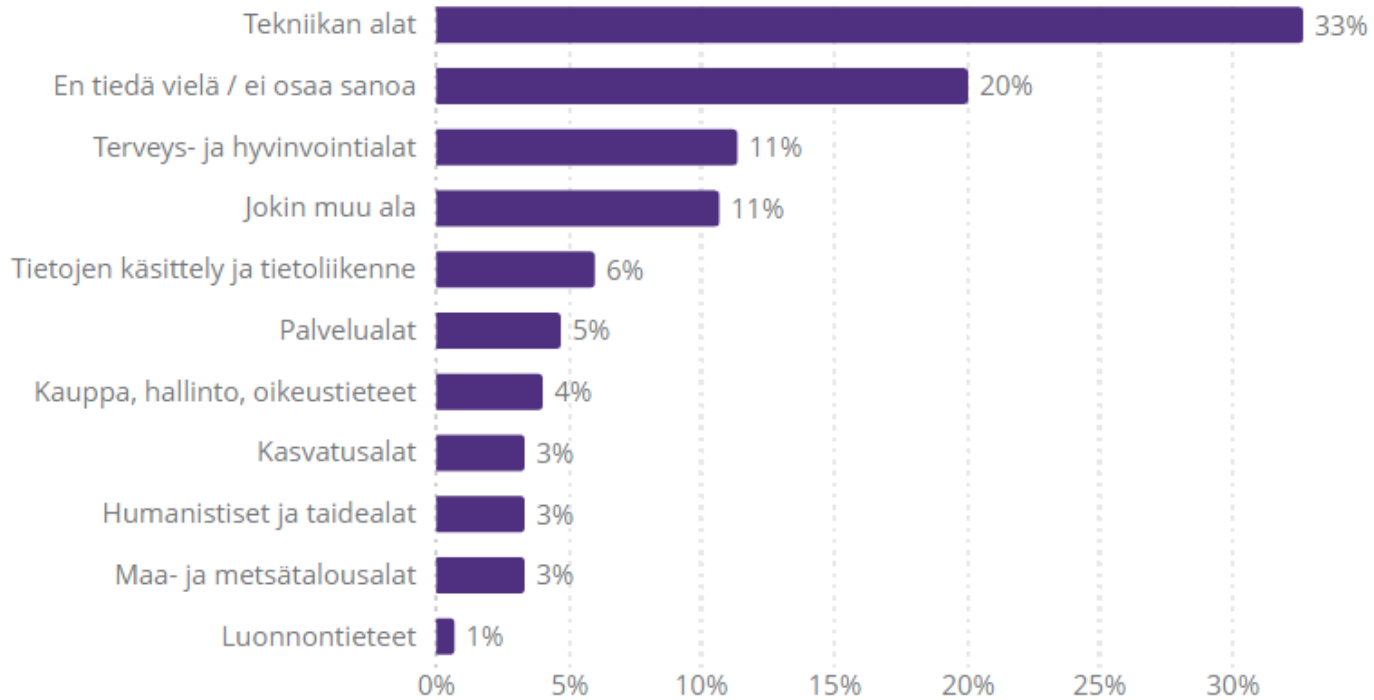
Keskiarvo 2022:

Erittäin arvostettu 34 %
Melko arvostettu 52 %
Ei kovin arvostettu 7 %
Ei lainkaan arvostettu 1 %
En osaa sanoa 6 %

Ammatilliseen koulutukseen tai kaksoistutkintoon suuntaavien alavalinta

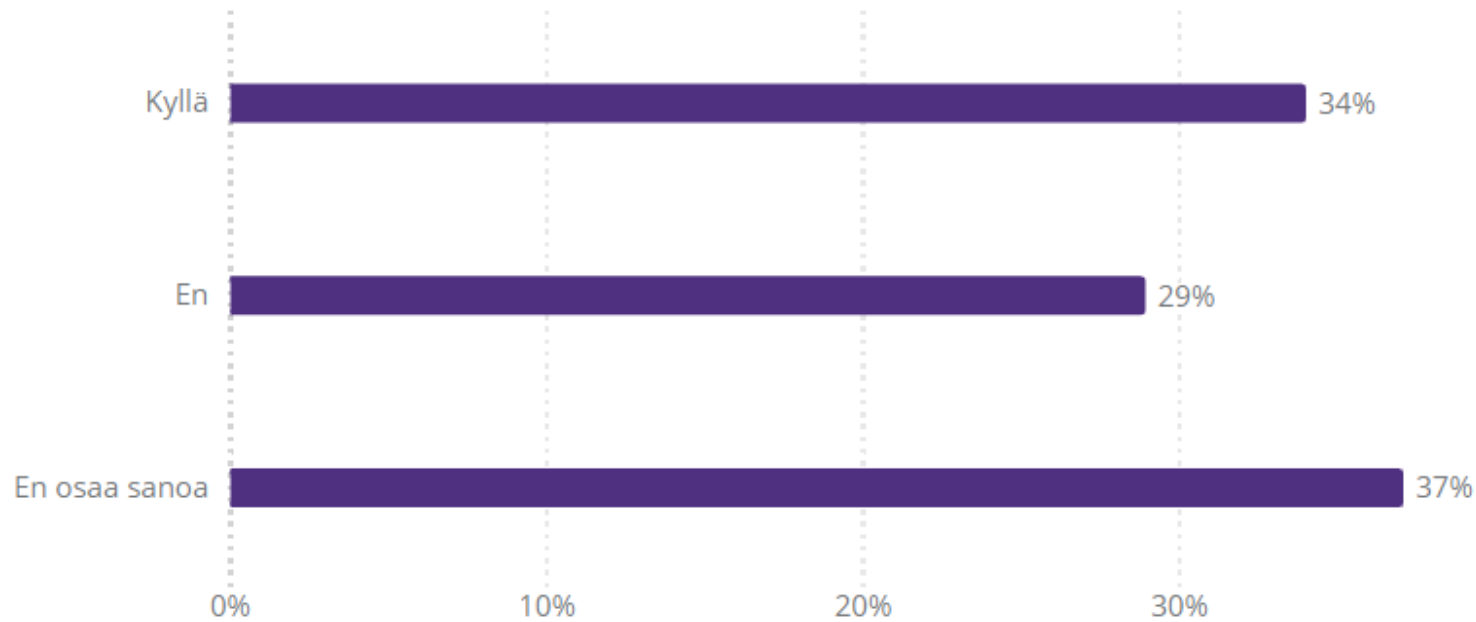
Mitä alaa aiot opiskella?

Muiden vaihtoehtojen harkitseminen

Oletko harkinnut muita ammatteja tai tutkintoja tai koulutuksia tämän lisäksi?

Vertailuluku 2020:

Kyllä 39 %

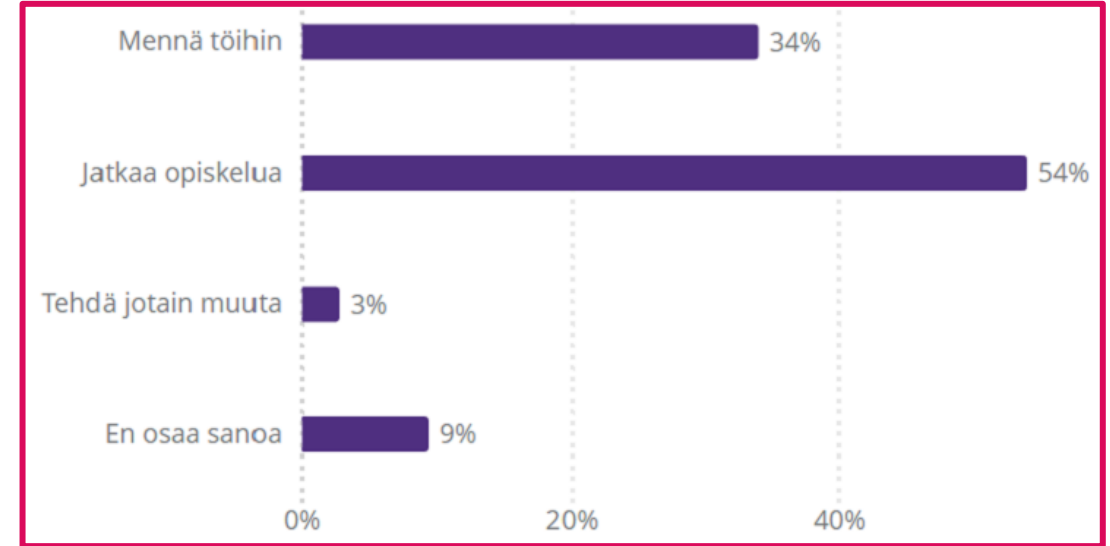
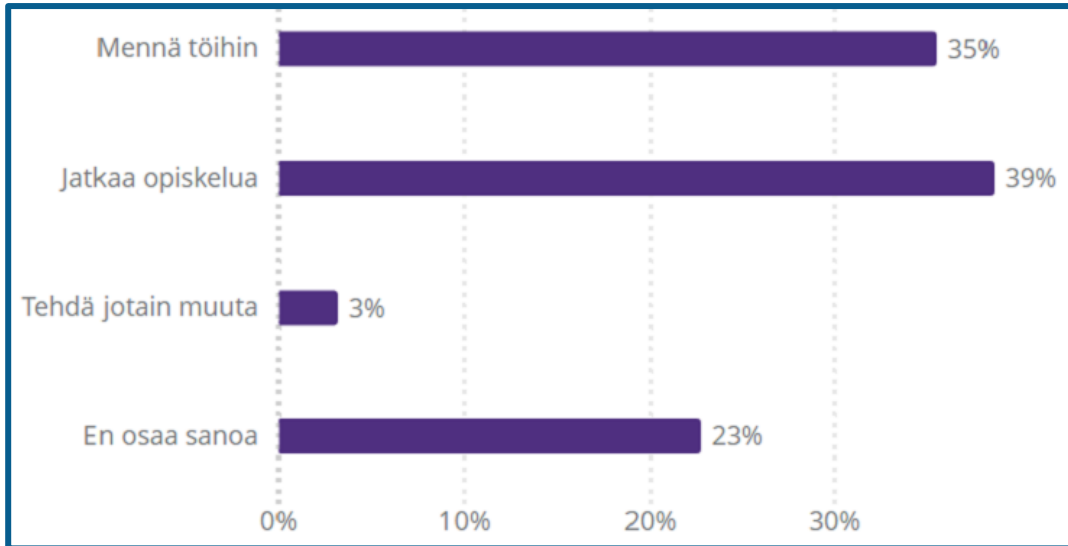
En 44 %

En osaa sanoa 17 %

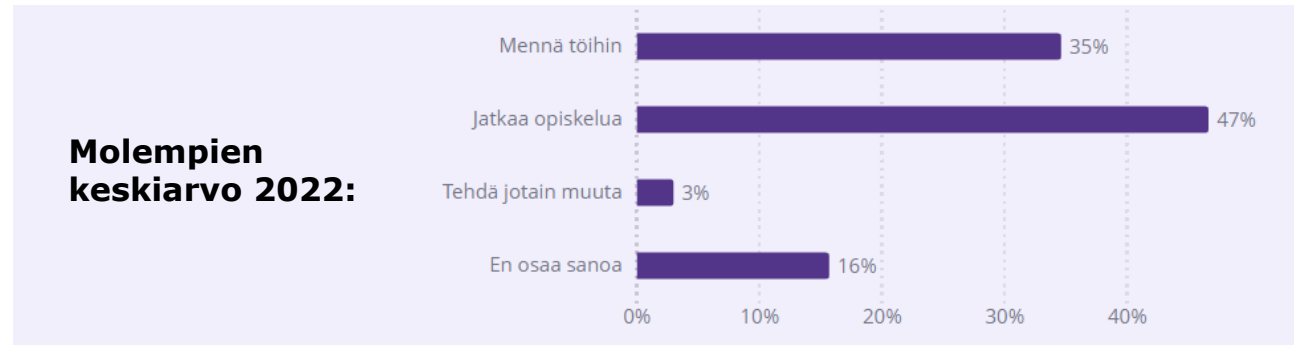
Suunnitelma toisen asteen koulutuksen jälkeen

Mitä aiot tehdä valitsemasi koulutusvaihtoehdon suorittamisen jälkeen?

■ Puhelin

■ Sähköinen

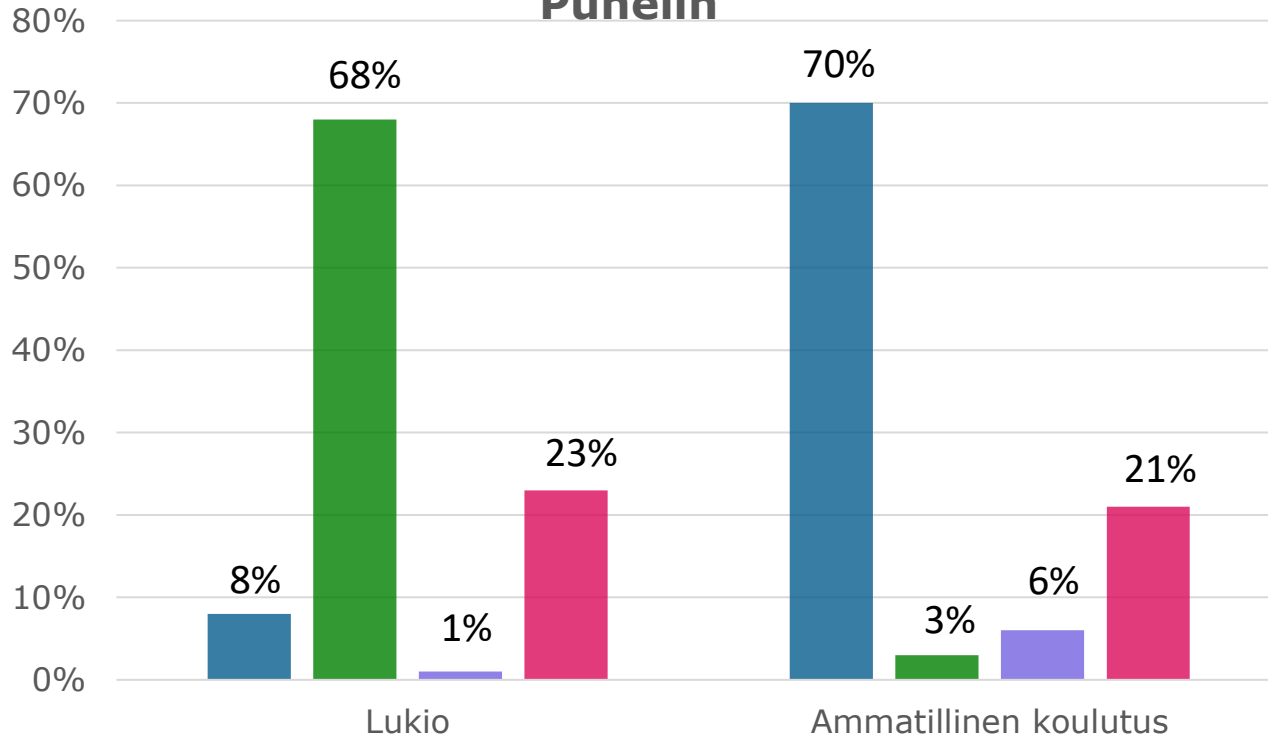

Suunnitelma toisen asteen koulutuksen jälkeen

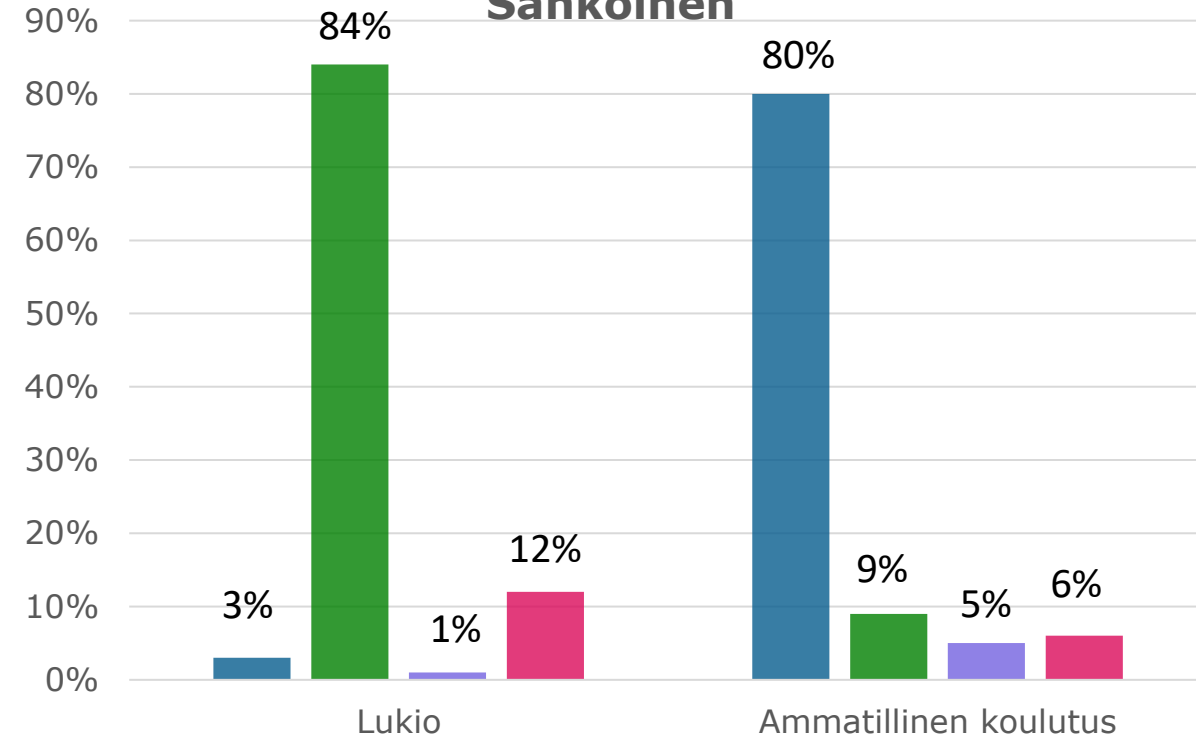
Koulutusvaihtoehdon mukaan

Mitä aiot tehdä valitsemasi koulutusvaihtoehdon suorittamisen jälkeen?

Puhelin

Sähköinen

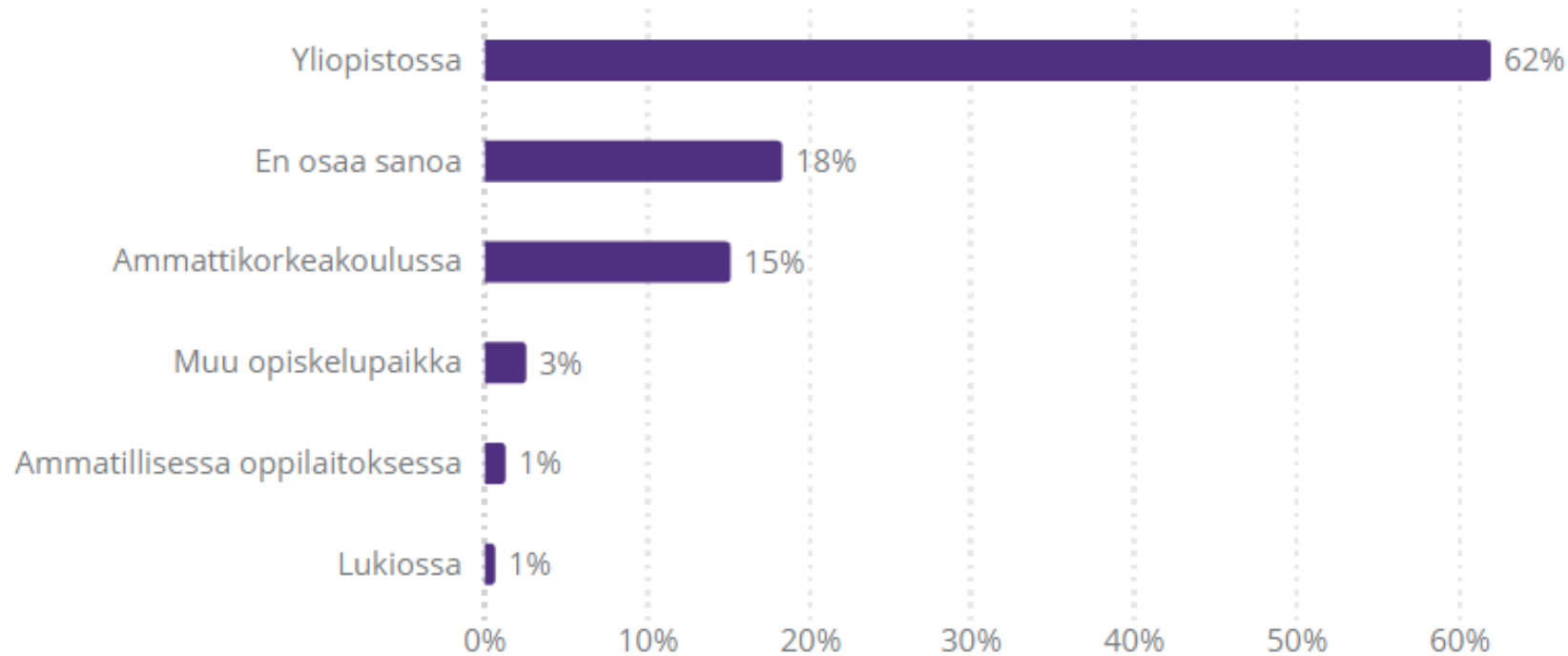
■ Mennä töihin ■ Jatkaa opiskelua ■ Tehdä jotain muuta ■ En osaa sanoa

■ Mennä töihin ■ Jatkaa opiskelua ■ Tehdä jotain muuta ■ En osaa sanoa

Opiskelua jatkavien suunnitelma

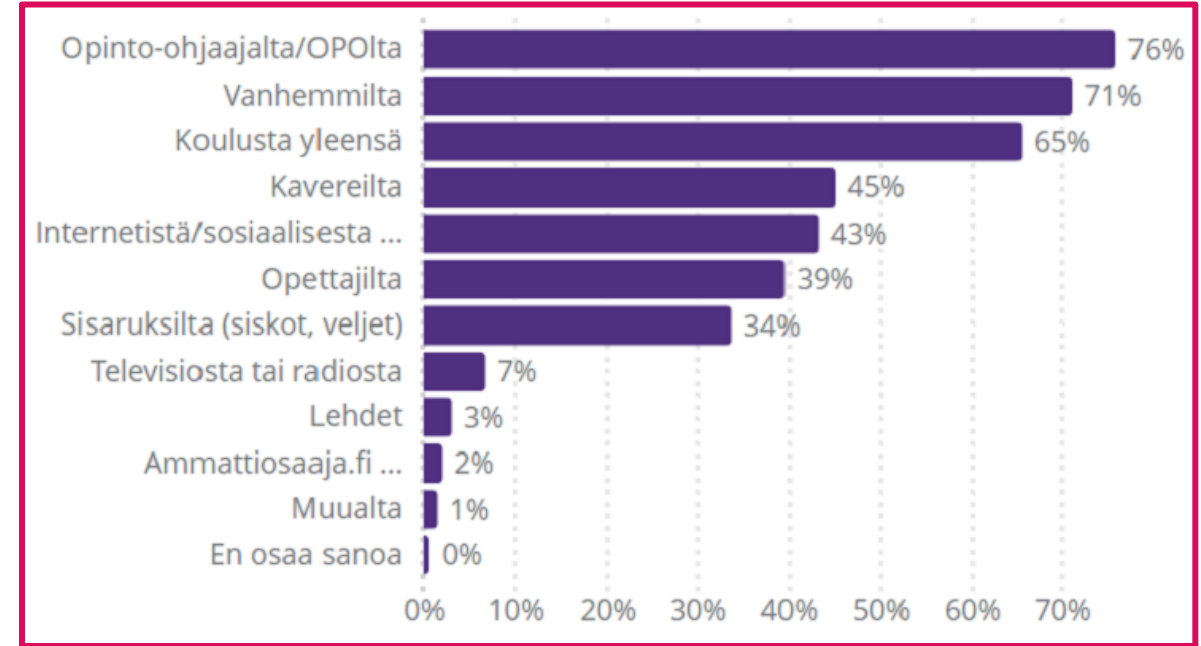
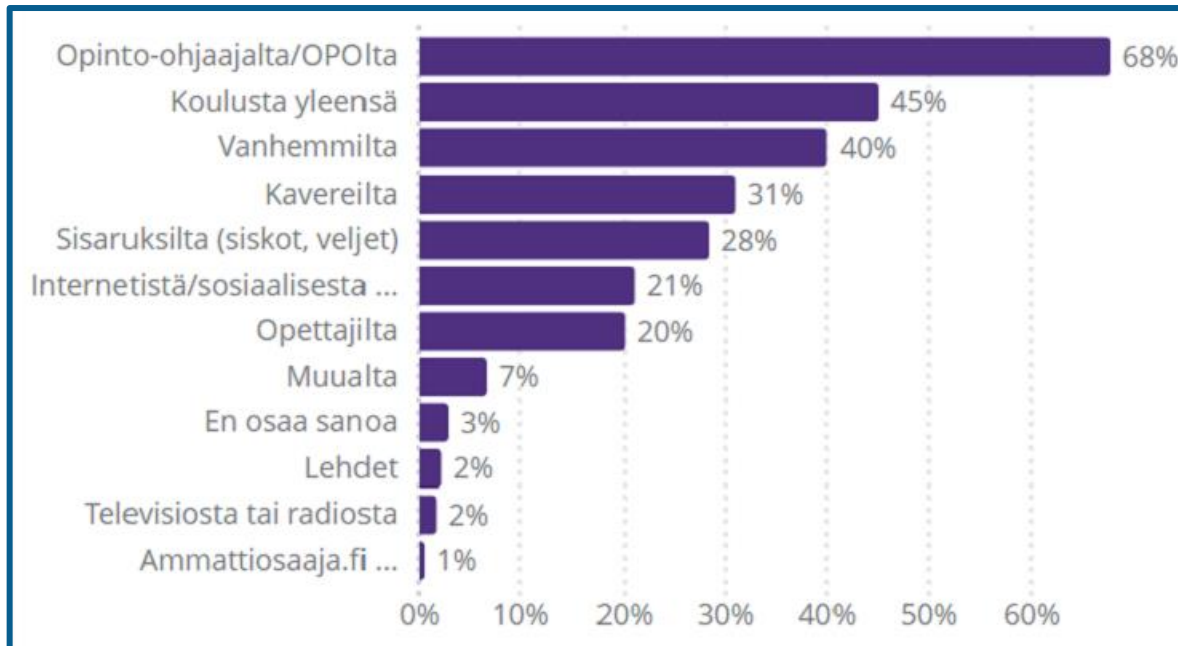
Missä aiot jatkaa opiskelua?

Tiedonsaanti koulutusvaihtoehdoista

Mistä olet saanut tietoa peruskoulun jälkeisistä vaihtoehdoista? (Voit valita useita)

Puhelin

**Molempien
keskiarvo 2022:**

Opinto-ohjaajalta/OPOlta: 72%
 Vanhemmilta: 57%
 Koulusta yleensä: 56%
 Kavereilta: 39%
 Internetistä/sosiaalisesta mediasta: 33%
 Sisaruksilta (siskot, veljet): 31%

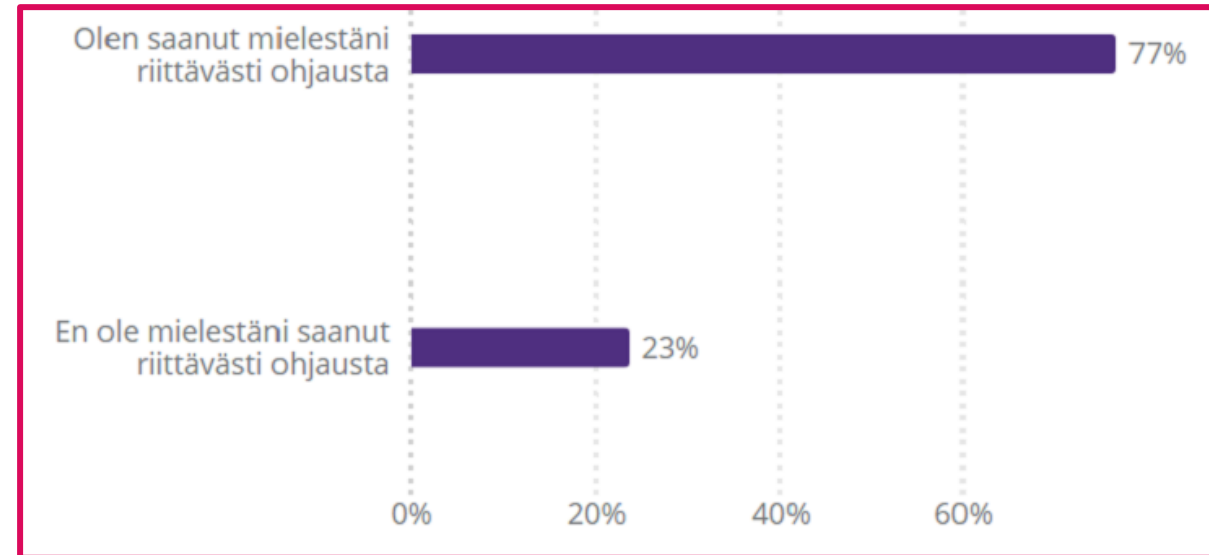
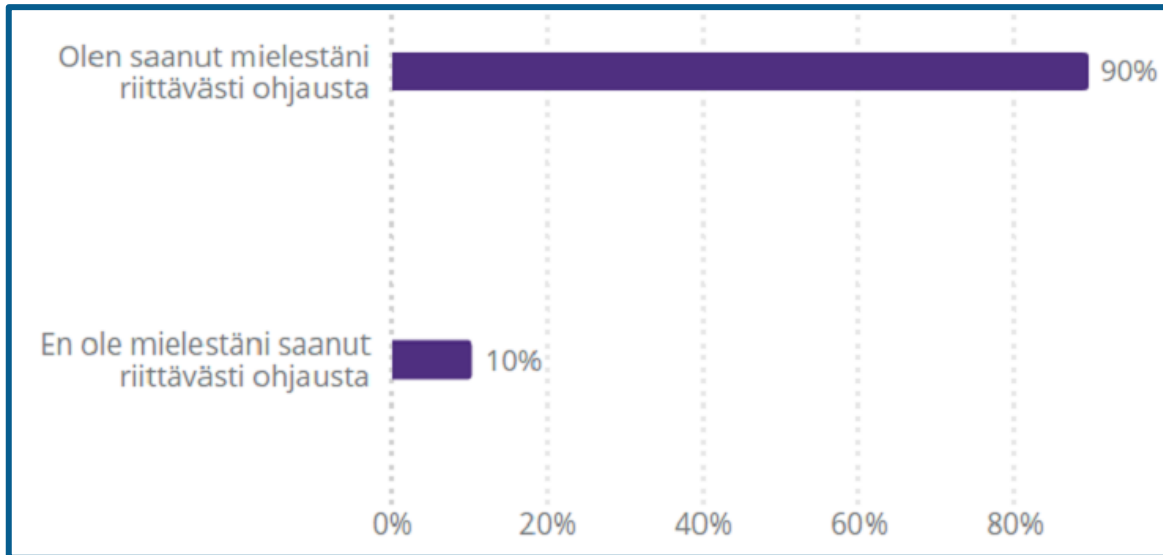
Opettajilta: 30%
 Televisiosta tai radiosta: 4%
 Muualta: 4%
 Lehdet: 3%
 En osaa sanoa: 2%
 Ammattiosaaja.fi-verkkopalvelusta: 1%

Sähköinen

Riittävä tuki koulutusvalinnan tekemiseen

Oletko saanut koulussa mielestäsi riittävästi ohjausta koulutusvalinnan tueksi?

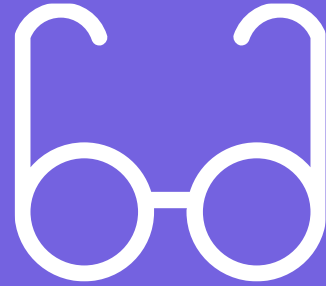
■ Puhelin

■ Sähköinen

Molempien keskiarvo 2022:

Olen saanut mielestäni riittävästi ohjausta: 82%

En ole mielestäni saanut riittävästi ohjausta: 18%

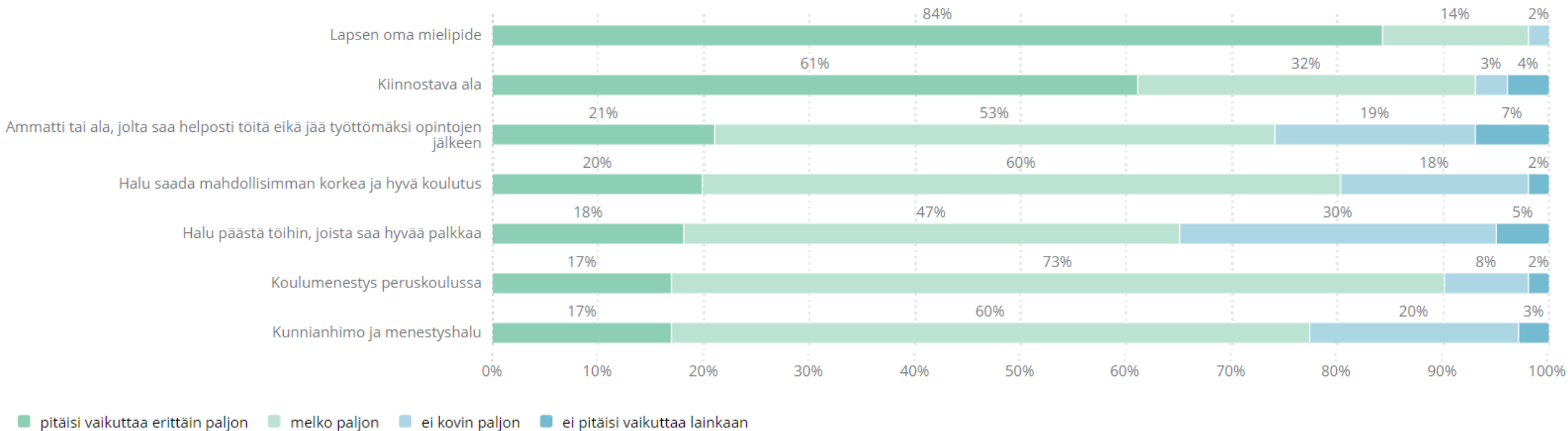
9.-luokkalaisten vanhemmat

101 vastaajaa

Opiskelupaikan valintaan ja hakemiseen liittyvät tekijät 1/2

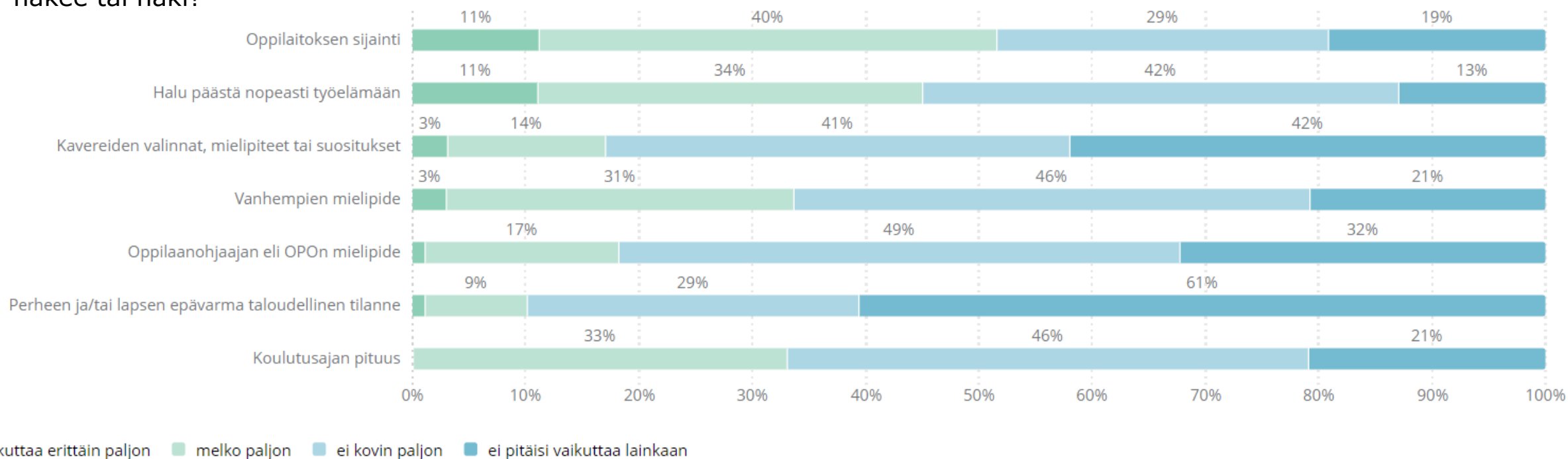
Kuinka paljon seuraavien tekijöiden pitäisi mielestäsi vaikuttaa siihen, mihin oppilaitokseen tai -laitokseen lapsesi hakee tai haki?

Opiskelupaikan valintaan ja hakemiseen liittyvät tekijät 2/2

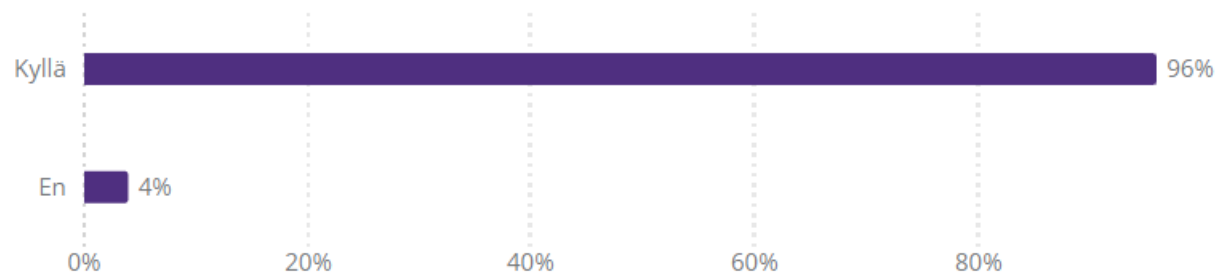
Kuinka paljon seuraavien tekijöiden pitäisi mielestäsi vaikuttaa siihen, mihin oppilaitokseen tai -laitokseen lapsesi hakee tai haki?

Tietoisuus kaksoistutkinnosta ja jatko-opintokelpoisuudesta

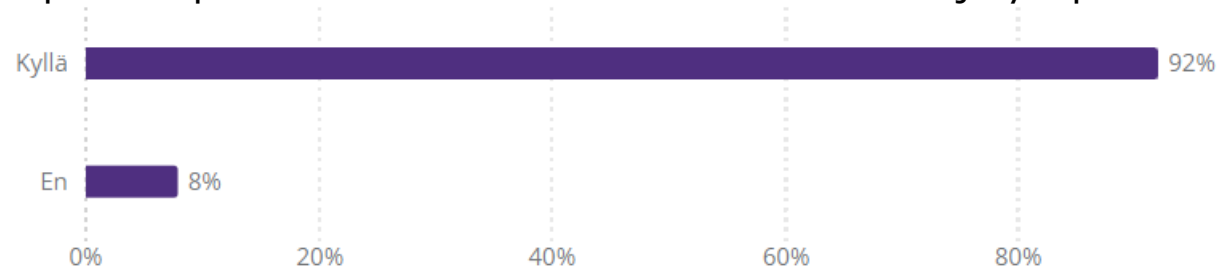
Tiesitkö, että nykyään on mahdollista suorittaa ammatillinen perustutkinto ja ylioppilastutkinto yhtä aikaa niin sanottuna kaksoistutkintona?

Vertailuluku 2020:

Kyllä 94 %
En 6 %

Tiesitkö, että myös ammatillinen tutkinto antaa yleisen jatko-opintokelpoisuuden aina ammattikorkeakouluihin ja yliopistoihin asti?

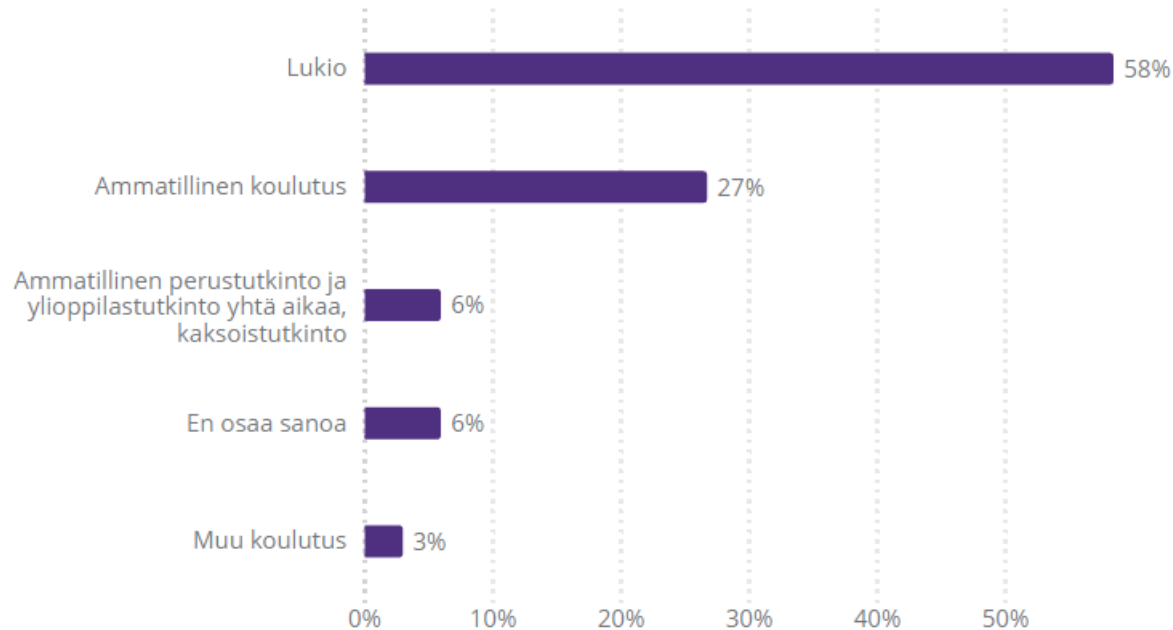
Vertailuluku 2020:

Kyllä 90 %
En 10 %

9.-luokkalaiselle sopivin koulutusvaihtoehto

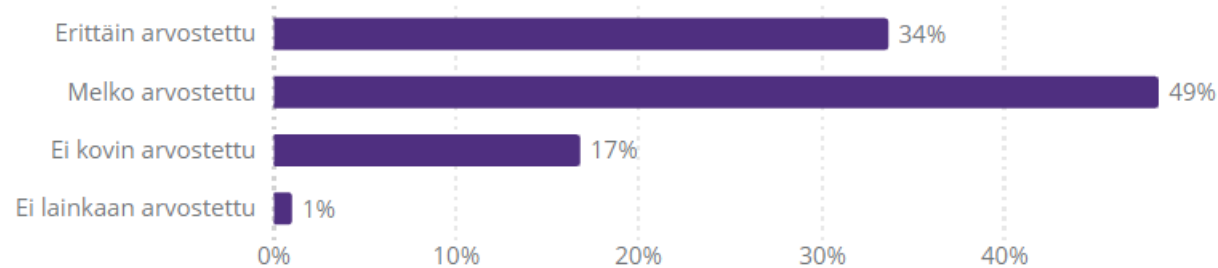
Mihin koulutusvaihtoehtoon lapsesi pitäisi hakea tai mennä peruskoulun jälkeen?
Mikä olisi lapsellesi sopivin vaihtoehto?

Toisen asteen koulutuksen arvostus

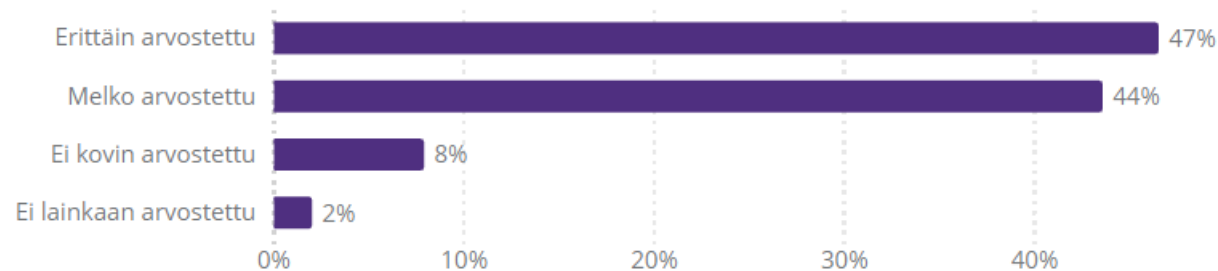
Kuinka arvostettuna koulutusvaihtoehtona pidät ammatillista koulutusta yleisesti?

Vertailuluku 2020:

Erittäin arvostettu 38 %
Melko arvostettu 52 %
Ei kovin arvostettu 9 %
En osaa sanoa 1 %

Kuinka arvostettuna koulutusvaihtoehtona pidät lukiokoulutusta yleisesti?

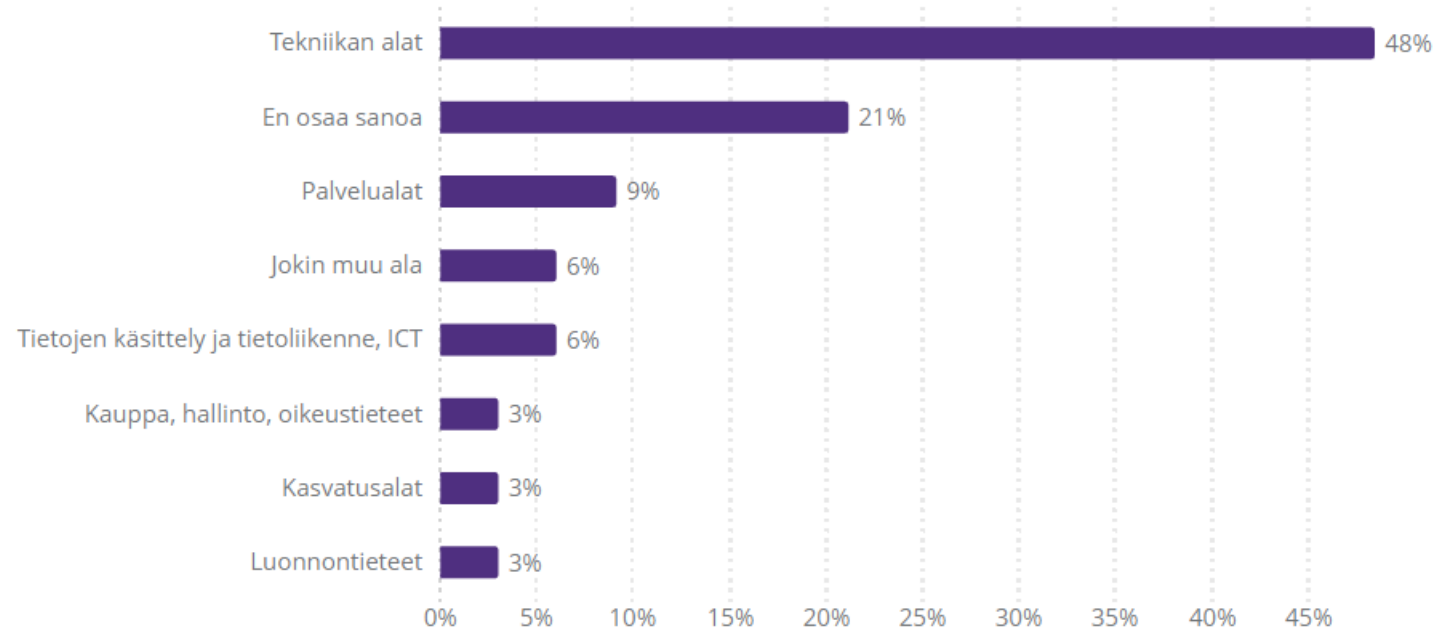
Vertailuluku 2020:

Erittäin arvostettu 57 %
Melko arvostettu 34 %
Ei kovin arvostettu 7 %
Ei lainkaan arvostettu 2 %

9.-luokkalaiselle sopiva ammattillisen koulutuksen ala

Minkä alan koulutus olisi mielestäsi lapsellesi sopiva?

Mihin ammattiin lapsesi mielestäsi kannattaisi opiskella tai minkä tutkinnon suorittaminen sopisi hänelle?

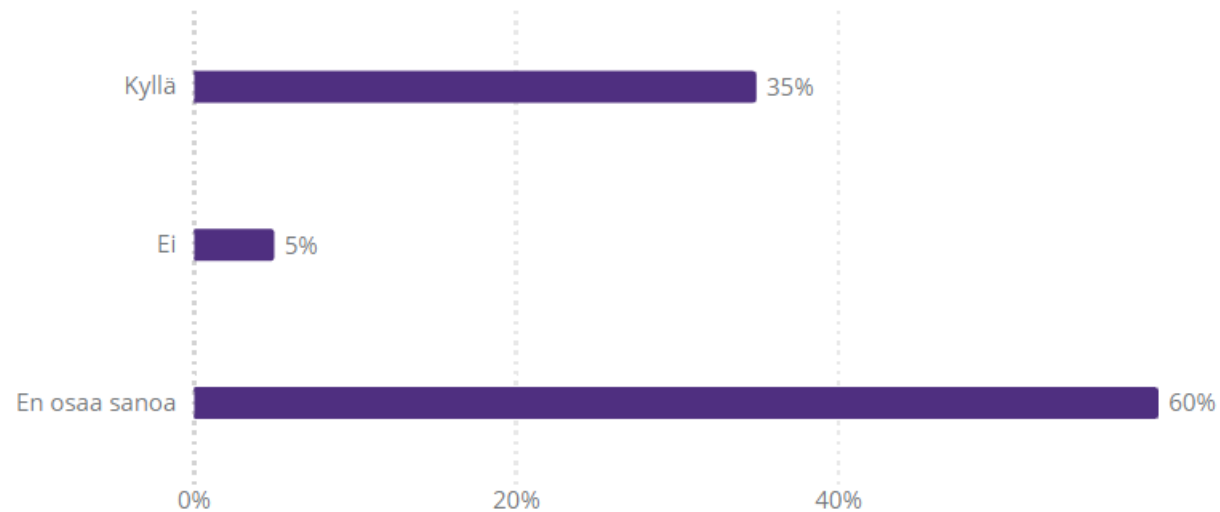
– avoimen palautteen nousevat teemat

- Vastausten perusteella vaikuttaa siltä, että osa vanhemmista on jo keskustellut asiasta lapsen kanssa ja tietää vähintään osittain, mikä lasta kiinnostaa.
- Osa vanhemmista näkee, että sopiva ammatti tai tutkinto olisi sellainen, joka vastaa lapsen vahvuuksia (esim. luovalle lapselle luovat alat).
- Jotkin vanhemmat tähdentävät, että lapsi tekee itse päätöksen ja vanhemmat ovat siinä tukena.
- Noin neljäsosa vanhemmista ei osannut vastata kysymykseen ollenkaan.

Muut soveltuvat ammatit tai tutkinnot

Olisiko muita ammatteja tai tutkintoja, jotka mielestäsi sopisivat lapsellesi?

Vertailuluku 2020:

Kyllä 48 %

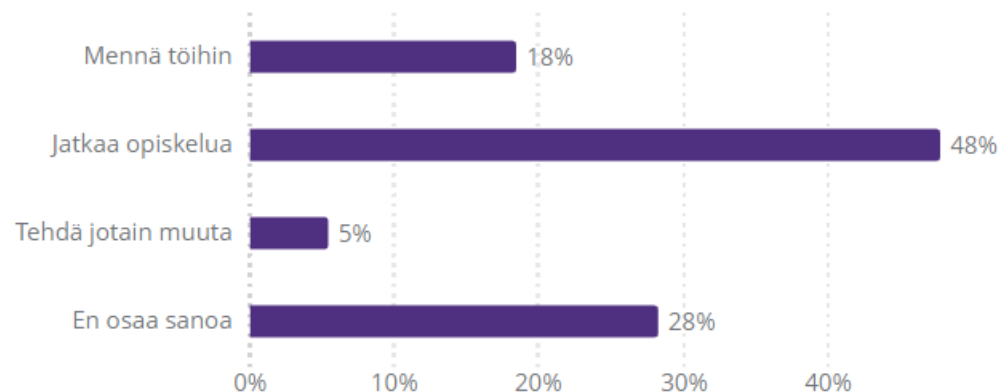
Ei 22 %

En osaa sanoa 30 %

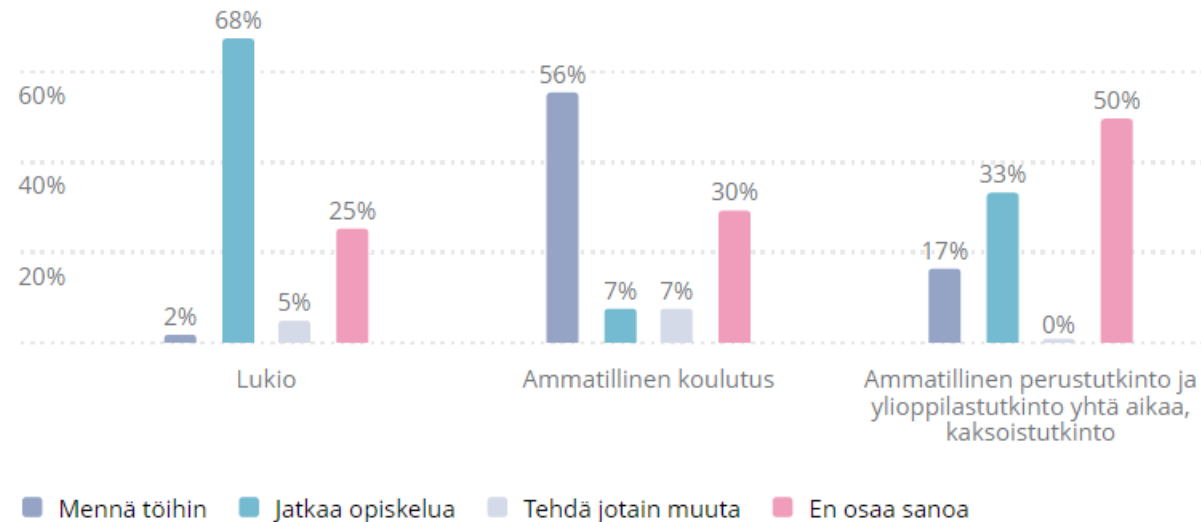

Suunnitelma toisen asteen koulutuksen jälkeen

Mitä lapsesi aikoo tehdä koulutusvaihtoehdon suorittamisen jälkeen?

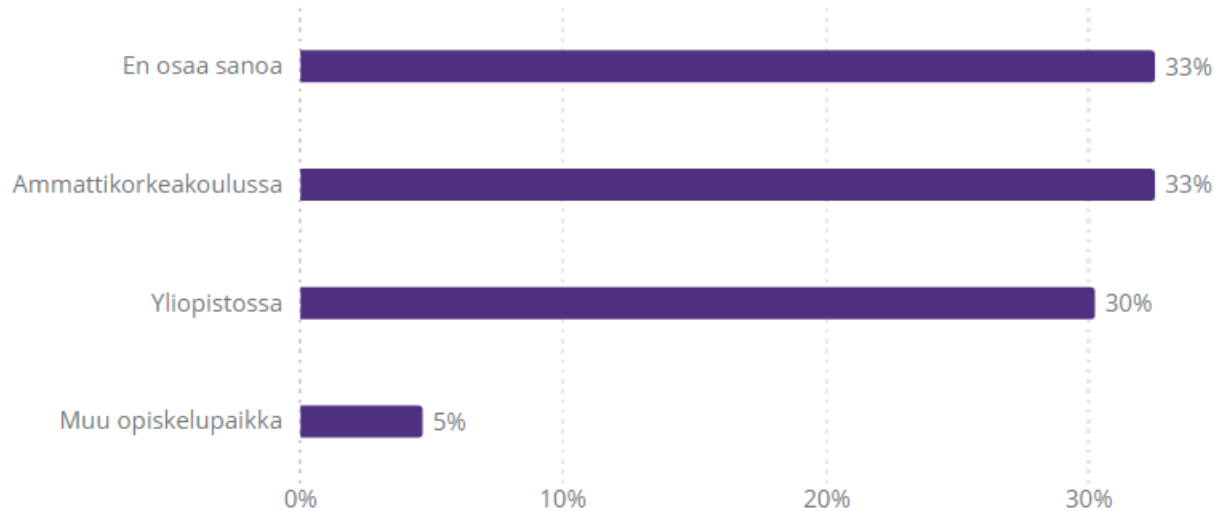
Koulutusvaihtoehdon mukaan

Opiskelua jatkavien suunnitelma

Missä hän aikoo jatkaa opiskelua?

Millainen käsitys tai mielikuva sinulla on ammatillisesta koulutuksesta?

– avoimen palautteen nousevat teemat

- Palaute mukailee melko vahvasti 9.-luokkalaisten palautetta. Muutama vanhempi kuitenkin kokee, että ammatillinen koulutus on silti hieman enemmän teoreettista kuin sen tulisi olla tai opetetaan asioita, jotka eivät ole kyseisen ammatin osalta tärkeitä.
- Muutama vanhempi myös kokee, että opiskelijoilla on liikaa vastuuta; lähiopetusta on leikattu, itseopiskelun ja etäopiskelun määrä on kasvanut, opettajat eivät ole riittävän aktiivisia.
- Selvästi valtaosalla kuitenkin on hyvä mielikuva ammatillisesta koulutuksesta. Sitä arvostetaan ja pidetään tärkeänä. Pienoista kritiikkiä annetaan muun muassa jatko-opintomahdollisuuksista.

Millainen käsitys tai mielikuva sinulla on lukiokoulutuksesta?

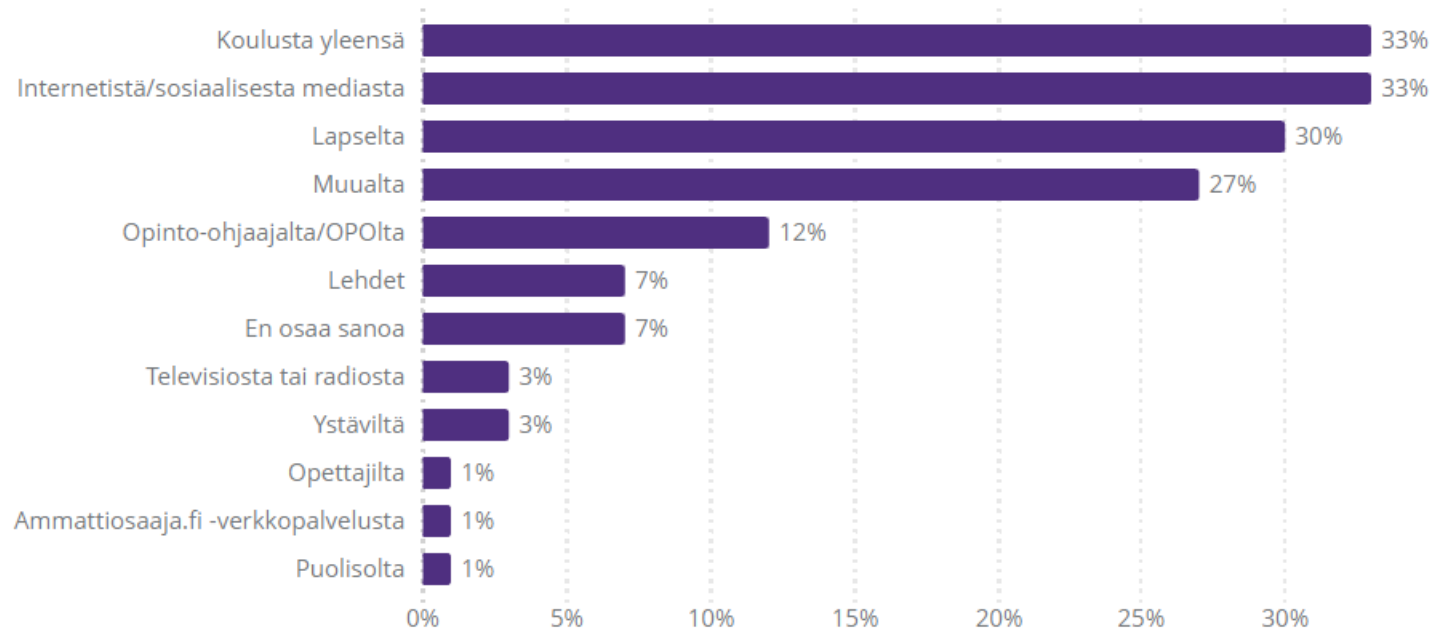
– avoimen palautteen nousevat teemat

- Lukiokoulutusta selkeästi arvostetaan ja pidetään hyvänä yleissivistävänä koulutuksena, mutta todetaan sen olevan pelkkä välivaihe jatko-opinnoille sekä miettimisaikana opiskelijalle.
- Moni vanhempi näkee lukiokoulutuksen raskaana ja vaativana.
- Lukiokoulutuksen taso nähdään pääosin korkeana ja laadukkaana.

Tiedonsaanti koulutusvaihtoehdoista

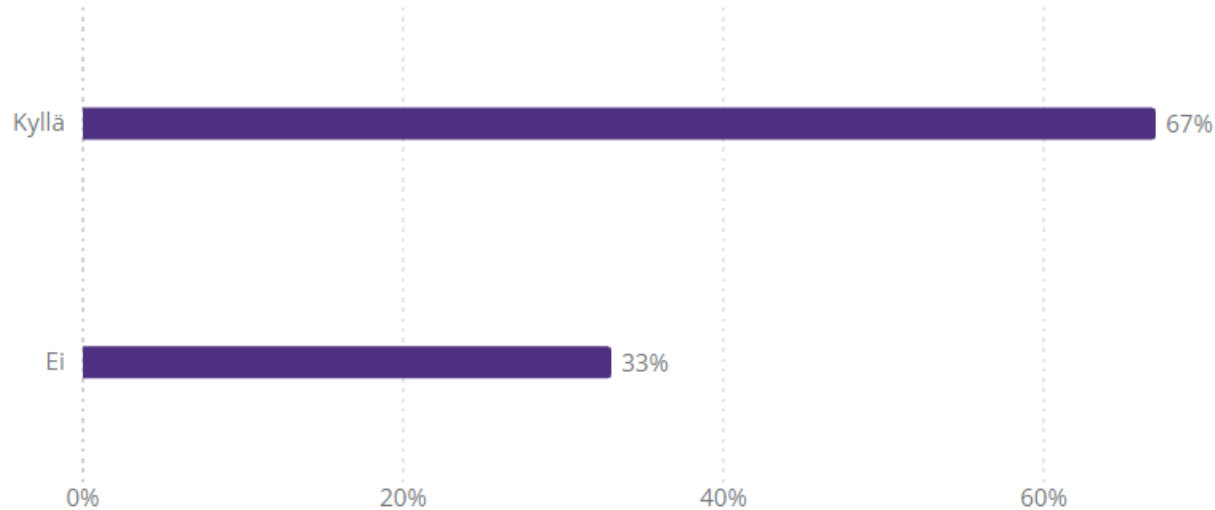
Mistä olet saanut tietoa peruskoulun jälkeisistä vaihtoehdoista? (Voit valita useita)

Riittävä tuki koulutusvalinnan tekemiseen

Onko lapsesi saanut arviosi mukaan koulussa riittävästi tukea hänelle soveltuvan koulutusvalinnan tekemiseksi?

Ammatillisessa koulutuksessa ja lukiossa opiskelevat nuoret

726 vastaajaa, joista 318 on vastannut puhelimitse ja 408 sähköisesti

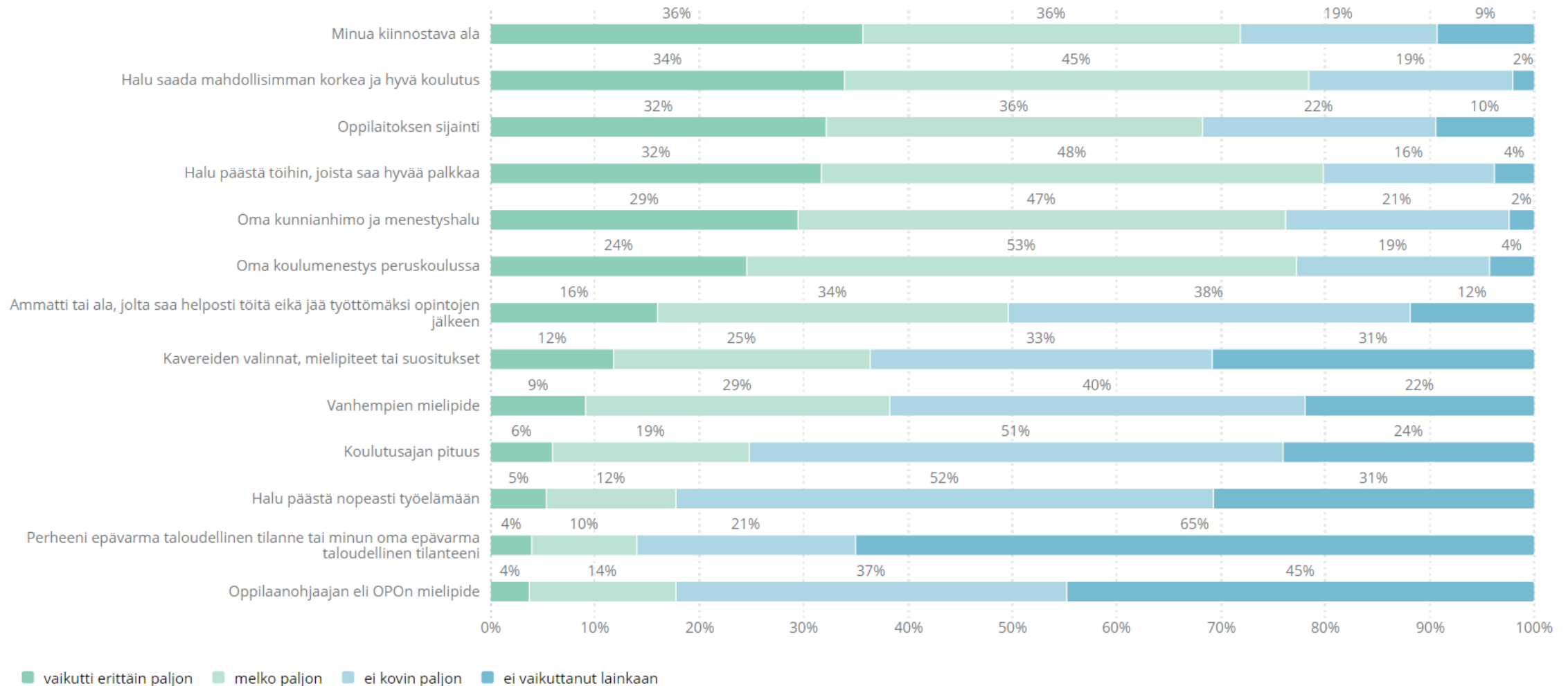
Ammatillisessa oppilaitoksessa opiskelevia vastaajia on 345 ja lukiossa
opiskelevia 381

Opiskelupaikan valintaan ja hakemiseen liittyvät tekijät

– lukiossa opiskelevat

Kuinka paljon seuraavat tekijät vaikuttivat siihen, mihin sinä hait opiskelemaan peruskoulun jälkeen?

Opiskelupaikan valintaan ja hakemiseen liittyvät tekijät

– ammatillisessa koulutuksessa opiskelevat

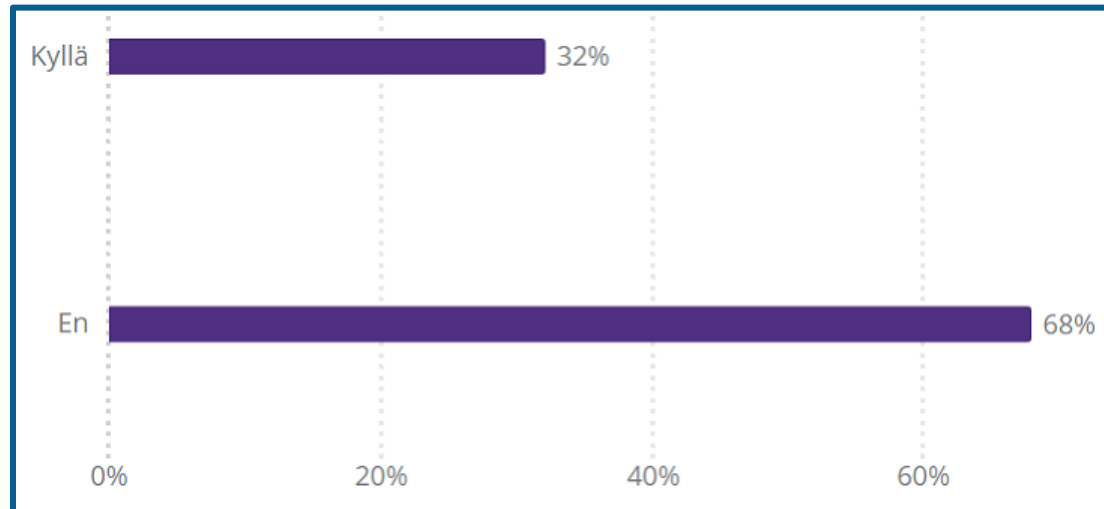
Kuinka paljon seuraavat tekijät vaikuttivat siihen, mihin sinä hait opiskelemaan peruskoulun jälkeen?

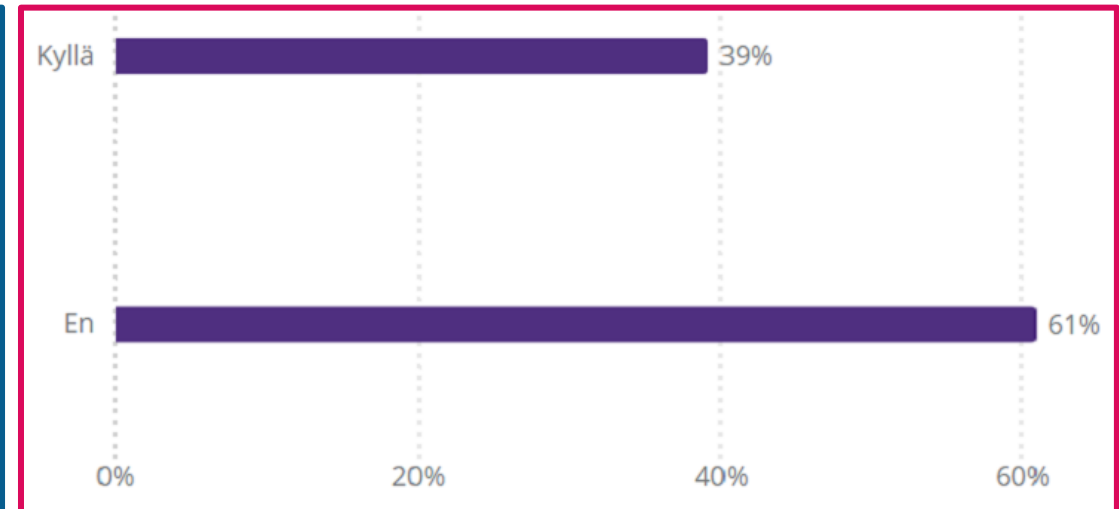

Valinnan selkeys

Opiskelet nyt lukiossa. Harkitsitko lukion lisäksi muita koulutusvaihtoehtoja?

■ Puhelin

■ Sähköinen

Vertailuluku 2020:

Kyllä 35 %

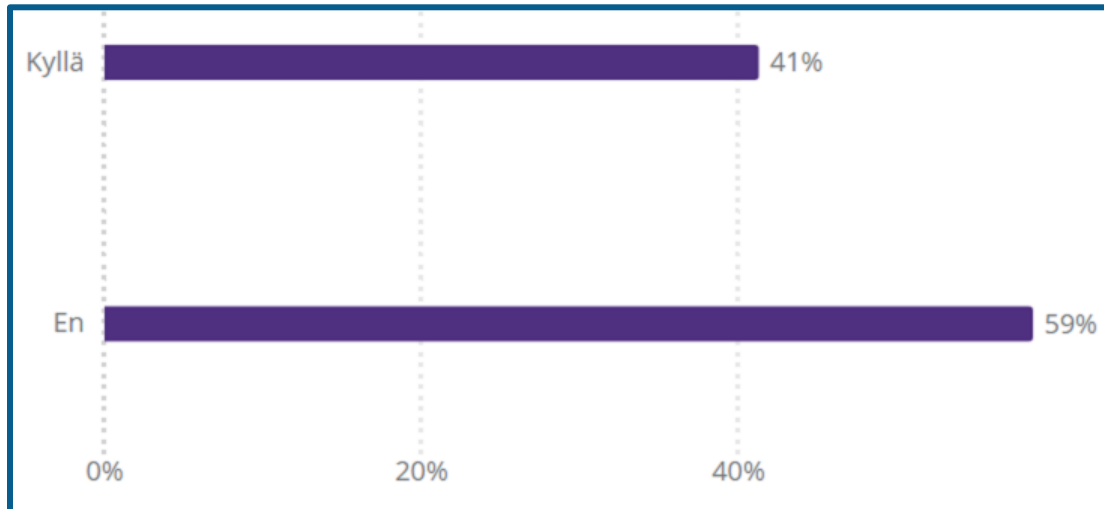
En 64 %

En osaa sanoa 1 %

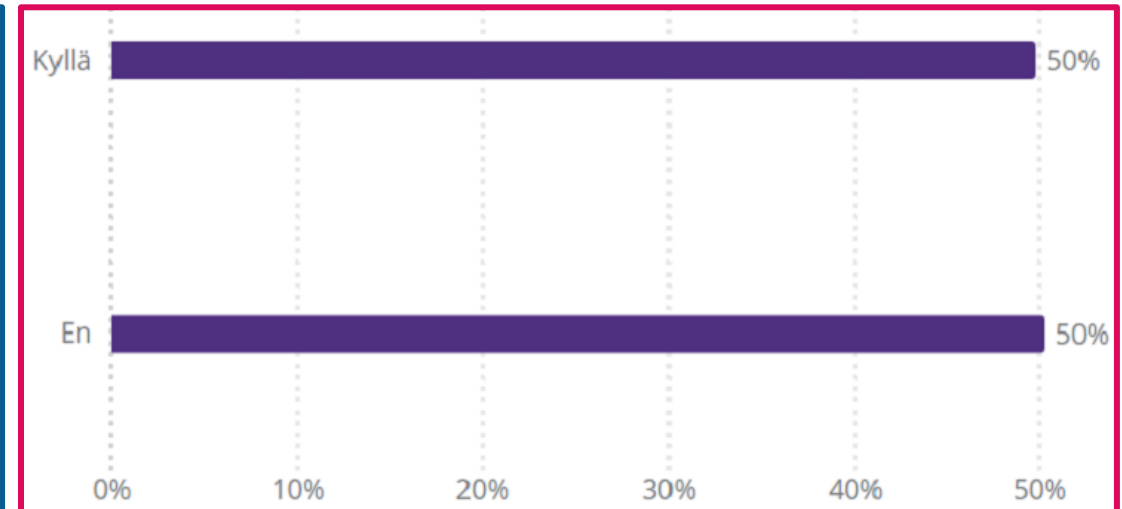

Valinnan selkeys

Opiskelet nyt ammatillisessa oppilaitoksessa. Harkitsitko ammatillisen koulutuksen lisäksi muita koulutusvaihtoehtoja?

■ Puhelin

■ Sähköinen

Vertailuluku 2020:

Kyllä 35 %

En 64 %

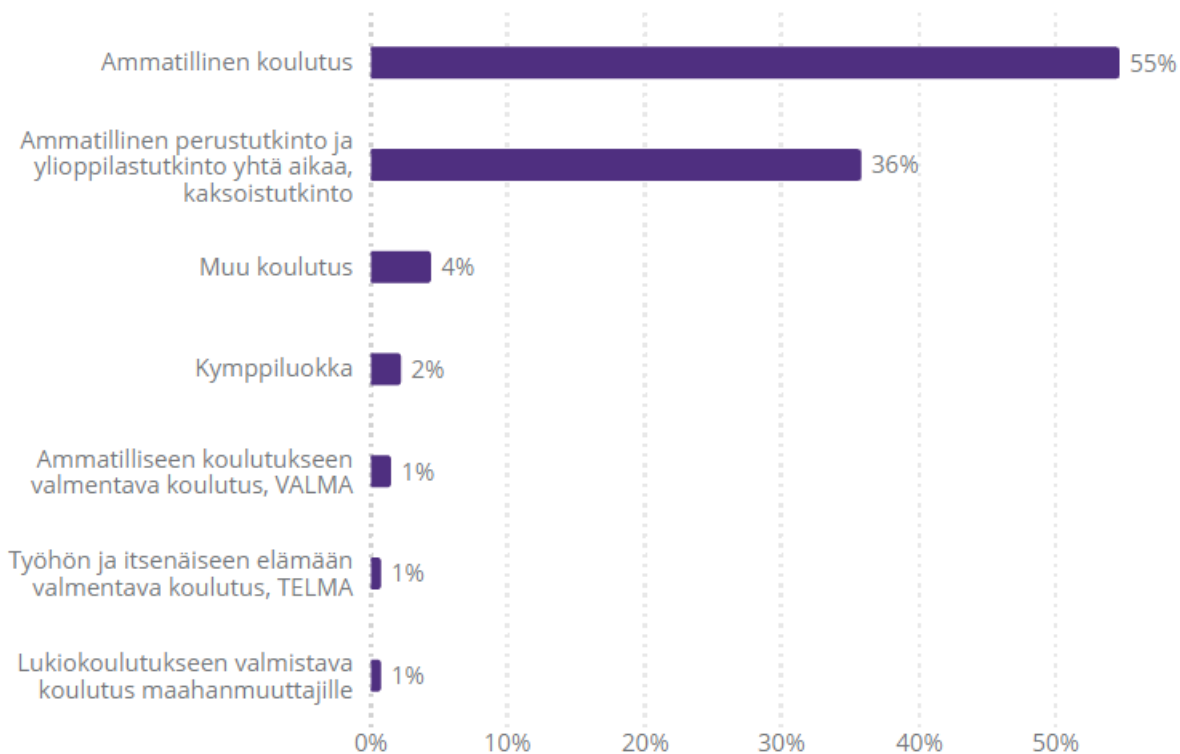
En osaa sanoa 1 %

Muiden vaihtoehtojen harkitseminen

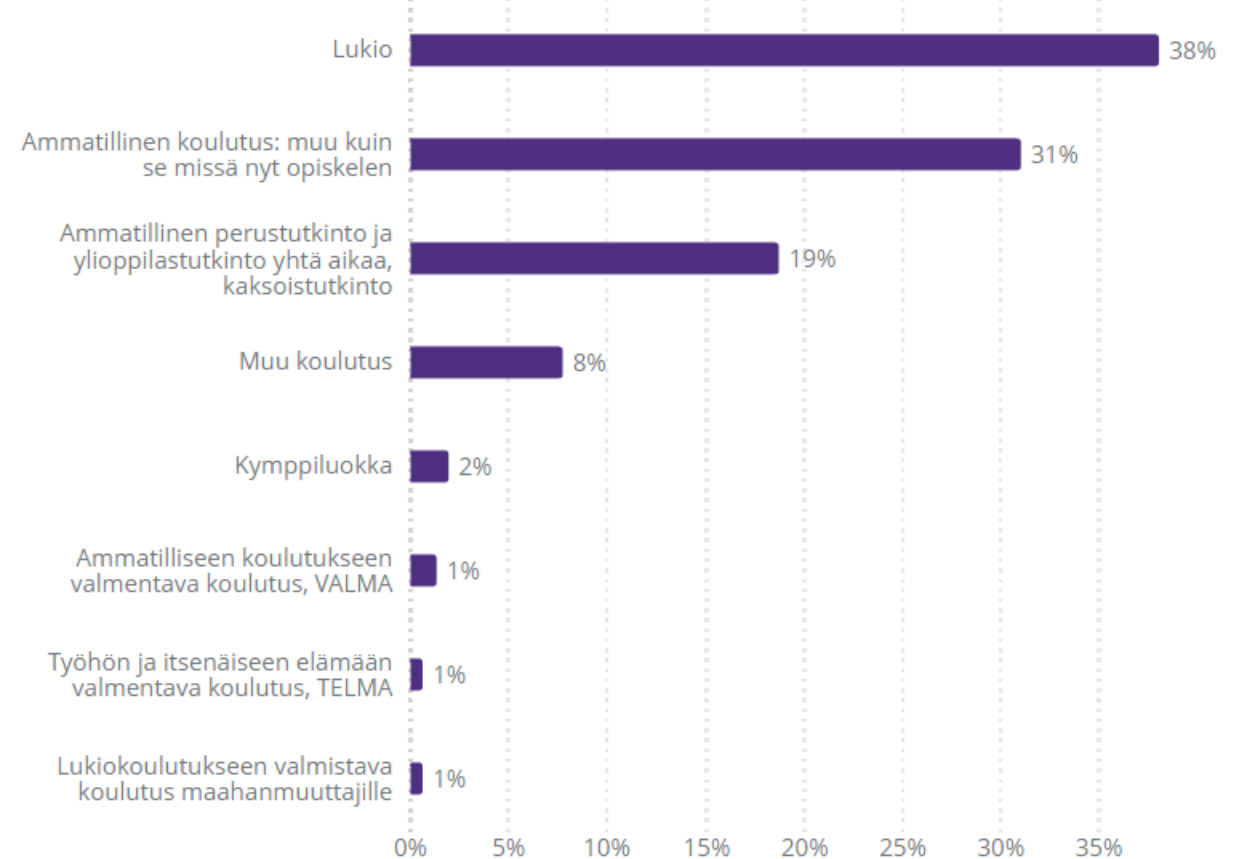
Lukiossa opiskelevat

Mitä koulutusvaihtoehtoja harkitsit lukion lisäksi?

Ammatillisessa koulutuksessa opiskelevat

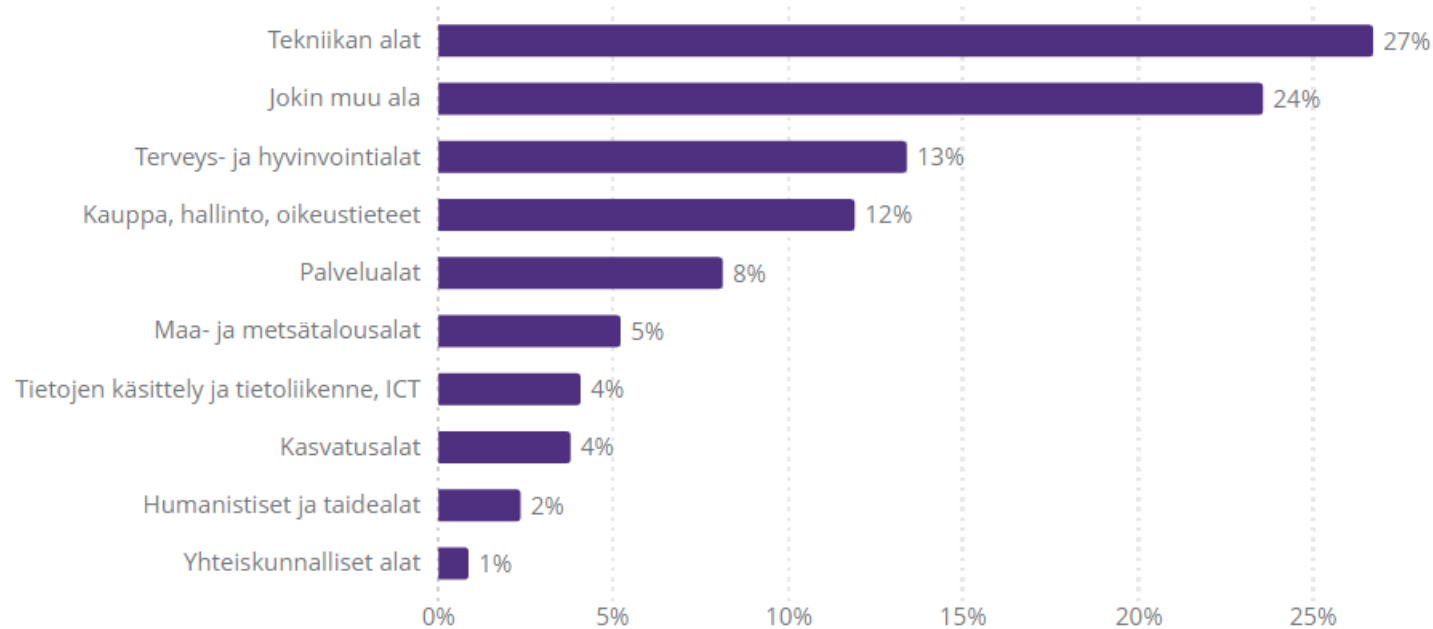
Mitä koulutusvaihtoehtoja harkitsit ammatillisen koulutuksen lisäksi?

Ammatillisen koulutuksen ala

Mitä alaa opiskelet tällä hetkellä ammatillisessa koulutuksessa? Mikä on pääasiallinen ala?

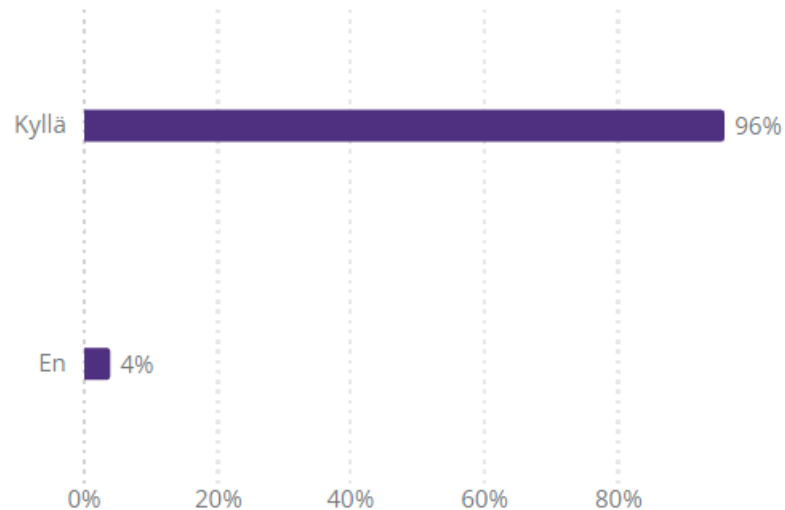

Ensisijaiseen valintaan pääseminen

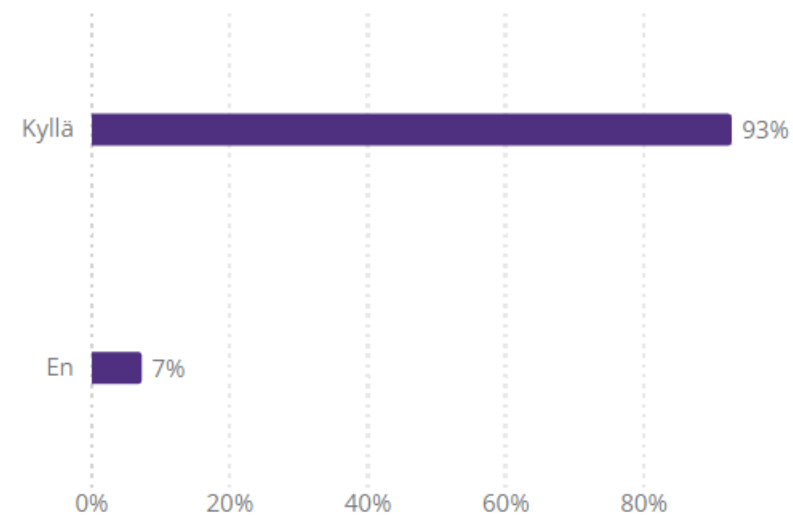
Lukiossa opiskelevat

Pääsitkö opiskelemaan siihen koulutukseen, joka oli ensisijainen valintasi?

Ammatillisessa koulutuksessa opiskelevat

Pääsitkö opiskelemaan siihen koulutukseen, joka oli ensisijainen valintasi?

Vertailuluku 2020:

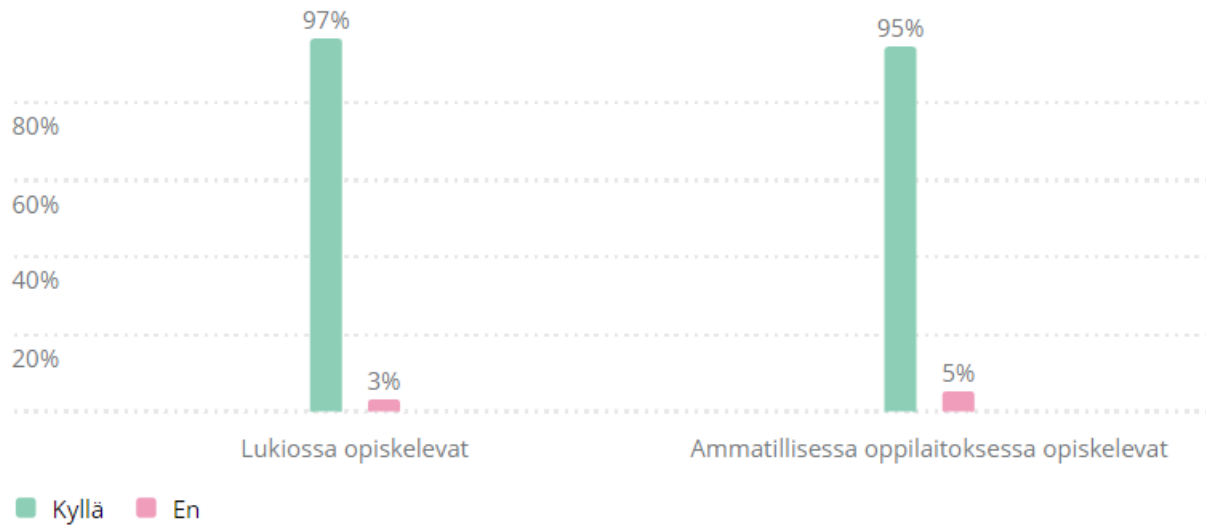
Kyllä 92 %

Ei 8 %

Tietoisuus kaksoistutkinnosta ja jatko-opintokelpoisuudesta

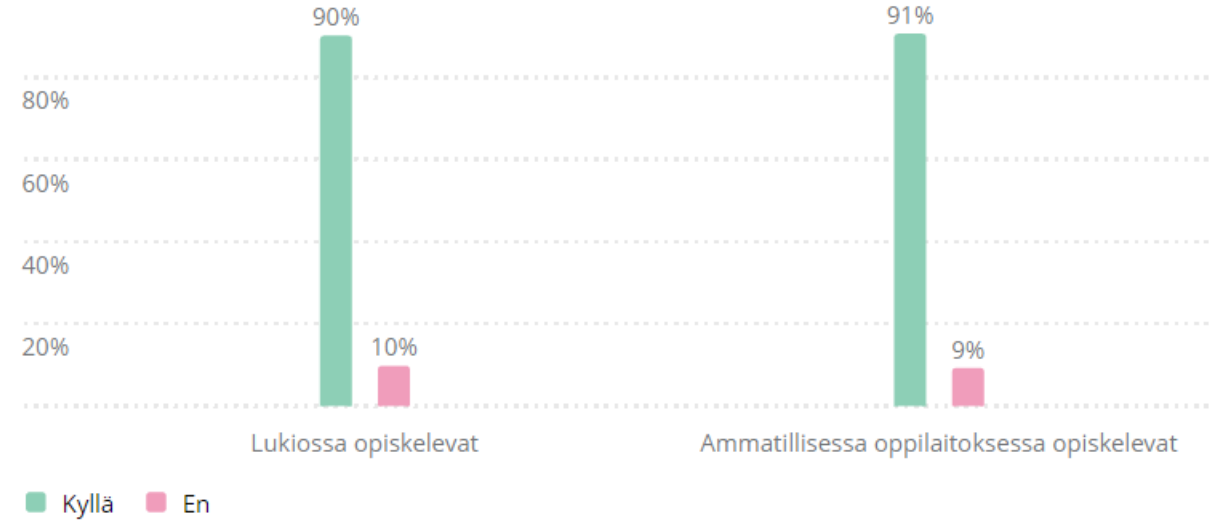
Tiesitkö, että nykyään on mahdollista suorittaa ammatillinen perustutkinto ja ylioppilastutkinto yhtä aikaa niin sanottuna kaksoistutkintona?

Vertailuluku 2020:
Kyllä 94 %
En 6 %

Vertailuluku 2020:
Kyllä 89 %
En 11 %

Tiesitkö, että myös ammatillinen tutkinto antaa yleisen jatko-opintokelpoisuuden aina ammattikorkeakouluihin ja yliopistoihin asti?

Vertailuluku 2020:
Kyllä 91 %
En 9 %

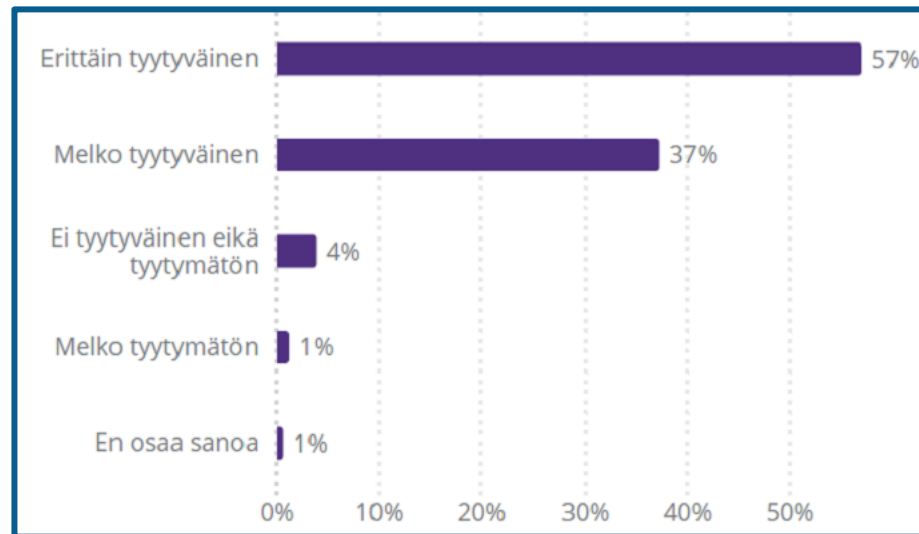
Vertailuluku 2020:
Kyllä 92 %
En 8 %

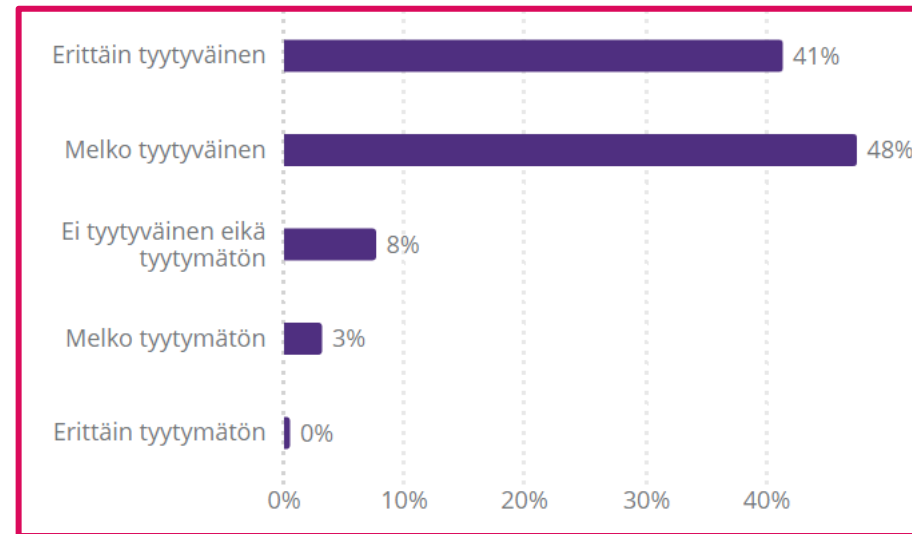
Tyytyväisyys opiskelupaikkaan

– lukiossa opiskelevat

Kuinka tyytyväinen olet opiskelupaikkaasi tällä hetkellä?

■ Puhelin

■ Sähköinen

Vertailuluku 2020 lukiolaiset:

Erittäin tyytyväinen 66 %

Melko tyytyväinen 29 %

Ei tyytyväinen eikä tyytymätön 4 %

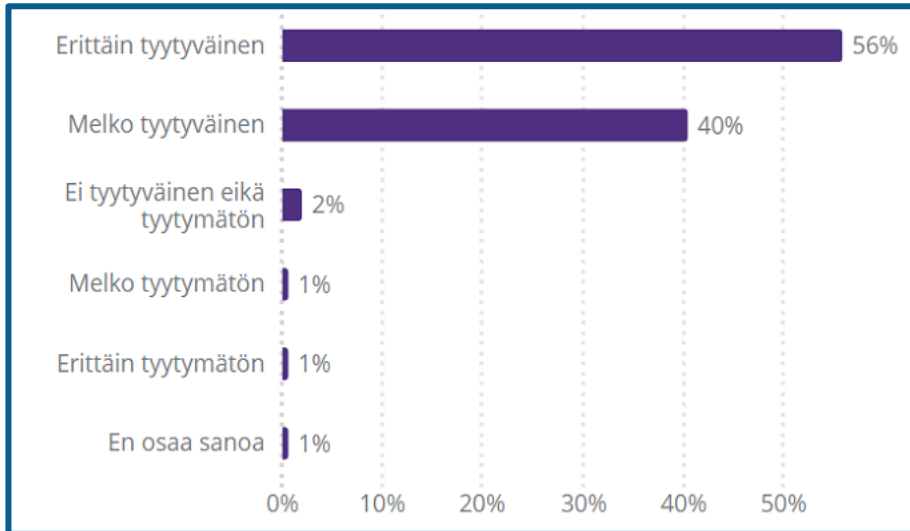
Melko tyytymätön 1 %

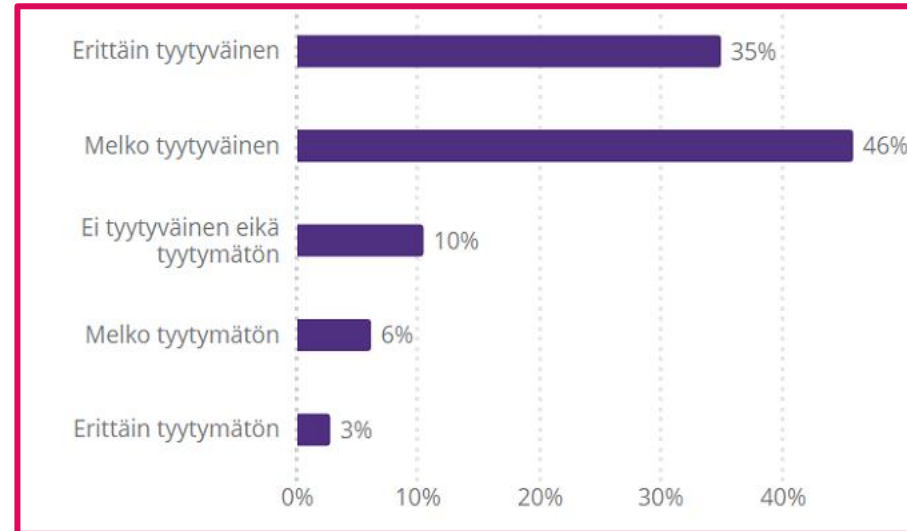
Tyytyväisyys opiskelupaikkaan

– ammatillisessa koulutuksessa opiskelevat

Kuinka tyytyväinen olet opiskelupaikkaasi tällä hetkellä?

■ Puhelin

■ Sähköinen

Vertailuluku 2020 ammatillisessa koulutuksessa opiskelevat:

Erittäin tyytyväinen 64 %

Melko tyytyväinen 30 %

Ei tyytyväinen eikä tyytymätön 4 %

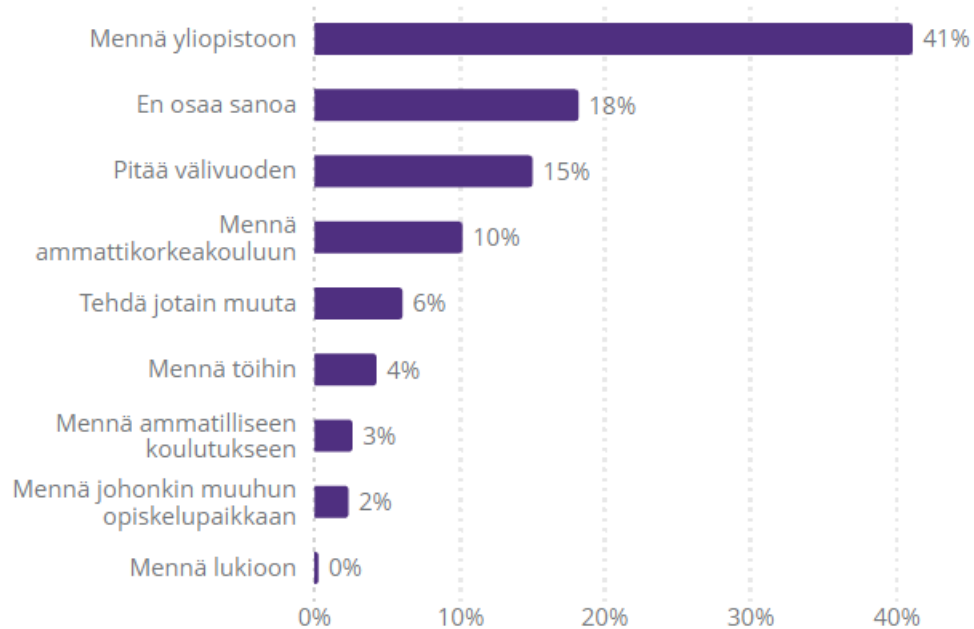
Erittäin tyytymätön 2 %

Suunnitelma toisen asteen koulutuksen jälkeen

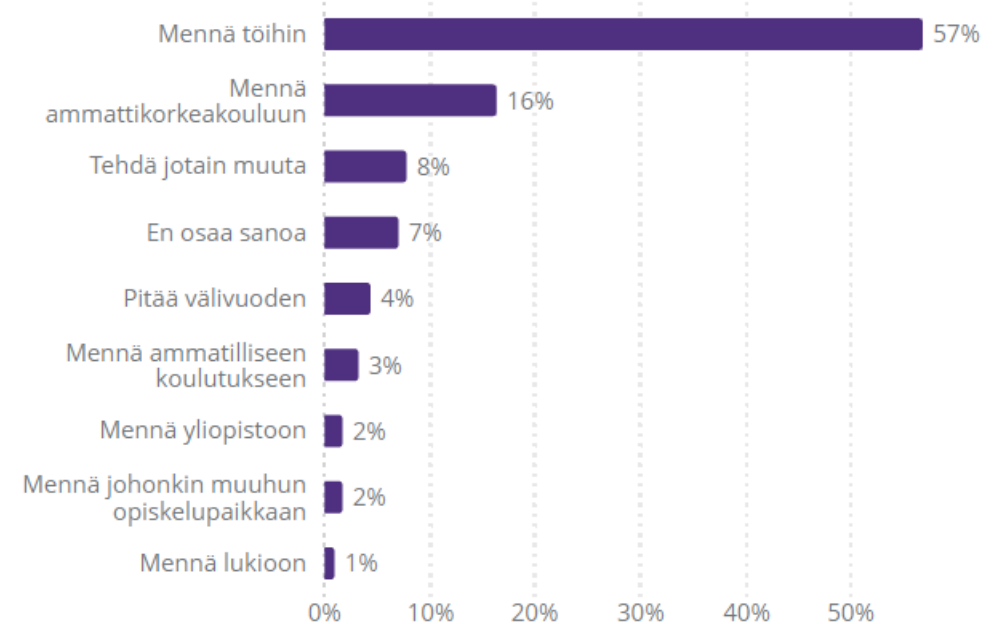
Lukiossa opiskelevat

Mitä aiot tehdä nykyisten opintojesi jälkeen?

Ammatillisessa koulutuksessa opiskelevat

Mitä aiot tehdä nykyisten opintojesi jälkeen?

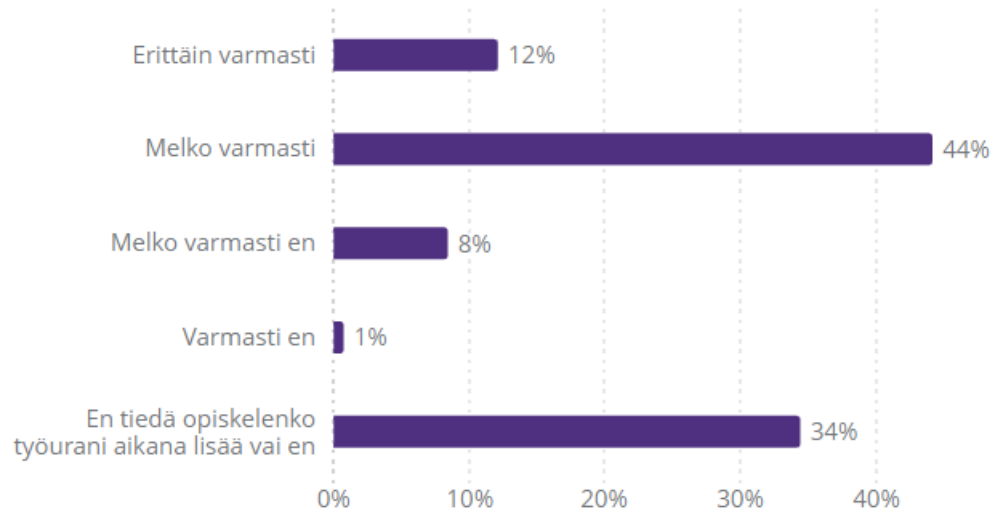

Työelämässä opiskeleminen

– lukiossa opiskelevat

Kun aikanasi olet työelämässä, niin kuinka varmasti uskot opiskelevasi jotakin lisää myös työurasi aikana?

Vertailuluku 2020:

Erittäin varmasti 15 %

Melko varmasti 49 %

Melko varmasti en 6 %

En tiedä opiskelenko vielä lisää myöhemmin 30 %

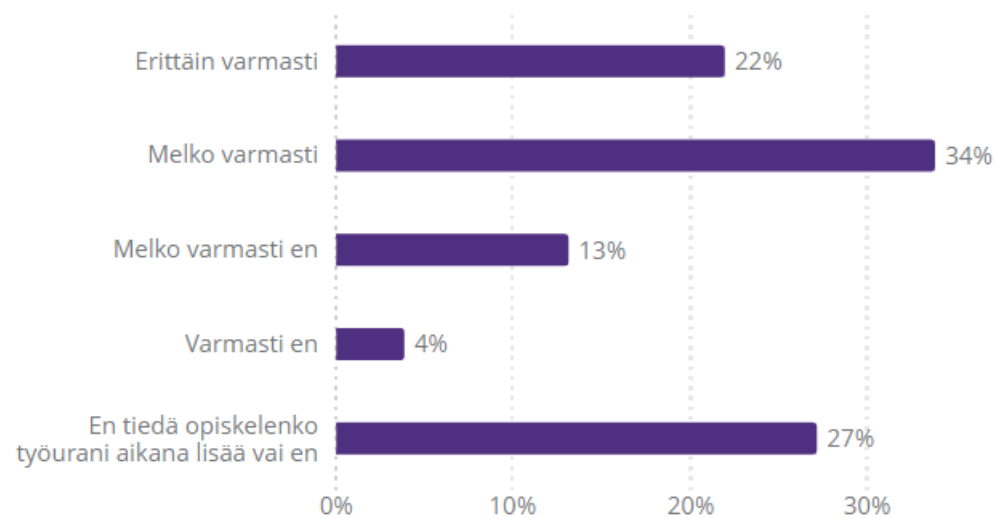

Työelämässä opiskeleminen

– ammatillisessa koulutuksessa opiskelevat

Ammatillisessa koulutuksessa opiskelevat

Kun aikanasi olet työelämässä, niin kuinka varmasti uskot opiskelevasi jotakin lisää myös työurasi aikana?

Vertailuluku 2020:

Erittäin varmasti 13 %
Melko varmasti 42 %
Melko varmasti en 7 %
Varmasti en 5 %
En tiedä opiskelenko vielä lisää myöhemmin 33 %

Ammatillisessa koulutuksessa opiskelevien vastausten asteikolla *erittäin varmasti-melko varmasti* on selkeä ero tiedonkeruumetodien välillä; muuten tulokset ovat samansuuntaisia tiedonkeruumetodista riippumatta.

Puhelin

Erittäin varmasti: 9%
Melko varmasti: 41%

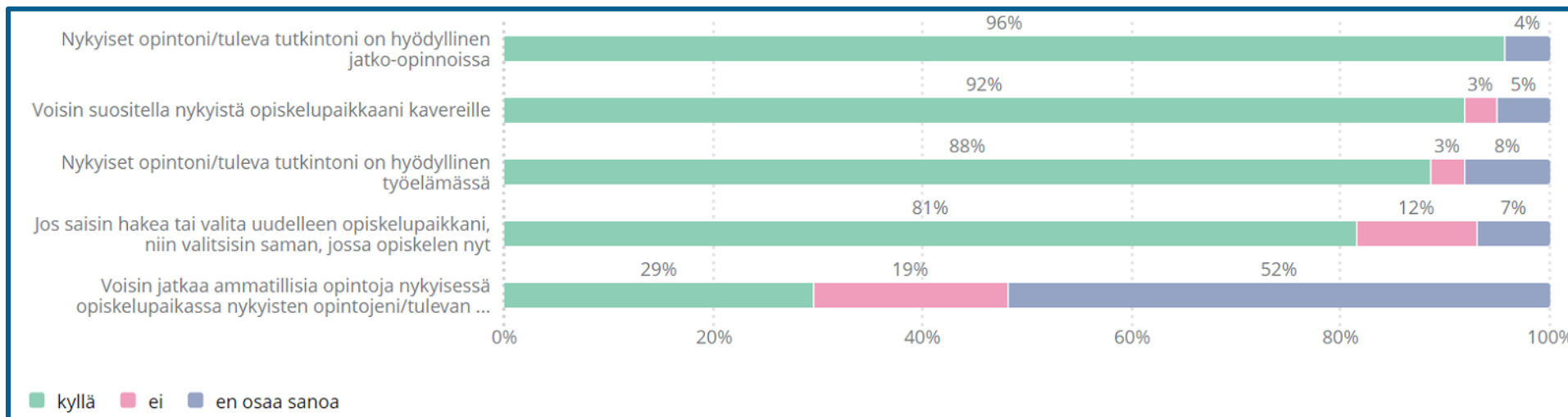
Sähköinen

Erittäin varmasti: 34%
Melko varmasti: 28%

Väittämien arviointi

– lukiossa opiskelevat

Molempien keskiarvo 2022

91 % / 2% / 7%

87% / 5% / 8%

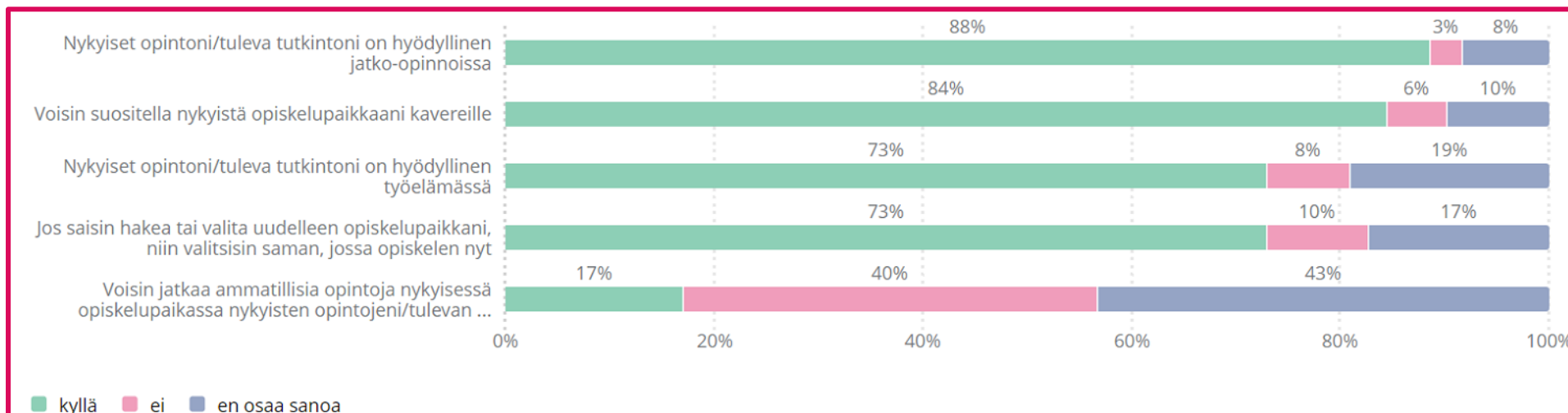
79% / 6% / 15%

76% / 10% / 13%

22% / 31% / 47%

■ Puhelin

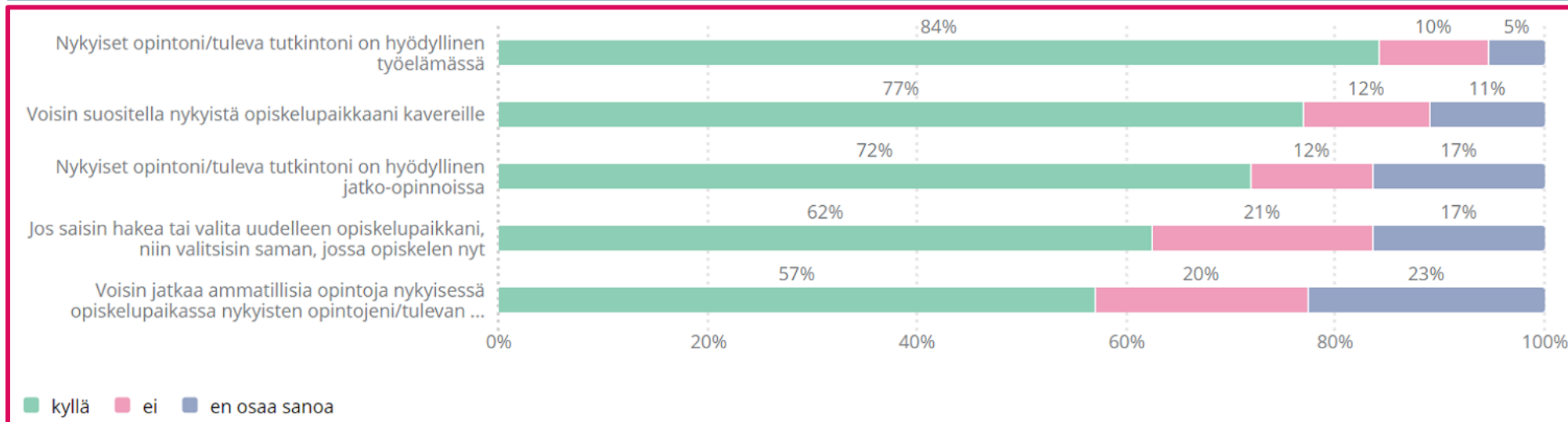
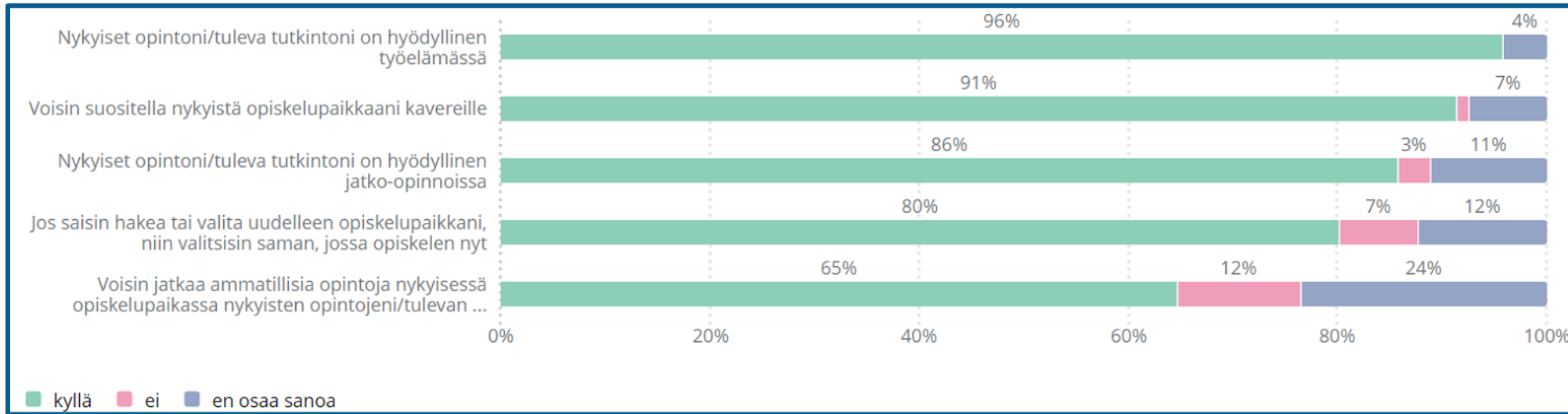
■ Sähköinen

Väittämien arviointi

– ammatillisessa koulutuksessa opiskelevat

Molempien keskiarvo 2022

89,5% / 5,5% / 5%

84% / 7% / 9%

78% / 8% / 14%

71% / 14,5% / 14,5%

61% / 16% / 23%

Puhelin

Sähköinen

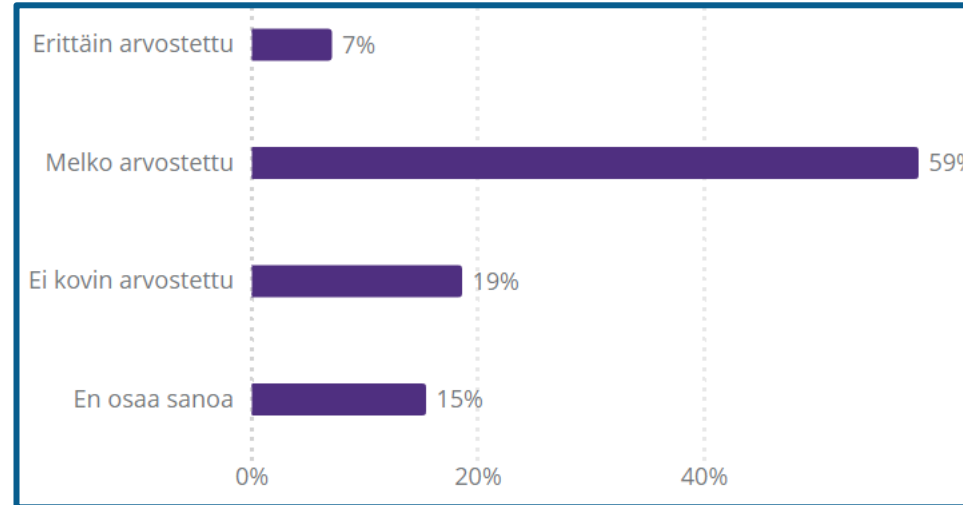
Ammatillisen koulutuksen arvostus

– lukiossa opiskelevat

Kuinka arvostettuna
koulutusvaihtoehtona
ammatillista koulutusta
mielestäsi yleisesti pidetään?

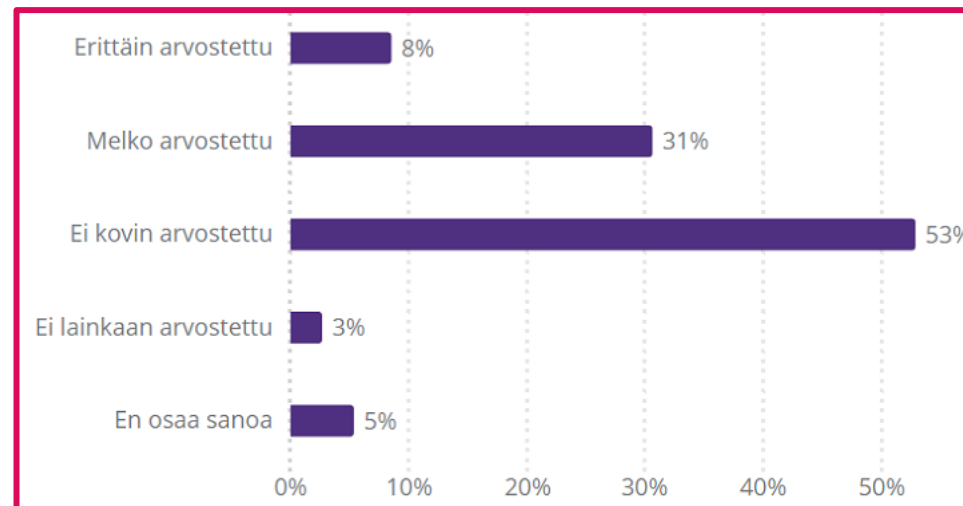
■ Puhelin

■ Sähköinen

Vertailuluku 2020 lukiossa opiskelevat:

Erittäin arvostettu 6 %
Melko arvostettu 54 %
Ei kovin arvostettu 33 %
Ei lainkaan arvostettu 1 %
En osaa sanoa 6 %

Keskiarvo 2022 lukiossa opiskelevat:

Erittäin arvostettu 8 %
Melko arvostettu 42 %
Ei kovin arvostettu 39 %
Ei lainkaan arvostettu 2 %
En osaa sanoa 9 %

Koko kohderyhmän arvio
koulutusvaihtoehtojen
arvostuksesta yleisesti,
Erittäin arvostettu –vastaukset:
Lukio: **41%**
Ammatillinen koulutus: **13%**

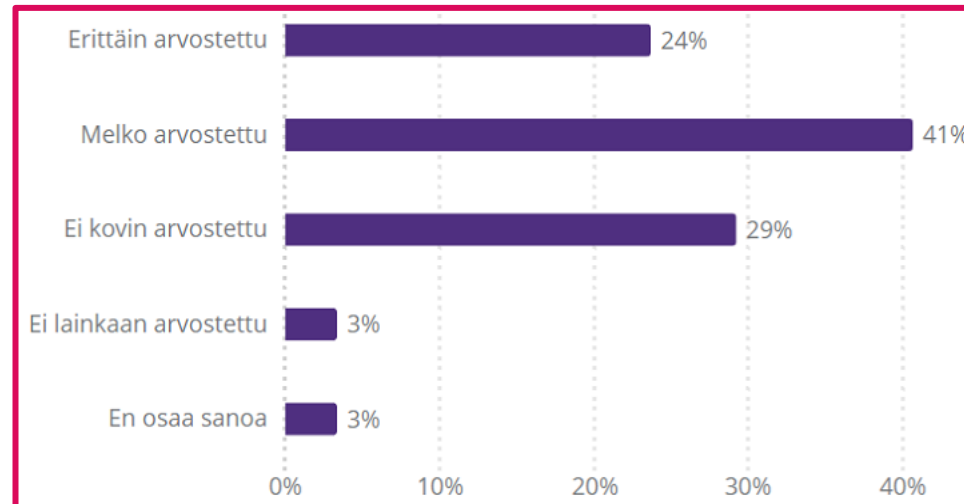
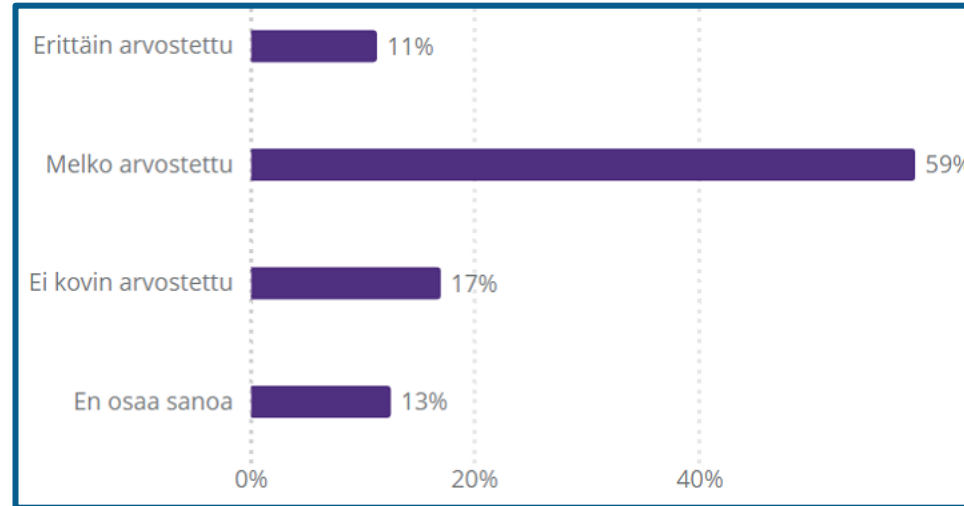

Ammatillisen koulutuksen arvostus

– ammatillisessa koulutuksessa opiskelevat

Kuinka arvostettuna
koulutusvaihtoehtona ammatillista
koulutusta mielestäsi yleisesti
pidetään?

- Puhelin
- Sähköinen

2020 ammatillisessa koulutuksessa opiskelevat:

Erittäin arvostettu 13 %
 Melko arvostettu 63 %
 Ei kovin arvostettu 18 %
 En osaa sanoa 6 %

Keskiarvo 2022 ammatillisessa koulutuksessa opiskelevat:

Erittäin arvostettu 18 %
 Melko arvostettu 49 %
 Ei kovin arvostettu 23 %
 Ei lainkaan arvostettu 2 %
 En osaa sanoa 8 %

Koko kohderyhmän arvio
 koulutusvaihtoehtojen
 arvostuksesta yleisesti,
Erittäin arvostettu –vastaukset:
 Lukio: **41%**
 Ammatillinen koulutus: **13%**

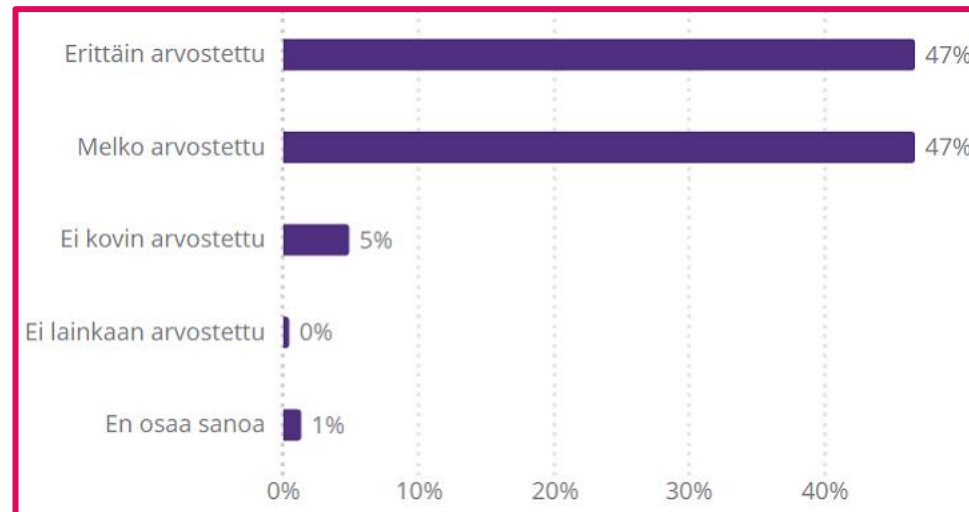
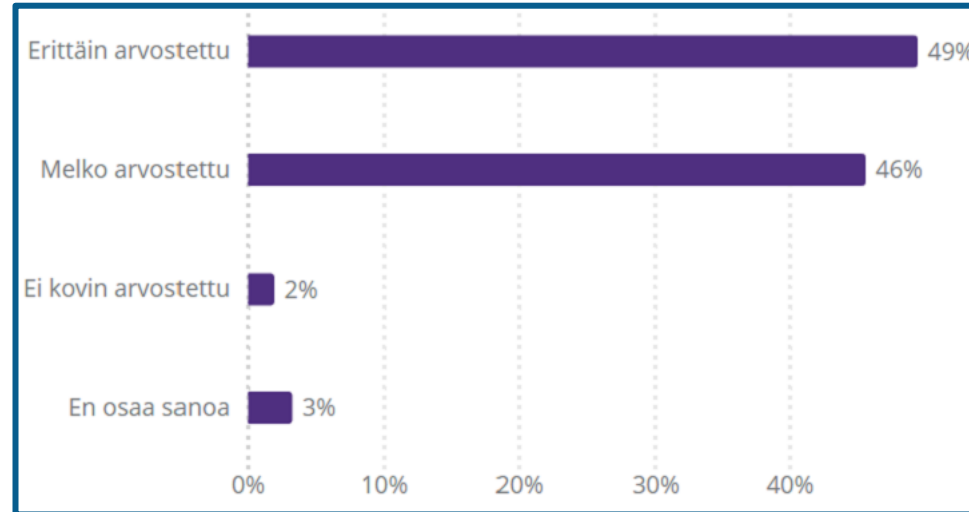

Lukiokoulutuksen arvostus

– lukiossa opiskelevat

Kuinka arvostettuna
koulutusvaihtoehtona
lukiokoulutusta mielestäsi
yleisesti pidetään?

- Puhelin
- Sähköinen

**Vertailuluku 2020
lukiossa opiskelevat:**
Erittäin arvostettu 51 %
Melko arvostettu 46 %
Ei kovin arvostettu 1 %
En osaa sanoa 2 %

**Keskiarvo 2022 lukiossa
opiskelevat:**
Erittäin arvostettu 48 %
Melko arvostettu 46 %
Ei kovin arvostettu 4 %
Ei lainkaan arvostettu 0 %
En osaa sanoa 2 %

Koko kohderyhmän arvio
koulutusvaihtoehtojen
arvostuksesta yleisesti,
Erittäin arvostettu –vastaukset:
Lukio: **41%**
Ammatillinen koulutus: **13%**

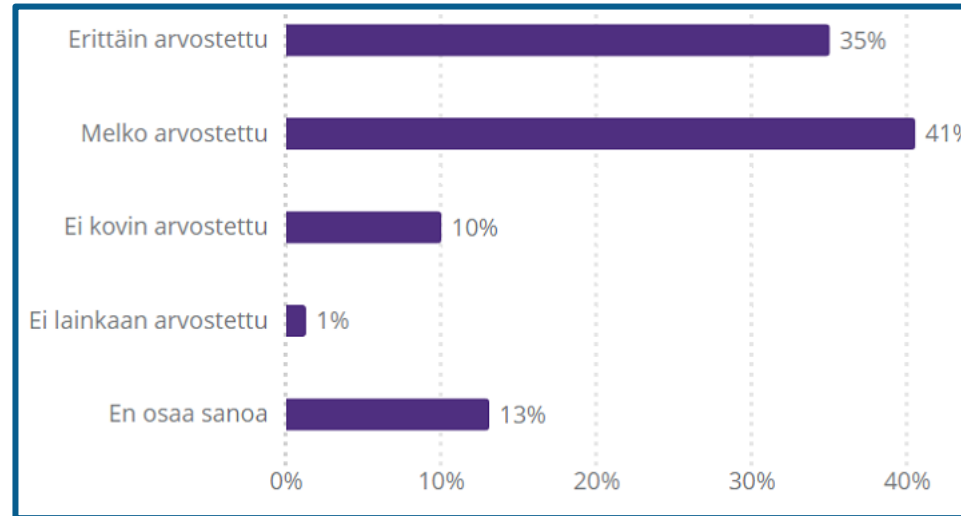

Lukiokoulutuksen arvostus

– ammatillisessa koulutuksessa opiskelevat

Kuinka arvostettuna koulutusvaihtoehtona lukiokoulutusta mielestäsi yleisesti pidetään?

- Puhelin
- Sähköinen

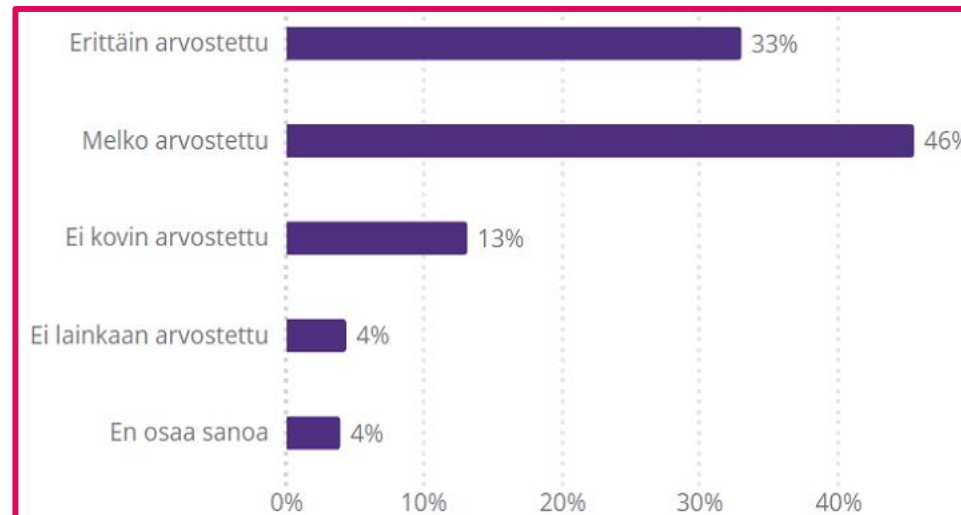
Vertailuluku 2020 ammatillisessa koulutuksessa opiskelevat:

Erittäin arvostettu 37 %
 Melko arvostettu 48 %
 Ei kovin arvostettu 6 %
 Ei lainkaan arvostettu 3 %
 En osaa sanoa 6 %

Keskiarvo 2022 ammatillisessa koulutuksessa opiskelevat

Erittäin arvostettu 34 %
 Melko arvostettu 43 %
 Ei kovin arvostettu 12 %
 Ei lainkaan arvostettu 3 %
 En osaa sanoa 8 %

Koko kohderyhmän arvio koulutusvaihtoehtojen arvostuksesta yleisesti,
Erittäin arvostettu –vastaukset:
 Lukio: **41%**
 Amatillinen koulutus: **13%**

Millainen käsitys tai mielikuva sinulla on ammatillisesta koulutuksesta omien kokemustesi perusteella? – avoimen palautteen nousevat teemat

Lukiossa opiskelevat

- Helpompi kuin lukio. Hyvä vaihtoehto, jos tietää mitä töitä halua tehdä ja haluaa nopeammin työelämään.
- Vähemmän teoriaa, enemmän käytäntöä.
- Muutamia mainintoja siitä, että ammatilliseen koulutukseen mennään, jos lukiokoulutukseen ei päästä tai ei ole hyvä teoriaopinnoissa.

Ammatillisessa koulutuksessa opiskelevat

- Valtaosin nähdään hyvänä sekä lukiokoulutusta rennompana koulutusvaihtoehtona.
- Pääosin odotuksien mukainen koulutus.
- Työssäoppimista ja työnläheisempää tekemistä pidetään kivana.
- Jonkin verran kritiikkiä annetaan kuitenkin siitä, että joskus on "liiankin" rentoa.

Millainen käsitys tai mielikuva sinulla on lukiokoulutuksesta omien kokemustesi perusteella?

– avoimen palautteen nousevat teemat

Lukiossa opiskelevat

- Rankkaa, vaativaa, stressaavaa.
- "Saa miettimisaikaa" jatko-opinnoille.
- Todella paljon lukemista ja teoriaa.
- Opiskelutahti on paljon kovempi, kuin esimerkiksi ammatillisessa koulutuksessa ja lisäksi vapaa-aikakin menee kotitehtävien parissa, joita tulee paljon.
- Hyvä valinta, jos ei ole kiire päästä töihin.

Ammatillisessa koulutuksessa opiskelevat

- Lukemis- ja teoriapainotteinen.
- Raskasta, haastavaa, vaikeaa.
- "Saa miettimisaikaa" jatko-opinnoille.
- Tiettyjä ammatteja ja jatko-opintoja varten parempi vaihtoehto, kuin ammatillinen koulutus.

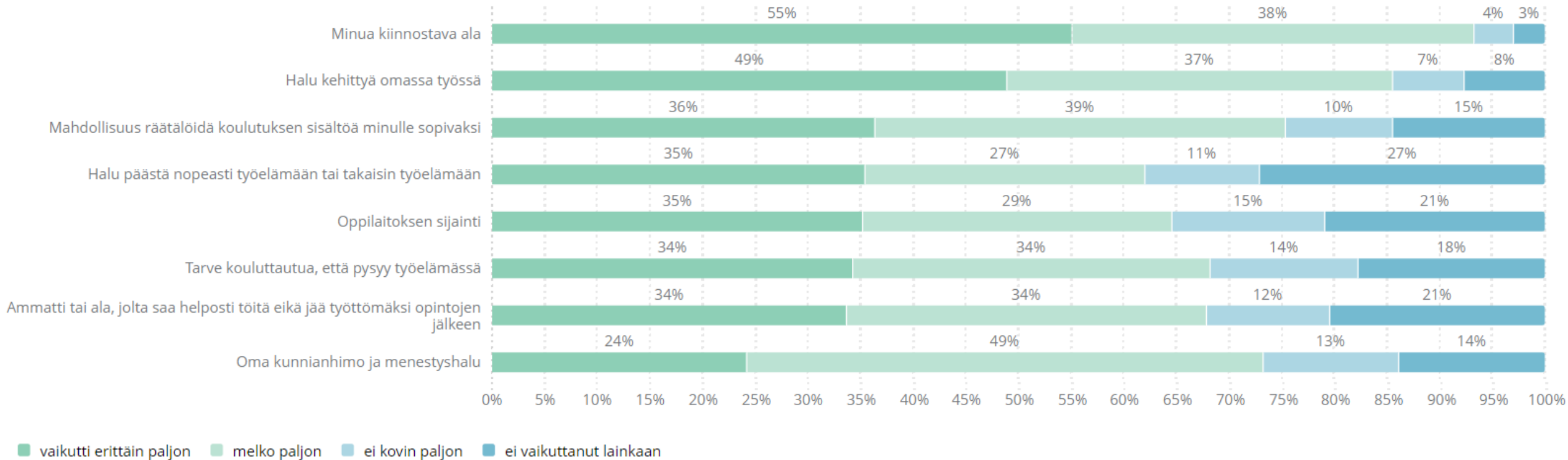
Ammatillisen koulutuksen aikuisopiskelijat

302 vastaajaa

Opiskelupaikan valintaan ja hakemiseen liittyvät tekijät 1/2

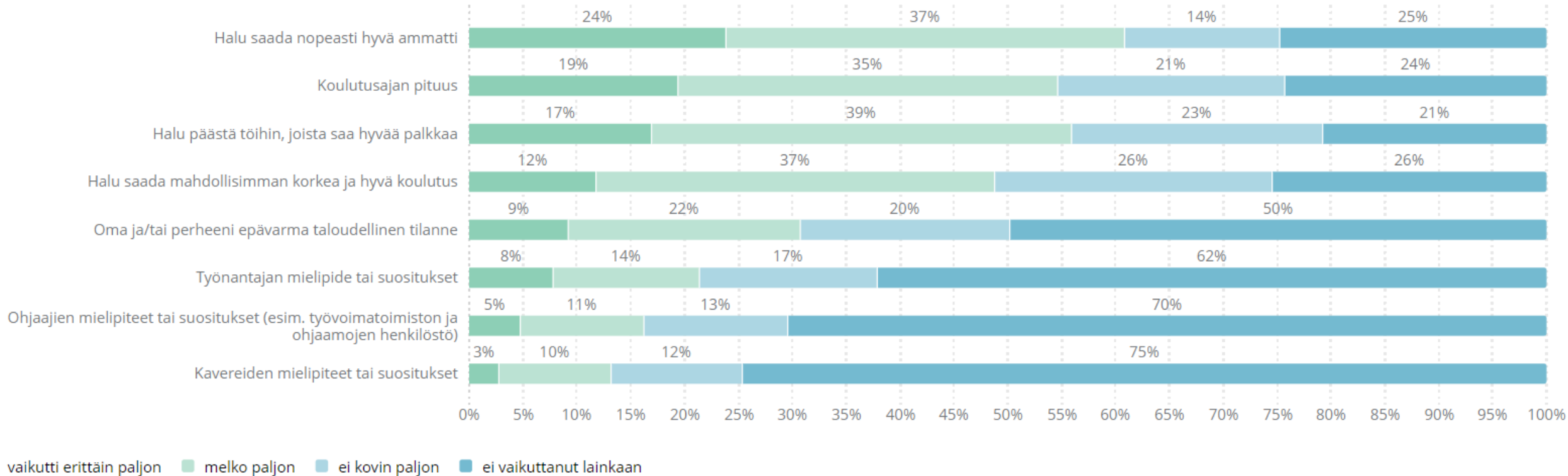
Kuinka paljon seuraavat tekijät vaikuttivat siihen, mihin sinä hait opiskelemaan?

Opiskelupaikan valintaan ja hakemiseen liittyvät tekijät 2/2

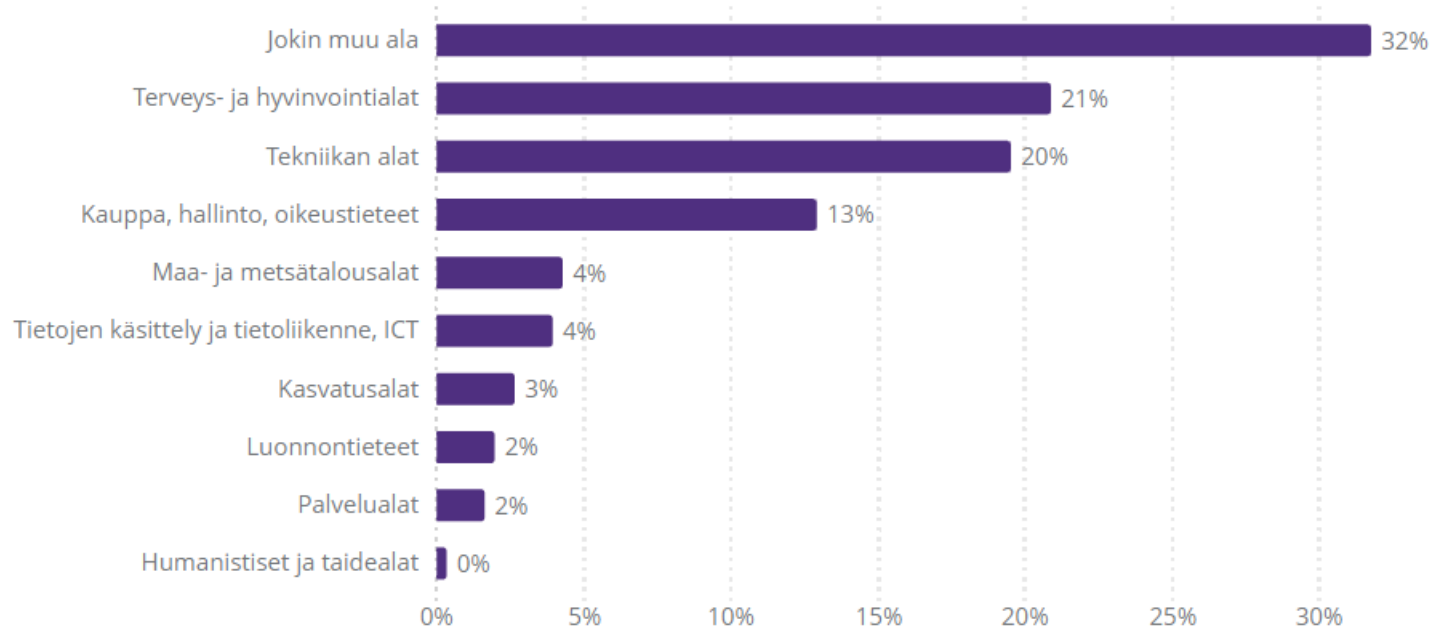
Kuinka paljon seuraavat tekijät vaikuttivat siihen, mihin sinä hait opiskelemaan?

Opiskeltava ala

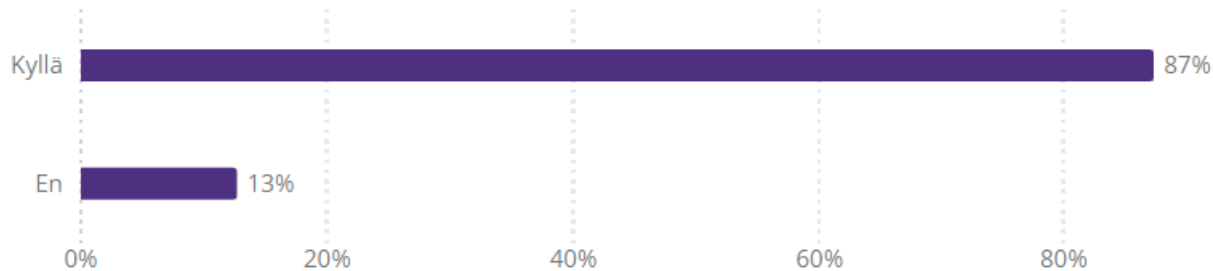
Mitä alaa opiskelet tällä hetkellä? Jos opiskelet useampaa alaa, mikä on pääasiallinen?

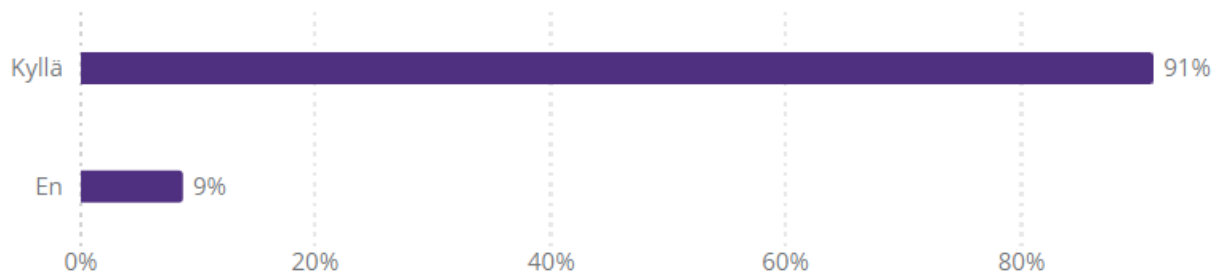
Tietoisuus kaksoistutkinnosta ja jatko-opintokelpoisuudesta

Tiesitkö, että nykyään on mahdollista suorittaa ammatillinen perustutkinto ja ylioppilastutkinto yhtä aikaa niin sanottuna kaksoistutkintona?

Vertailuluku 2020:
Kyllä 85 %
En 15 %

Tiesitkö, että myös ammatillinen tutkinto antaa yleisen jatko-opintokelpoisuuden aina ammattikorkeakouluihin ja yliopistoihin asti?

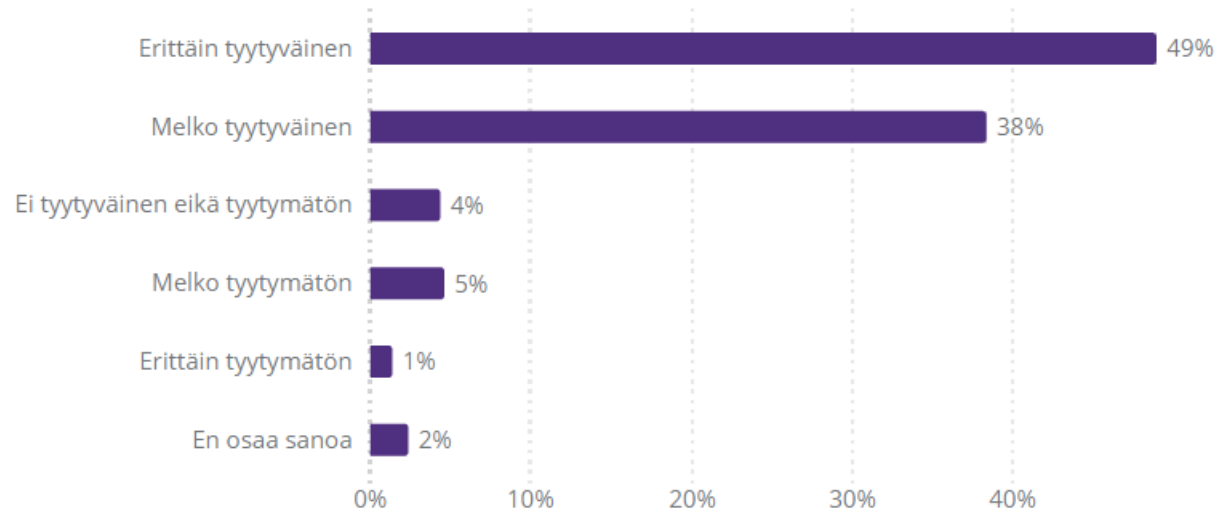

Vertailuluku 2020:
Kyllä 87 %
En 13 %

Tyytyväisyys opiskelupaikkaan

Kuinka tyytyväinen olet opiskelupaikkaasi tällä hetkellä?

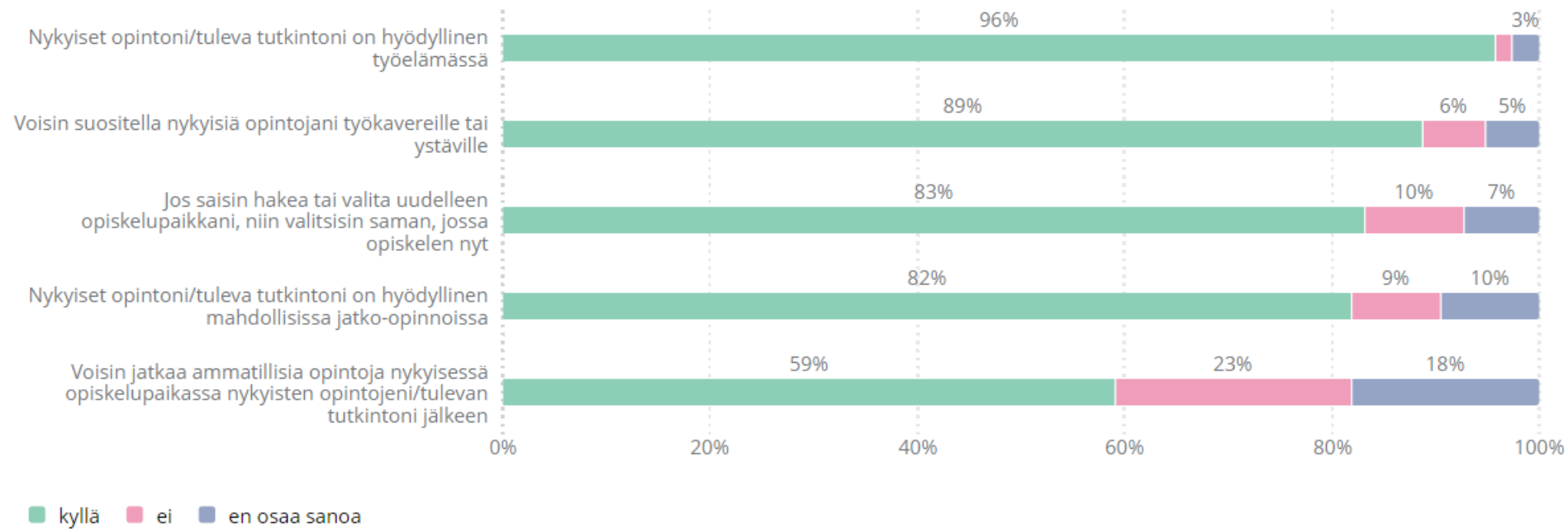

Vertailuluku 2020:

Erittäin tyytyväinen 59 %
Melko tyytyväinen 34 %
Ei tyytyväinen eikä tyytymätön 4 %
Melko tyytymätön 2 %
Erittäin tyytymätön 1 %

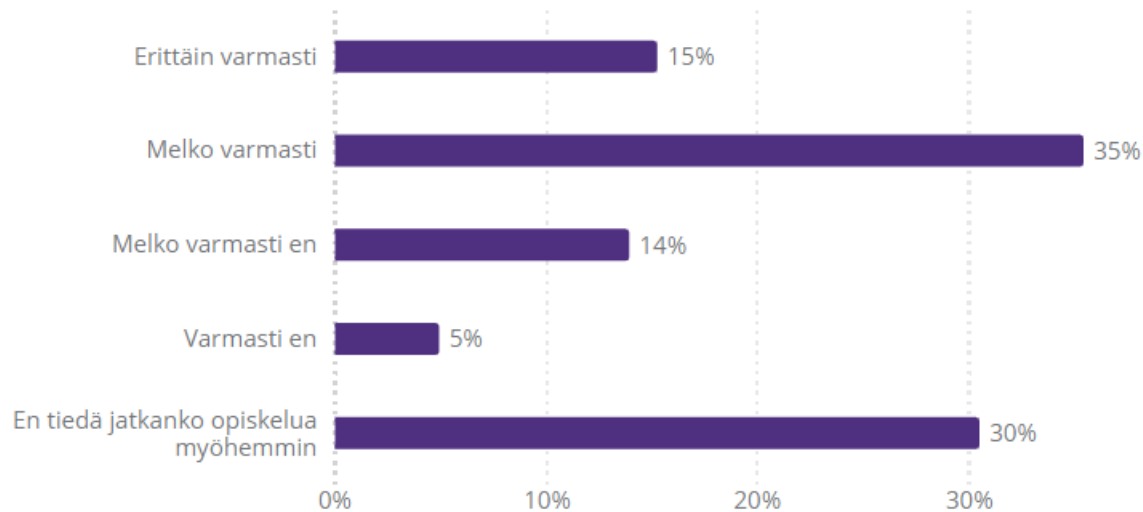
Väittämien arviointi

Lisäopinnot nykyisten opintojen jälkeen

Kuinka varmasti uskot jossakin vaiheessa opiskelevasi lisää nykyisten opintojesi jälkeen?

Vertailuluku 2020:

Erittäin varmasti 21 %

Melko varmasti 33 %

Melko varmasti en 7 %

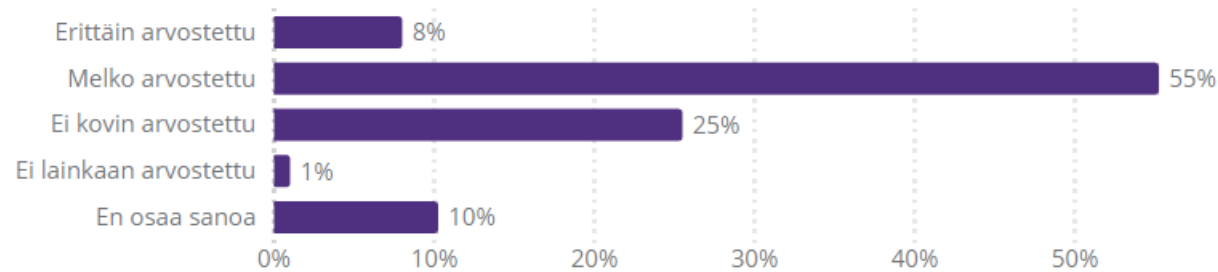
Varmasti en 7 %

En tiedä opiskelenko vielä lisää myöhemmin 32 %

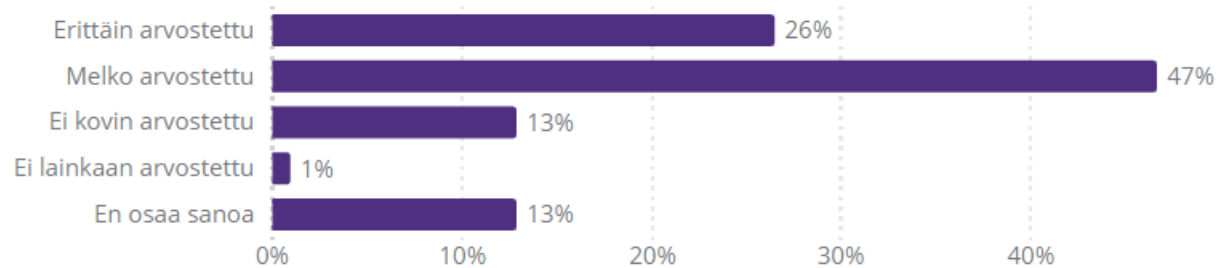
Toisen asteen koulutuksen arvostus

Kuinka arvostettuna koulutusvaihtoehtona ammatillista koulutusta mielestäsi yleisesti pidetään?

Vertailuluku 2020:
Erittäin arvostettu 22 %
Melko arvostettu 56 %
Ei kovin arvostettu 17 %
Ei lainkaan arvostettu 1 %
En osaa sanoa 4 %

Kuinka arvostettuna koulutusvaihtoehtona lukiokoulutusta mielestäsi yleisesti pidetään?

Vertailuluku 2020:
Erittäin arvostettu 29 %
Melko arvostettu 42 %
Ei kovin arvostettu 19 %
Ei lainkaan arvostettu 3 %
En osaa sanoa 7 %

Millainen käsitys tai mielikuva sinulla on ammatillisesta koulutuksesta omien kokemustesi perusteella? – avoimen palautteen nousevat teemat

- Opiskelu on monipuolista ja räätälöitävissä.
- Yleisesti ammatillinen koulutus nähdään hyvänä ja tarpeellisena. Selvästi valtaosa on ollut tyytyväisiä ammatilliseen koulutukseen, vaikka jonkin verran nähdään, ettei se ole niin arvostettua.
- Pieni määrä vastaajia kritisoi suurta etäopiskelun määrää ja jonkin verran lähiopetuksessa arvioidaan olevan puutteita / laatuhaasteita.

Millainen käsitys tai mielikuva sinulla on lukiokoulutuksesta omien kokemustesi perusteella?

– avoimen palautteen nousevat teemat

- Lukiokoulutusta pidetään hyvänä valintana jatko-opintoja ja yleissivistystä varten.
- Lukiokoulutusta arvostetaan, mutta osa toteaa sen arvostuksen laskeneen viime vuosina.
- Teoria- ja lukemispainotteinen, ei sovi kaikille.

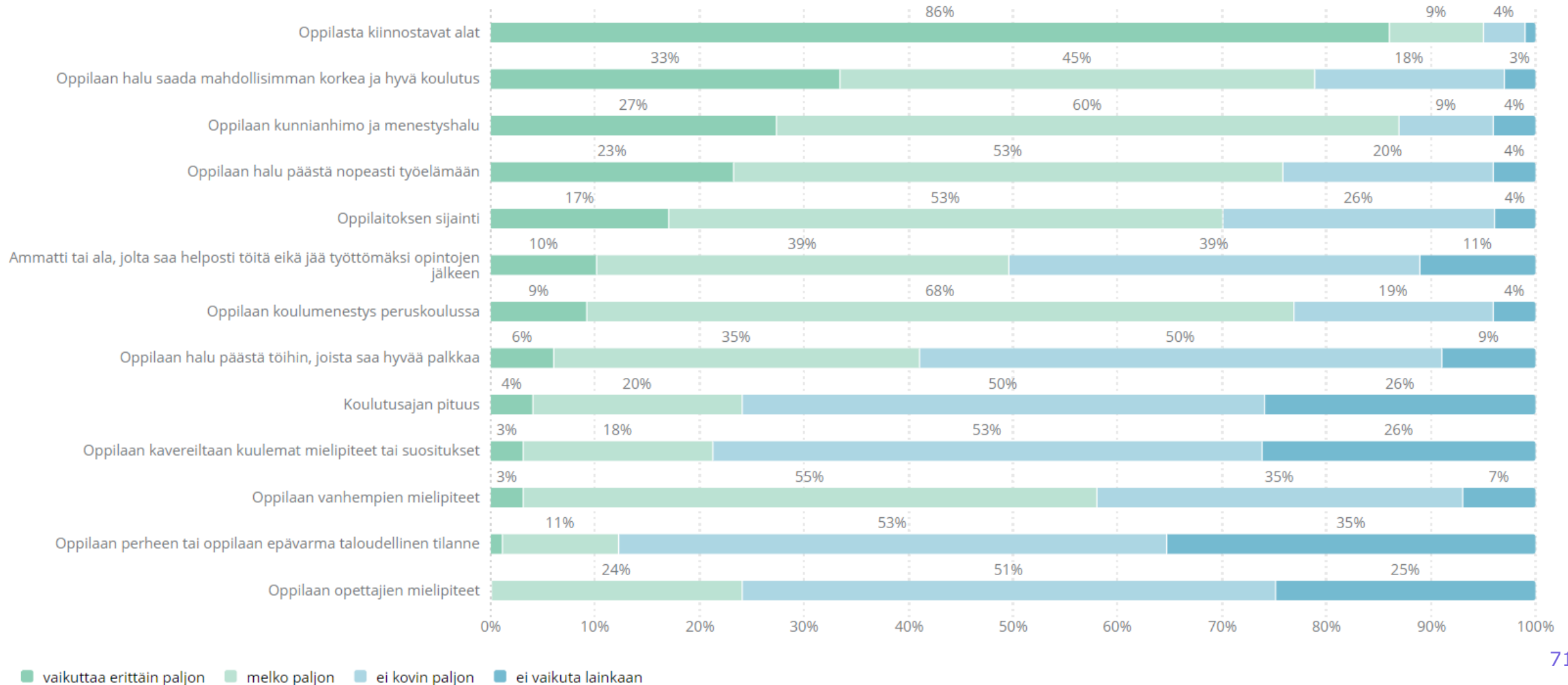
Opinto-ohjaajat

100 vastaajaa

Oppilaanohjaukseen vaikuttavat tekijät

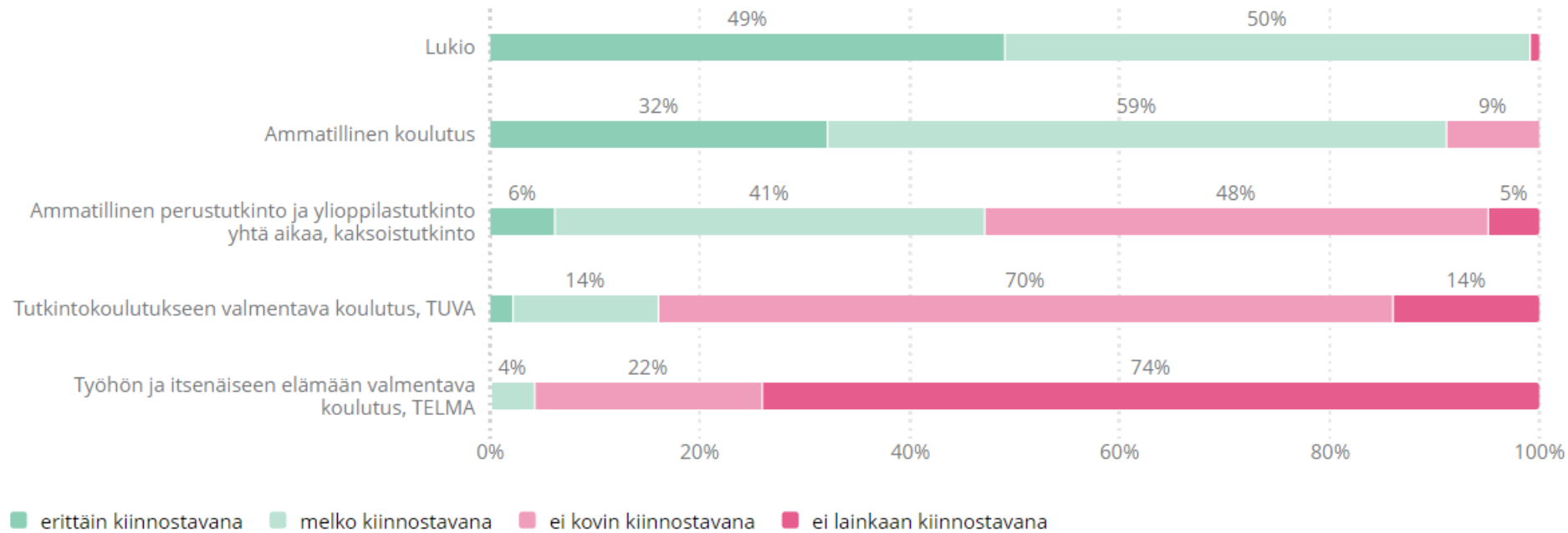
Kuinka paljon seuraavat tekijät vaikuttavat siihen, millä tavalla omassa työssäsi ohjaat yhdeksäsluokkalaisia peruskoulun jälkeisiin opintoihin?

Koulutusvaihtoehtojen kiinnostavuus

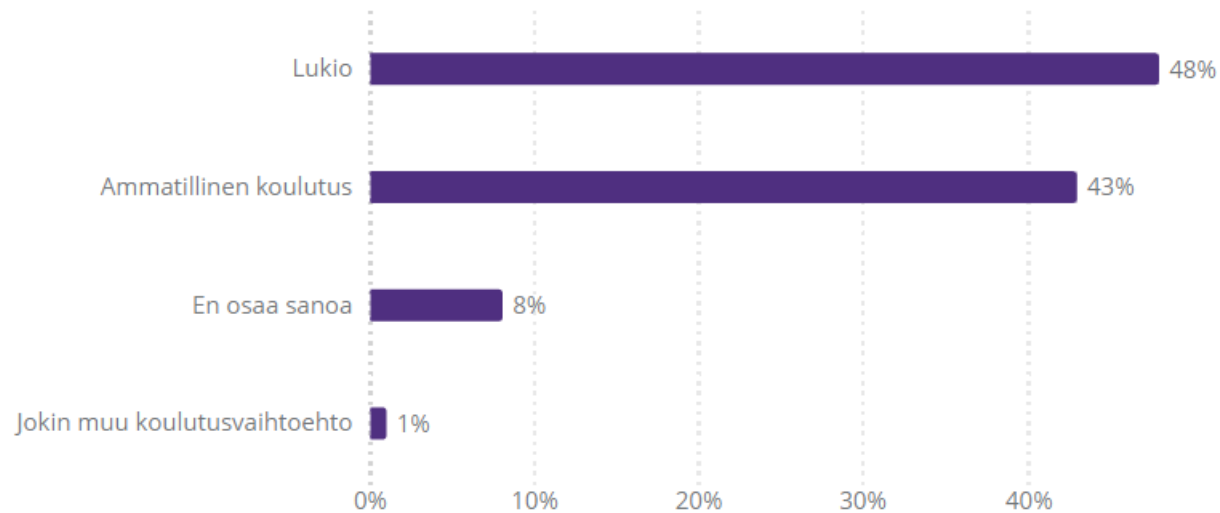
Kuinka kiinnostavina 9.-luokkalaiset pitävät seuraavia koulutusvaihtoehtoja?

Kiinnostavin koulutusvaihtoehto

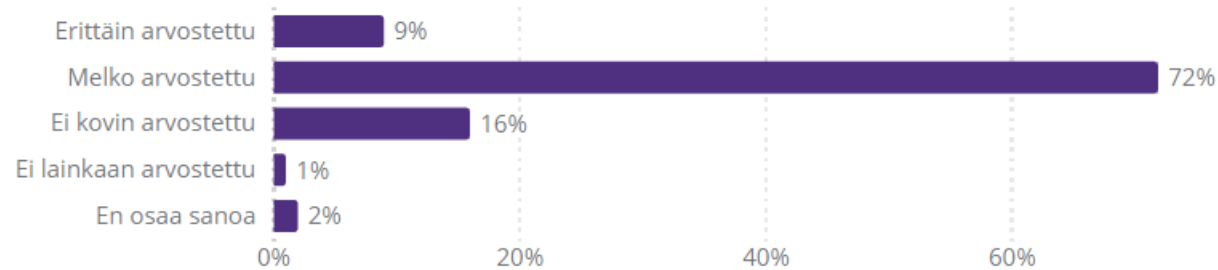
Mikä peruskoulun jälkeinen koulutusvaihtoehto oman kokemuksesi mukaan kiinnostaa tällä hetkellä yhdeksäsluokkalaista eniten?

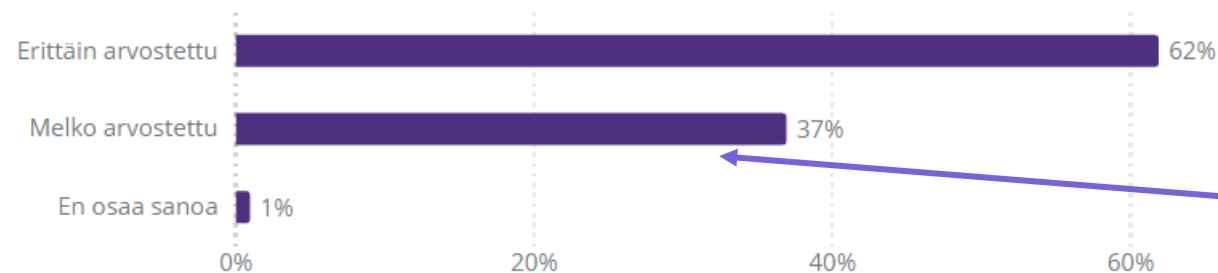

Toisen asteen koulutuksen arvostus

Kuinka arvostettuna koulutusvaihtoehtona ammatillista koulutusta mielestäsi yleisesti pidetään?

Kuinka arvostettuna koulutusvaihtoehtona lukiokoulutusta mielestäsi yleisesti pidetään?

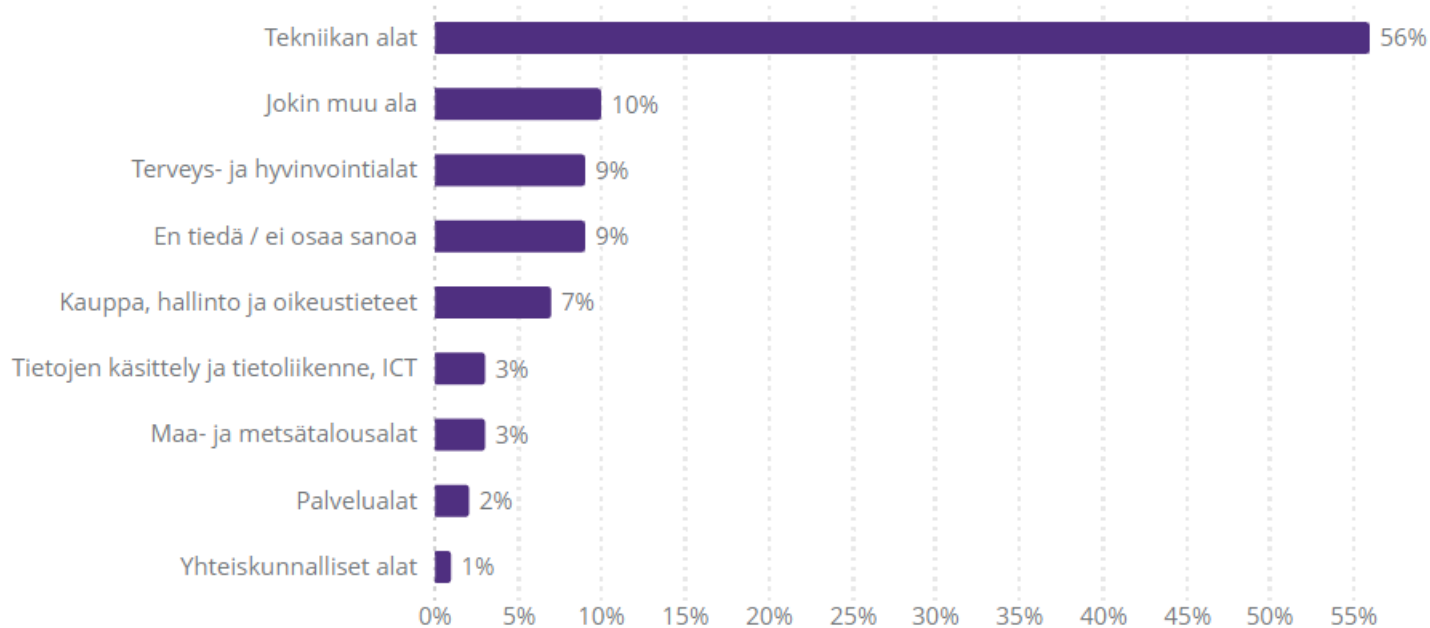

“Ei kovin arvostettu” ja “Ei lainkaan arvostettu” -vastausten osuus: **0%**.

Kiinnostavat ammatillisen koulutuksen alat

Mitkä alat kiinnostavat ammatilliseen koulutukseen aikovia 9.-luokkalaisia eniten?

Mitkä ammatit tai tutkinnot kiinnostavat ammatilliseen koulutukseen aikovia 9.-luokkalaista eniten?

– avoimen palautteen nousevat teemat

- Sähköala selkeästi yleisin (sähköasentaja ja – automaatio yleisimmät maininnat).
- Liiketoiminta ja –talous, autoala sekä rakennusala nousevat myös selkeästi.
- Logistiikka, lähihoitaja/sote-ala tulevat seuraavaksi vanavedessä.
- Melko paljon hajontaa muiden ammattien ja tutkintojen välillä (mm. alueittain eroa tarjonnassa)

Millainen käsitys tai mielikuva sinulla on ammatillisesta koulutuksesta?

– avoimen palautteen nousevat teemat

- Valtaosa opinto-ohjaajista arvostavat ammatillista koulutusta ja pitävät sitä hyvänä sekä laadukkaana. Sen arvostuksen myös koetaan kasvaneen vuosien aikana.
- Jonkin verran huolta aiheuttaa ammatillisen koulutuksen vähentynyt rahoitus ja resurssointi.
- Itsenäisen opetuksen (liiallinen) määrä saa useita mainintoja.
- Koulutuksen taso ja laatu vaihtelee alueellisesti, koulu- ja alakohtaisesti.

Millainen käsitys tai mielikuva sinulla on lukiokoulutuksesta?

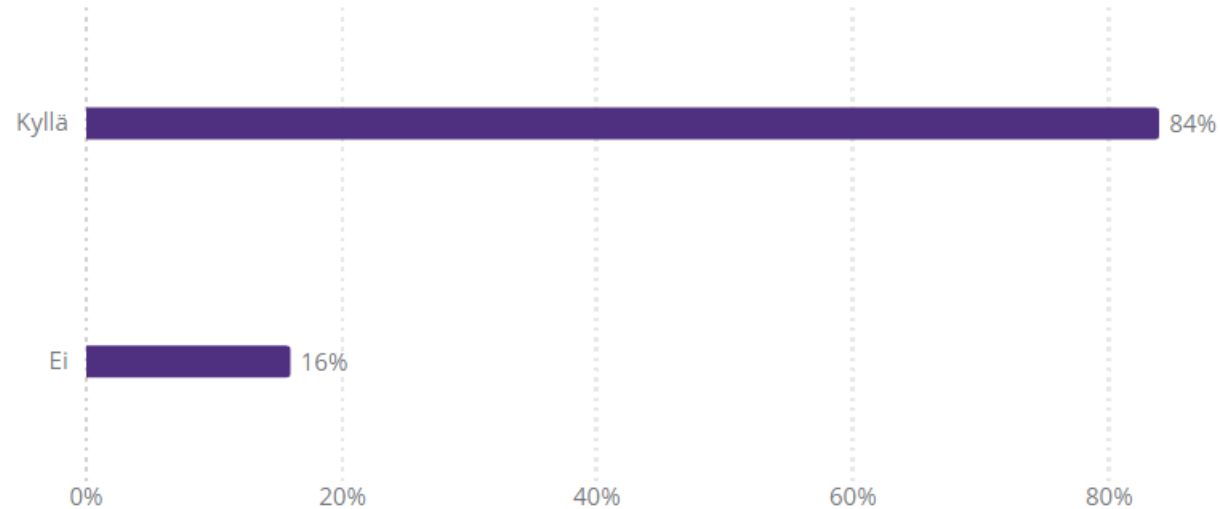
– avoimen palautteen nousevat teemat

- Lukiokoulutus nähdään raskaana ja jopa uuvuttavana nuorille. Pääosin kuitenkin lukiokoulutus mielletään laadukkaaksi ja arvostetuksi, teoriapainotteiseksi koulutusmuodoksi.
- Muutama maininta ja pohdintaa siitä, että ylioppilaskirjoitusten merkitys on korostunut jopa liikaa.

Tiedonsaanti toisen asteen koulutuksesta

Kun ajattelet omaa työtäsi yhdeksäsluokkalaisten opintojen ohjaajana, onko sinulla riittävästi tietoa 2. asteen koulutuksesta ja sen eri vaihtoehdoista?

HR-päättäjät

101 vastaajaa

Millainen mielikuva tai käsitys teillä on ammatillisesta koulutuksesta Suomessa?

– avoimen palautteen nousevat teemat

- Yleisesti ammatillinen koulutus nähdään melko korkeatasoisena ja siitä on positiivinen mielikuva.
- Kehitysajatuksia kuitenkin ilmenee yksittäisissä kommentoissa;
 - Vastaajat näkevät, että opetus ei ihan vastaa työelämän vaatimuksia ja konkreettinen osaaminen karttuu vasta työharjoitteluissa. Näin vastuu oppilaan ammatillisesta osaamisesta on siirtynyt liikaakin yritysten hartioille.
 - Oppisuunnitelmien räätälöinnistä ja opettajien eroista johtuen voi olla epäselvää, milloin yritykseltä odotetaan mitään.

Millainen mielikuva tai käsitys teillä on lukiokoulutuksesta Suomessa?

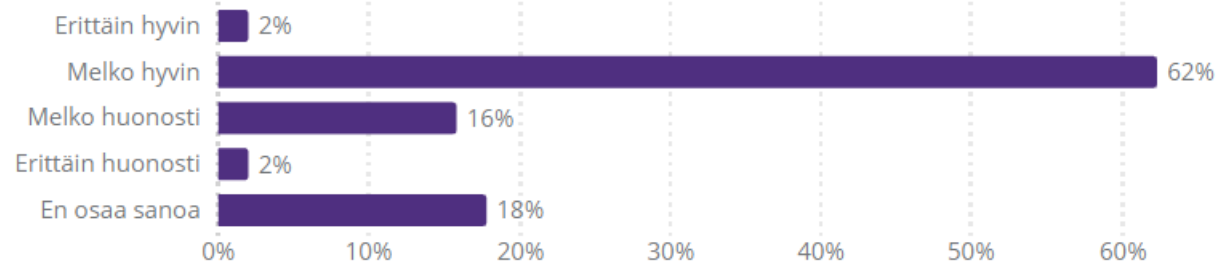
– avoimen palautteen nousevat teemat

- Selvä enemmistö vastaajista pitää lukiokoulutusta laadukkaana ja tasokkaana. Sen roolia yleissivistävänä koulutusmuotona nostetaan esiin runsaasti.
- Lukiokoulutuksen vaativuus nousee taas esiin joillakin vastaajilla.
- Löytyy myös yksittäisiä jokseenkin kriittisiä kommentteja lukiokoulutuksen ja työn väliseen suhteeseen: lukiokoulutuksella ei ole itsessään mitään linkitystä työelämään ja pari vastaajaa mainitsee, ettei heillä ole esimerkiksi yhtäkään työntekijää, joilla olisi vain lukiokoulutus.

Osaamisen ja työelämän vaatimusten kohtaaminen

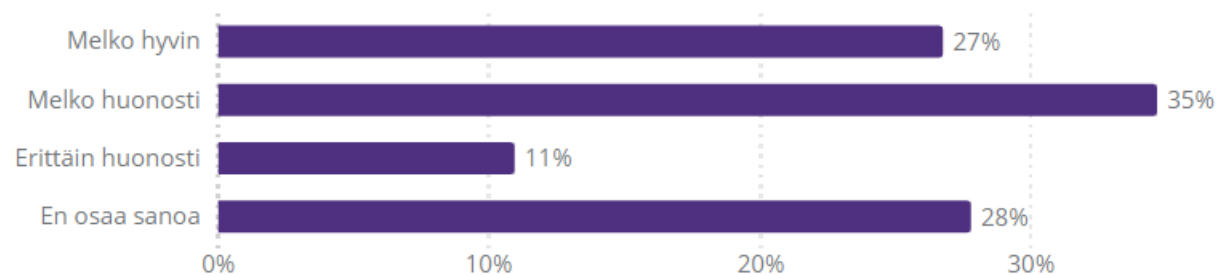
Kuinka hyvin ammatillisen koulutuksen suorittaneiden ihmisten osaaminen ja työelämän vaatimukset mielestänne kohtaavat?

Vertailuluku 2020:

Erittäin hyvin 8 %
Melko hyvin 61 %
Melko huonosti 17 %
Erittäin huonosti 6 %
En osaa sanoa 8 %

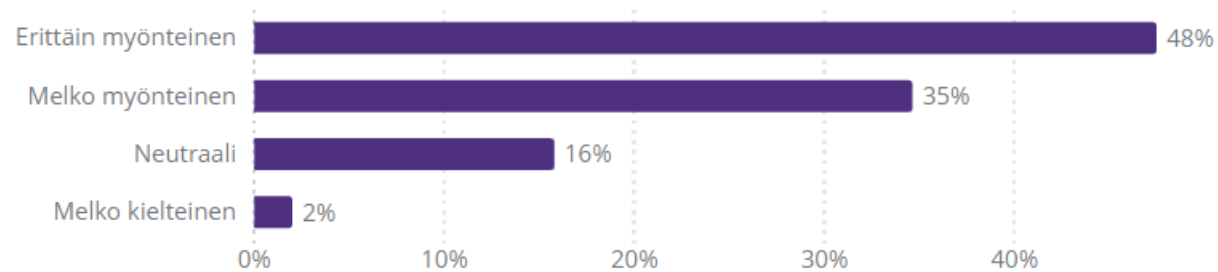
Kuinka hyvin lukiokoulutuksen suorittaneiden ihmisten osaaminen ja työelämän vaatimukset mielestänne kohtaavat?

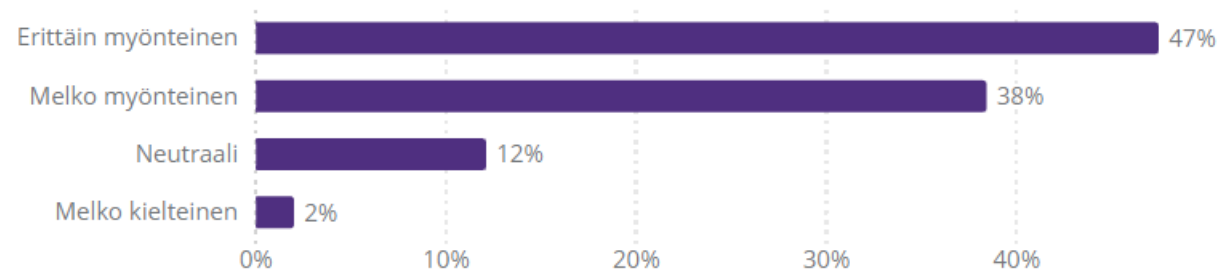
Oma suhtautuminen toisen asteen koulutukseen

Onko oma suhtautumisenne ammatilliseen koulutukseen...

Vertailuluku 2020:
Erittäin myönteinen 42 %
Melko myönteinen 38 %
Neutraali 16 %
Melko kielteinen 4 %

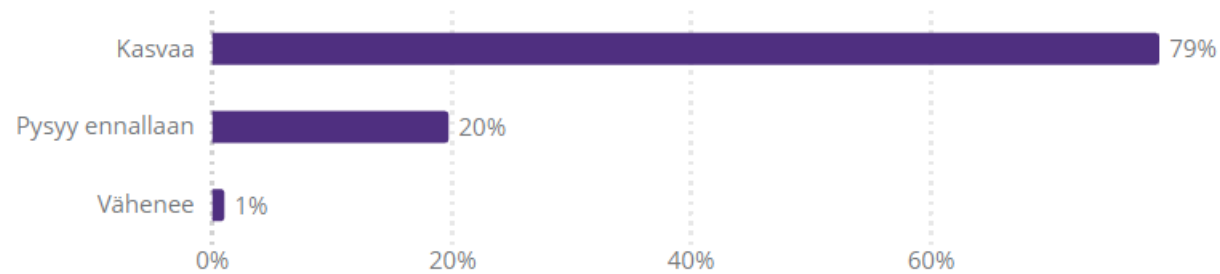
Onko oma suhtautumisenne lukiokoulutukseen...

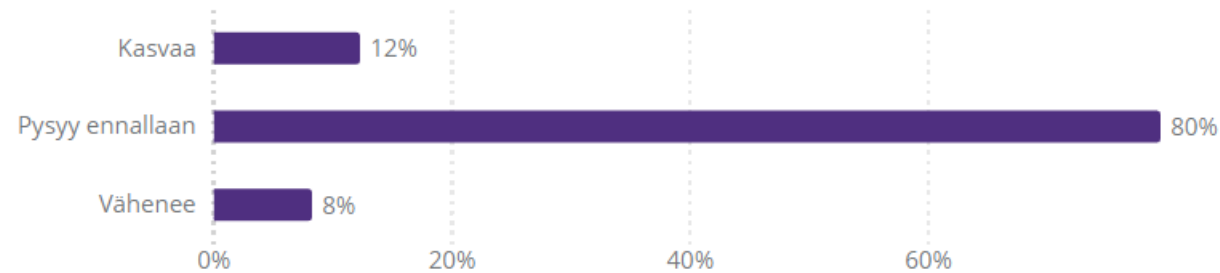
Toisen asteen koulutuksen tarve

Uskotteko, että lähivuosina ammatillisen koulutuksen tarve Suomessa...

Vertailuluku 2020:
Kasvaa 42 %
Pysyy ennallaan 52 %
Vähenee 6 %

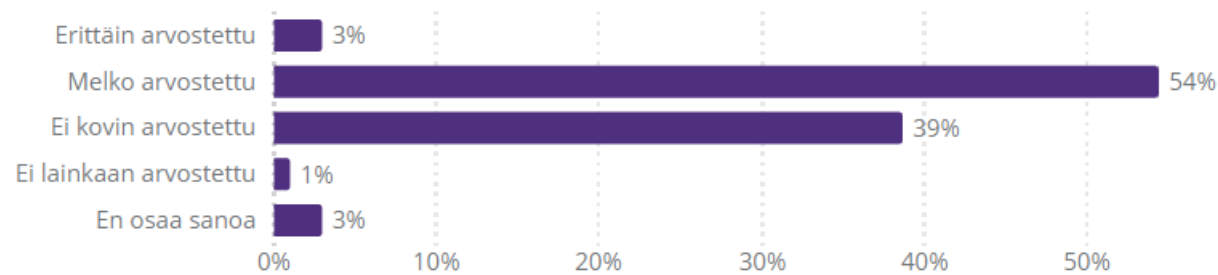
Uskotteko, että lähivuosina lukiokoulutuksen tarve Suomessa...

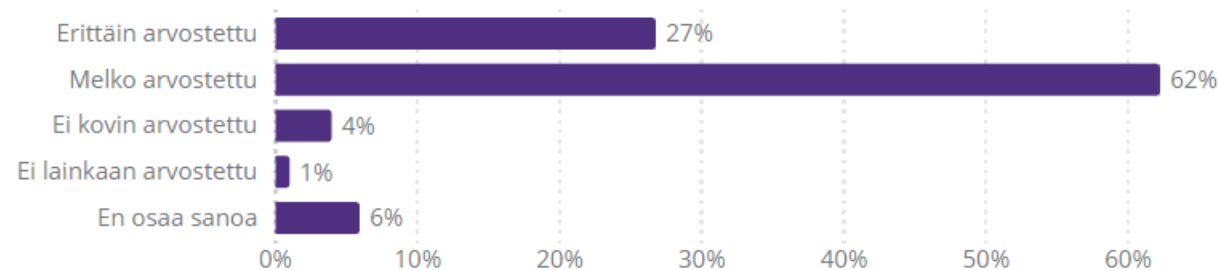
Toisen asteen koulutuksen arvostus

Kuinka arvostettuna koulutusvaihtoehtona ammatillista koulutusta mielestänne yleisesti pidetään?

Vertailuluku 2020:
Erittäin arvostettu 4 %
Melko arvostettu 54 %
Ei kovin arvostettu 36 %
Ei lainkaan arvostettu 1 %
En osaa sanoa 5 %

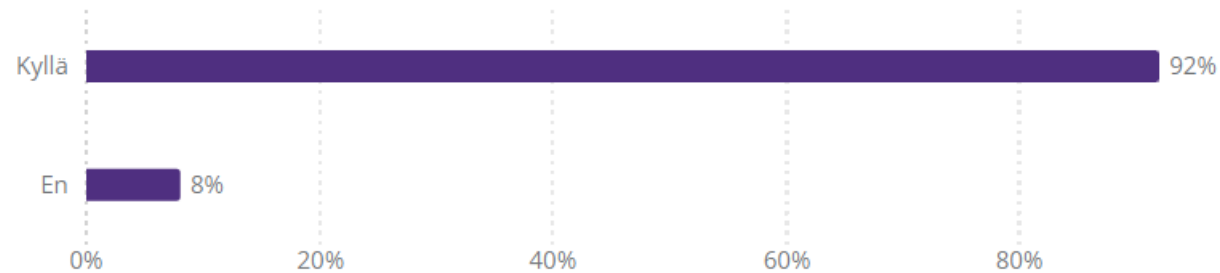
Kuinka arvostettuna koulutusvaihtoehtona lukiokoulutusta mielestänne yleisesti pidetään?

Ammatillisen koulutuksen tarjonnan ja työmarkkinoiden kysynnän kohtaaminen

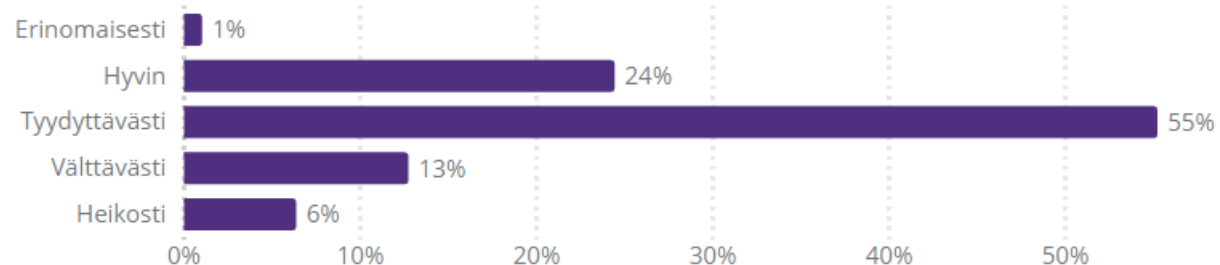
Uskotteko, että Suomen työmarkkinoilla tulee lähivuosina olemaan pulaa ammatillisen tutkinnon suorittaneista tai ammatillisen koulutuksen käyneistä työntekijöistä?

Vertailuluku 2020:

Kyllä 81 %
Ei 17 %
En osaa sanoa 2 %

Kuinka hyvin ammatillisen koulutuksen tarjonta ja työmarkkinoiden kysyntä kohtaavat? Siis kuinka hyvin ammatillisesta koulutuksesta valmistuu ihmisiä niihin ammatteihin ja tehtäviin, joihin yritykset tarvitsevat työntekijöitä?

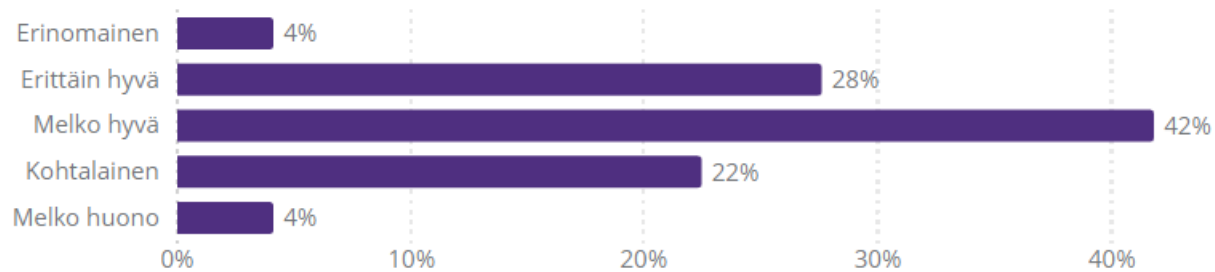
Vertailuluku 2020:

Erinomaisesti 1 %
Hyvin 18 %
Tyydyttävästi 61 %
Välttävästi 16 %
Heikosti 3 %
En osaa sanoa 1 %

Toisen asteen koulutuksen laatu

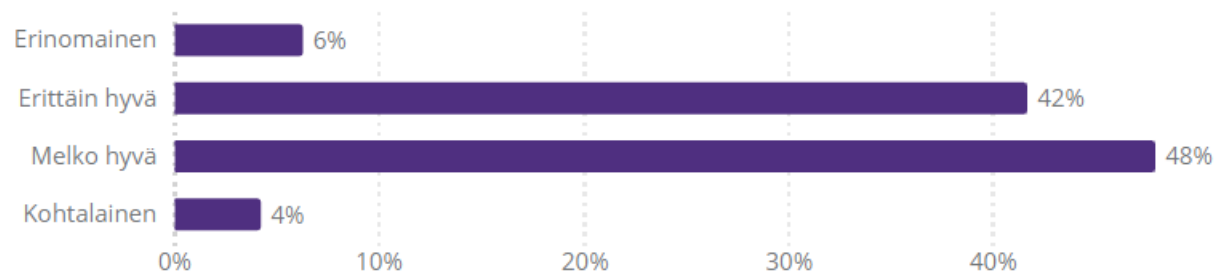
Millaiseksi arvioitte ammatillisen koulutuksen laadun Suomessa?

Vertailuluku 2020:

Erinomainen 2 %
Erittäin hyvä 20 %
Melko hyvä 55 %
Kohtalainen 15 %
Melko huono 8 %

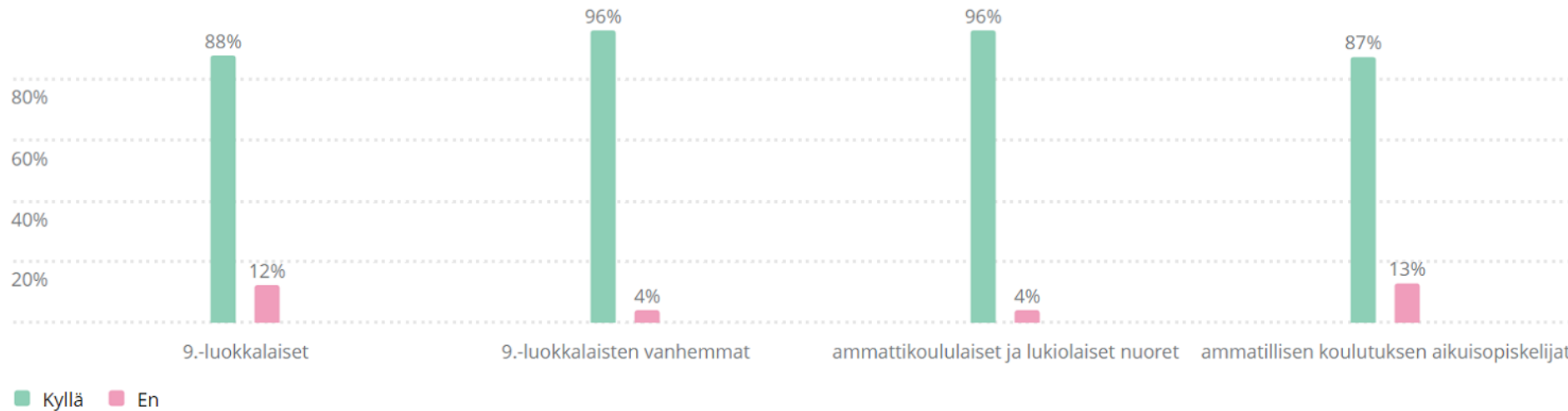
Millaiseksi arvioitte lukiokoulutuksen laadun Suomessa?

Kohderyhmävertailut

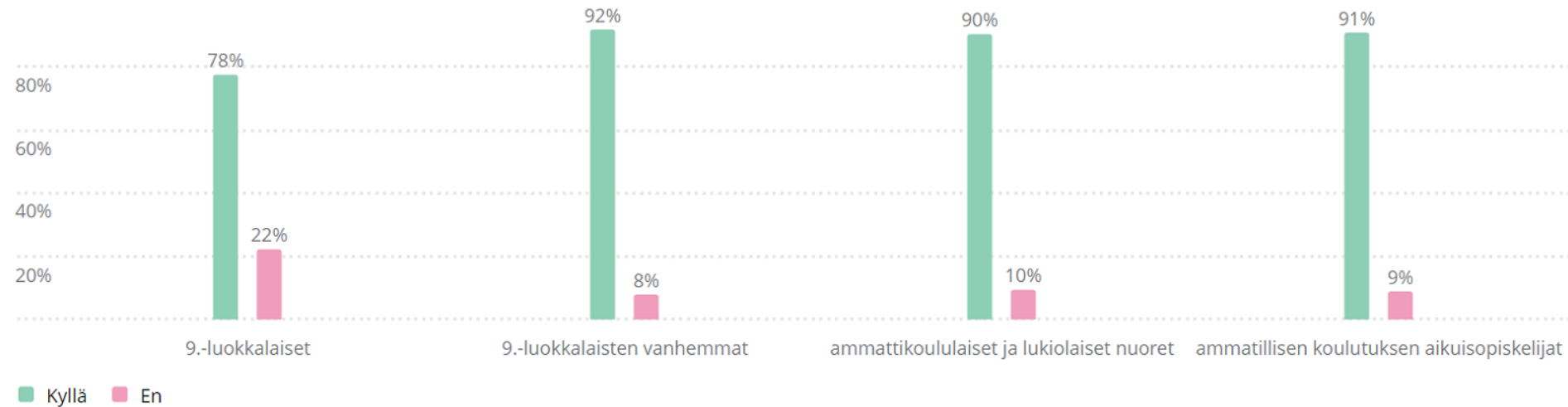
Tietoisuus kaksoistutkinnosta ja jatko-opintokelpoisuudesta 1/2

Tiesitkö, että nykyään on mahdollista suorittaa ammatillinen perustutkinto ja ylioppilastutkinto yhtä aikaa niin sanottuna kaksoistutkintona?

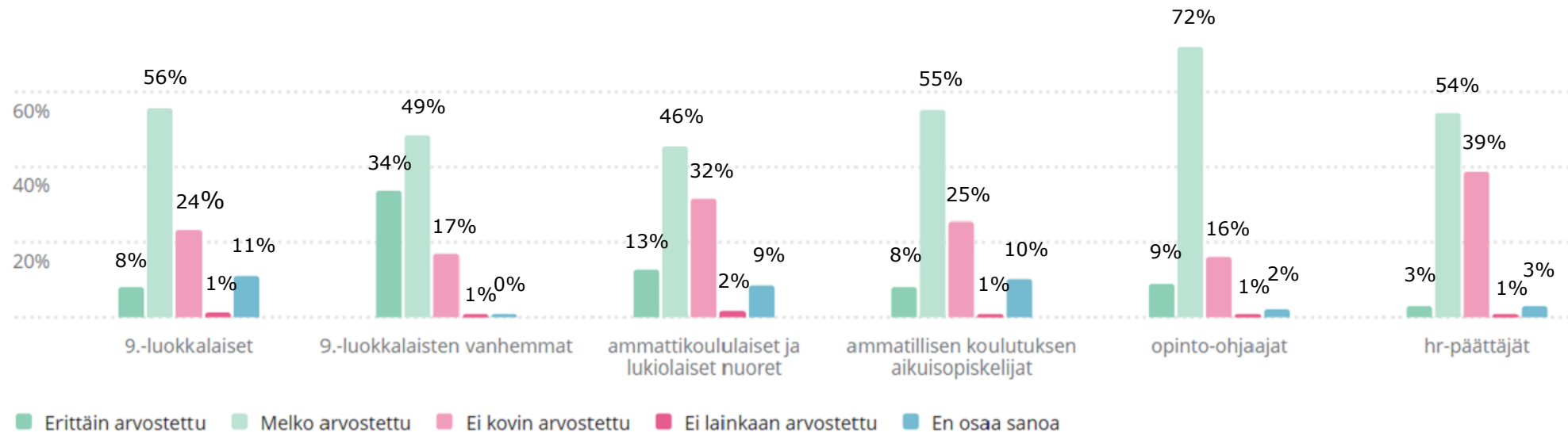
Tietoisuus kaksoistutkinnosta ja jatko-opintokelpoisuudesta 2/2

Tiesitkö, että myös ammatillinen tutkinto antaa yleisen jatko-opintokelpoisuuden aina ammattikorkeakouluihin ja yliopistoihin asti?

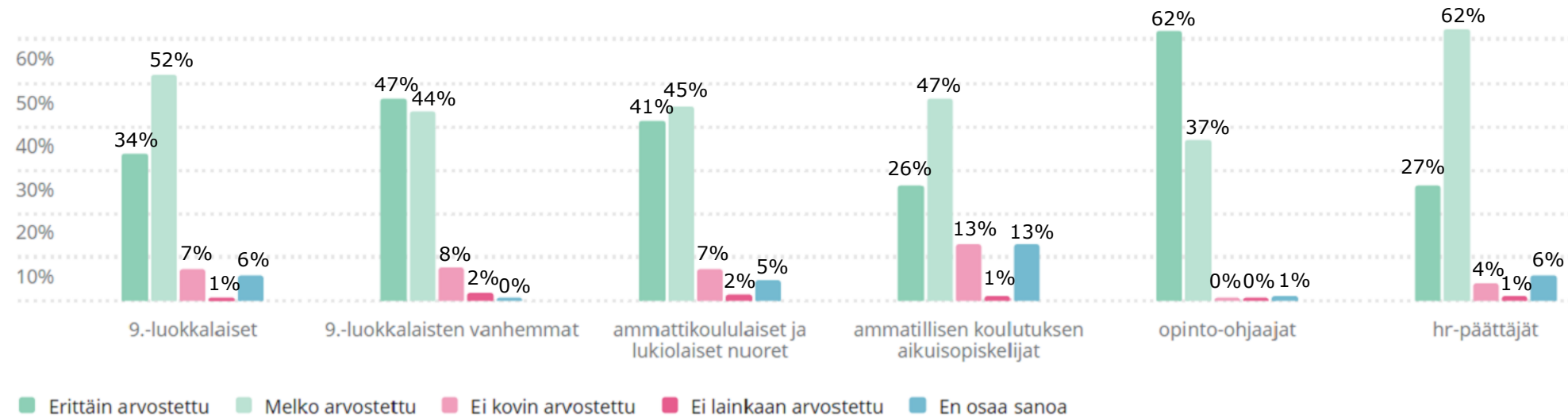
Toisen asteen koulutuksen arvostus 1/2

Kuinka arvostettuna koulutusvaihtoehtona ammatillista koulutusta mielestäsi yleisesti pidetään?

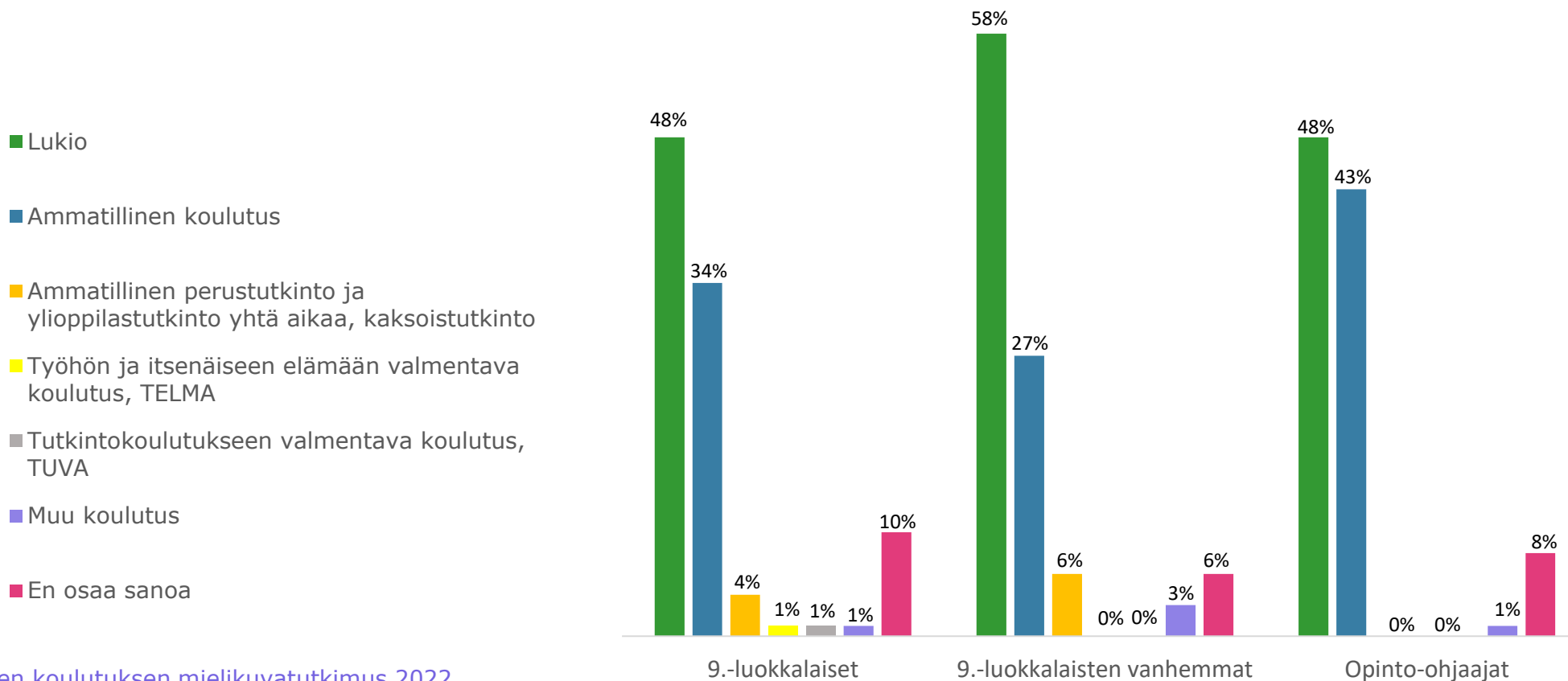
Toisen asteen koulutuksen arvostus 2/2

Kuinka arvostettuna koulutusvaihtoehtona lukiokoulutusta mielestäsi yleisesti pidetään?

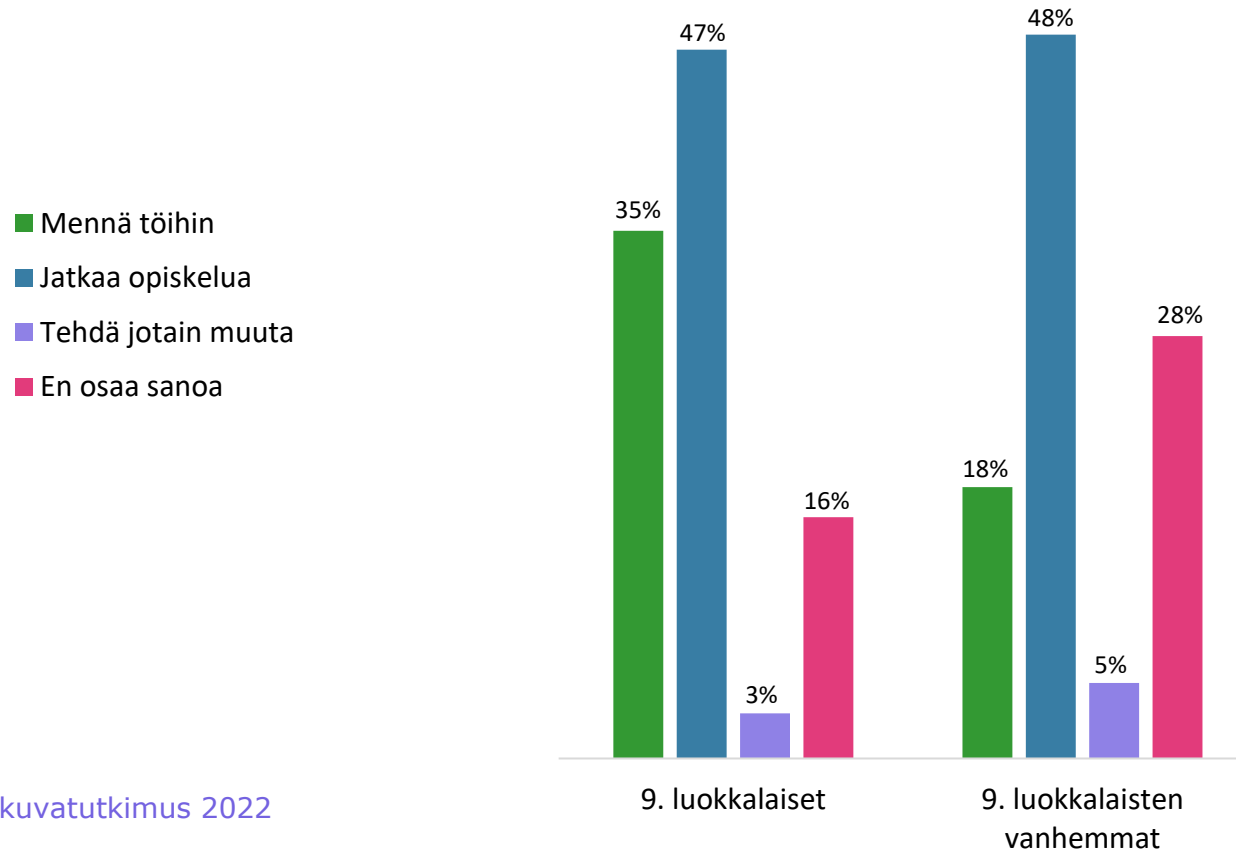
Peruskoulun jälkeinen koulutusvaihtoehto

Mihin koulutusvaihtoehtoon 9.-luokkalainen aikoo hakea, vanhempien mielestä pitäisi hakea ja OPOjen arvion mukaan kiinnostaa 9.-luokkalaisia eniten?

Suunnitelmat oppivelvollisuuden täyttämisen jälkeen

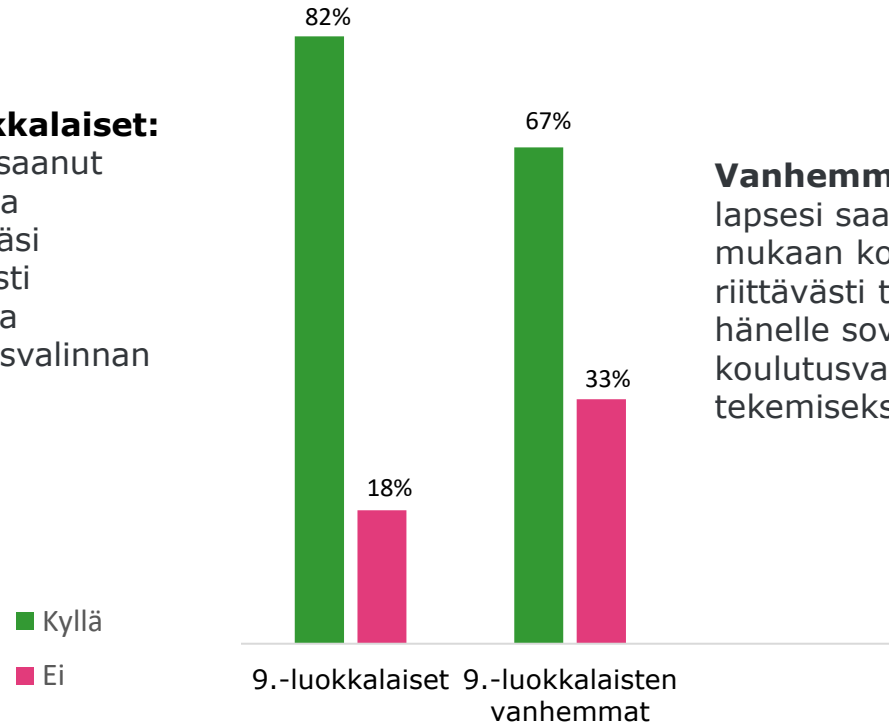
Mitä 9.-luokkalainen aikoo tehdä valitsemansa koulutusvaihtoehdon suorittamisen jälkeen ja mitä vanhempi arvioi, että lapsi tekee? (ammattillisen koulutuksen, lukion tai kaksoistutkinnon jälkeen)

Ohjauksen, tuen ja tiedon riittävyys koulutusvaihtoehtojen valintaan

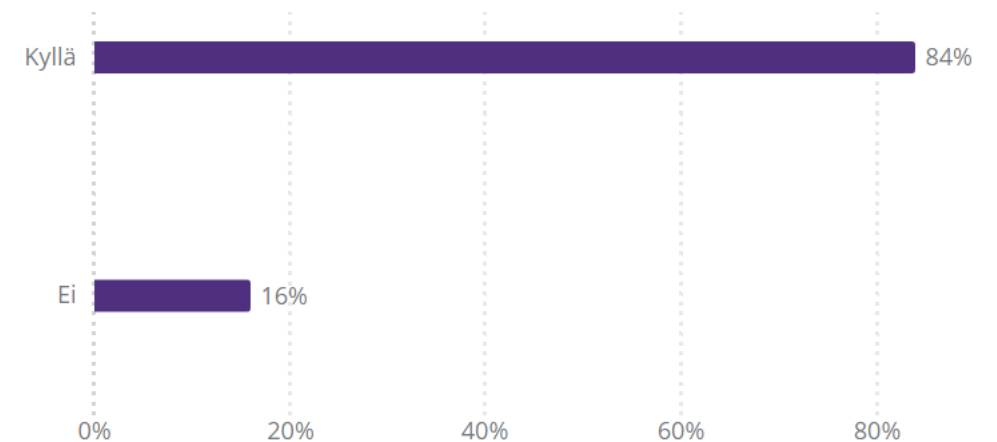
9.-luokkalaiset:

Oletko saanut koulussa mielestäsi riittävästi ohjausta koulutusvalinnan tueksi?

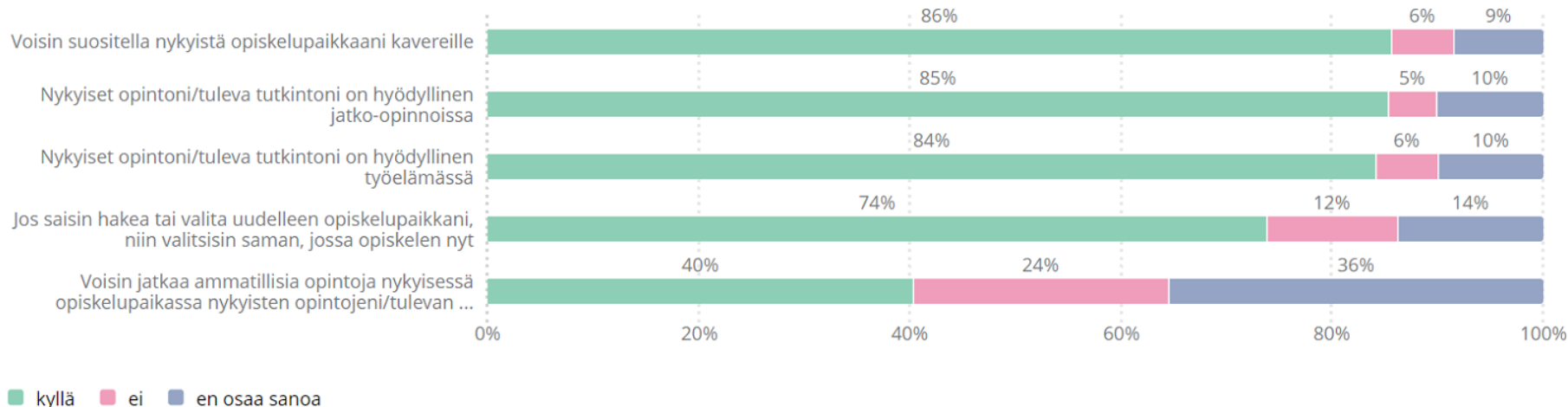
Vanhemmat: Onko lapsesi saanut arvioidesiasi mukaan koulussa riittävästi tukea hänelle soveltuvan koulutusvalinnan tekemiseksi?

OPot: Onko sinulla riittävästi tietoa toisen asteen koulutuksesta ja sen eri vaihtoehtoista?

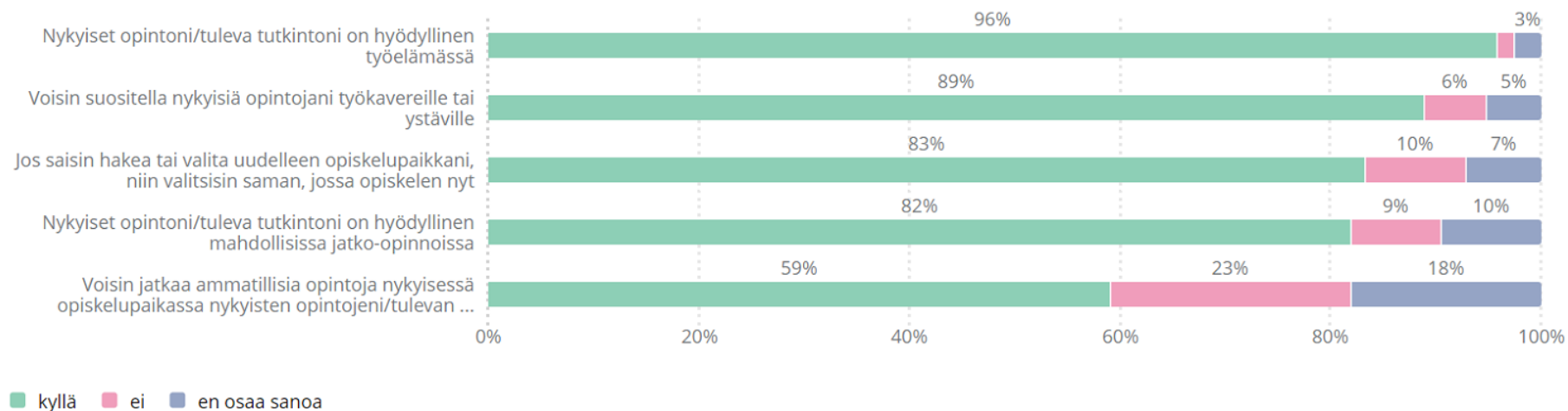

Väittämien arviointi

Ammatillisen koulutuksen ja lukiolaiset nuoret

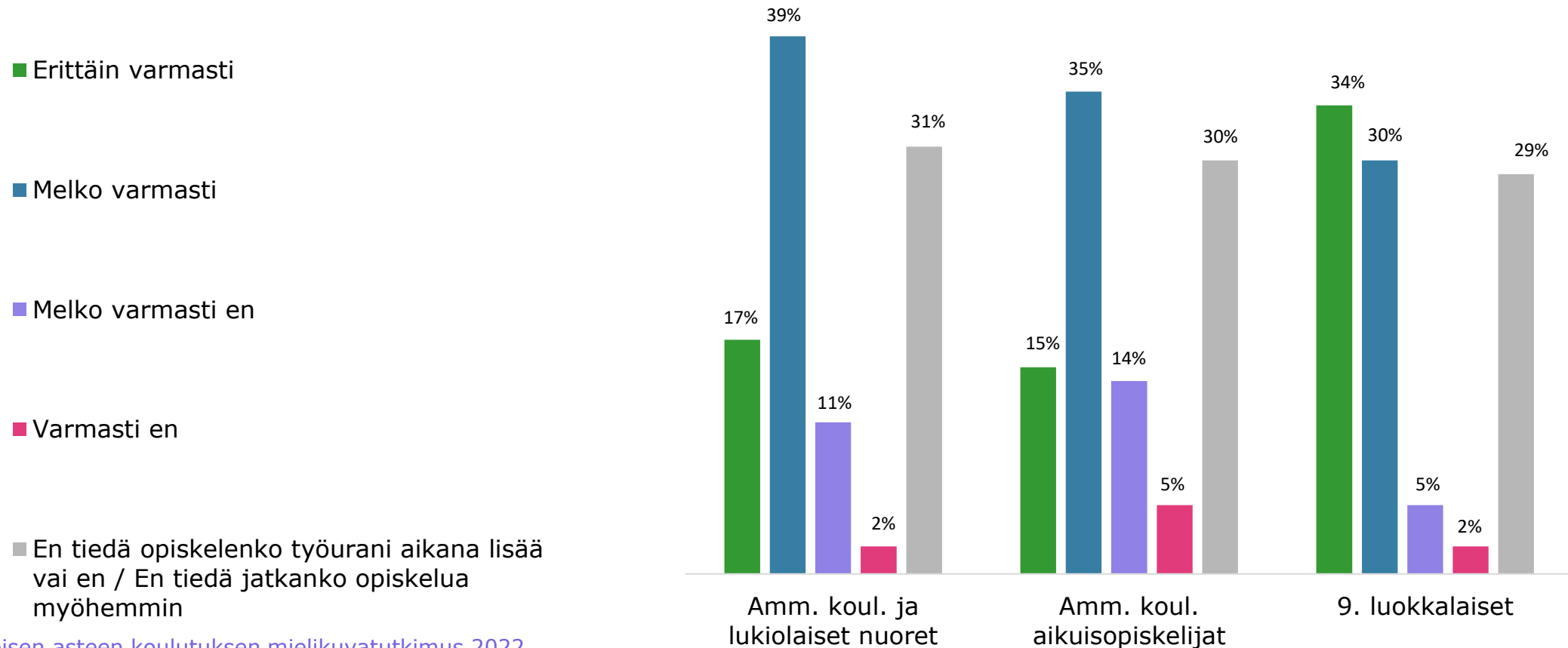

Ammatillisen koulutuksen aikuisopiskelijat

Lisäopiskelu

Arvio lisäopiskelusta työuran aikana (nuoret), nykyisten opintojen jälkeen (aikuisopiskelijat), oletetun toisen asteen koulutusvaihtoehdon jälkeen (9.-luokkalaiset)

Kiitos mielenkiinnosta!

OPETUS- JA
KULTTUURIMINISTERIÖ

INNOLINK